

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Mariale eximii viri Ber||nardini de busti ordinis se||raphici
Francisci de singulis festiuitati[us] beate [vir]ginis [per]
mo||dum sermonum tracta[n]s: om[n]i theologia
copiosum. deniq[ue] ...**

Bernhardin

Argentine, Millesimoquingentesimosecundo

VD16 VD16 B 1911

Pars .III. De nominatio[n]e Marie

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98851](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98851)

ginitas honore intra cordis hospitia obfuate
eantq; oim fructu regina fructu salutis ppe/
tue locia esse angeloz suis affirmabat exem/
plis. Sicut aut ginitas et pudicitia: ita
omniū aliaz fructu norma fuit. Unde Am
bro. in libro de fgi. inquit. Tal fuit Maria
vt ei? vni? vita oim sit disciplina. et Piero.
in finone ad Paulā et Eusto. ait. Si placet
vobis charissime talis ac tāta fgo: placeat et
opus fructus ei? cui? vita oim disciplina est.
cui? mores instituta sunt ecclesiaz. que pte/
lit cūctis et supeminet vniuersis. et infra. Tā
ta erat claritas fructus ei? vt alioz vitaz qd
ammodo obscuraret. Et h est verissimū. Nā
si beat? Johānes baptista tāte fuit sanctitaz
sicut dicit Chrysostom? vt omniū alioz vi/
tam redderet culpabilē. quid sentiendū ē de
matre altissimi? Et ideo Piero. inq. Sic
in compatione dei nemo bonus: ita et in com/
paratione miris dñi nulla inuenit pfecta cre/
atura quā fructibz eximia cōprobet. Un?
est em pater noster q est in celis. et vna ē ma/
ter nostra. Una est et forma fructu Maria.
Et idcirco hāc imitemini moribz sequimini
castitatē ei? et implozate auxiliū. Decille. et
merito. Nā cū Thercius dicit in adelphis
Inspicere tanq in speculo vitā hoim iubeo
atq; ex alijs sumere tibi exēplū. Et Seneca
ad Lucillū scribes pular dicens. Elige tibi
cui? tibi placeat vita. Op? est em aliq ad quē
mores nostri se erigāt. Nūq em alicui? regu/
lam putam aspicias: mores eligere nō vale/
bis. Et Latho i suis documētis. Multoz ex/
emplo dilce q facta segris. Que fugias nob
vita ē aliena magistra. Profecto oēs xpiani
debēt sibi pponere an oculos mēz vitā hui? sa/
cratissime spōse celestis. tāqz irrepheibile exē/
plar ois pfectōis: qd de? fecit humana spe/
cie vt ipa cū filio suo esset metru et mēsurā oī
um alioz. sic fecit et in oibz alijs genez spōbz
fm lūiam pñi. et metaph. Jo Amb. vbi s. ait
Sic nobis tāqz in imagine descripta fgitas
vitaz Marie: inq velut e speculo resulget
species castitaz et forma fructu. Hinc sumas
licet exempla vīdēdi: vbi tāqz i exēplari ma/
gisteria sunt expressa pbitaz. qd corrigere
qd fugere. qd tenere debetis oñdunt. Decil/
le. Et iō omes debem? obfuate illud qd inq
de? Exo. xxv. dices. Inspice et fac fm exēplar
qd tibi i monte monstratū est. i. in altitudine
vire gloriose fginis quā ego ab eterno ordi/
nauit et pparauit vt eēt mihi spōsa. filiūqz mei
mater et spūs vtriusqz habitatio digna ange/
lozū regina atq; oim hoim reglā et magi/

Exēplū

stra. Cui ē honor et gl'ia i secula scloz Amē.

¶ Pars tertia hui? sermonarij qd Mari
ale appellat. In q tractat de gl'iole matris dei
noiatione. Nec aut ps pprio ac piculari no
mine mare magnū bre fgis nūcupat

Sermo primus

Omen virgi

n nis Maria. Luc. j. Licet p/
pria noia ponant et mōrent p
libito pprie volūtat. C. d mu Nota

ta. nomi. l. j. et iō de his nō curat. l. si qd i fun ppria
do vocabulo. ff. de lega. Primo vñ d. qd dñ/
poratio de pprio noie est relinqnda pñaci/
bus. vt inq glo. in l. recepticia. i. fto voca/
bula. C. de pñi. pecu. Nā de noie pprio qd fa/
ci est nō p reddi rō. vt ait Bar. l. si. q. pen/
ff. a d muni. Tñ alibi d. qd expñio ppri nois
multū opatur. l. si feruus cōis. ff. de stipu. fer/
uo. l. si. C. p quas pñonas nō. acqui. et l. si cui
balneum. ff. qui. mo. vñstuc. amir. Itēz lo/
ler dicit q magnū est pñilegiū vocari bono
nomine. l. j. iuncta glo in fto hāc. C. de sum/
ma trini. et si. ca. et nihil mali est honesti homi/
nis nomen assumere. l. facta. S. si mandata. ff.
ad trebel. Dicitur etiā q ex qualitate nomis
proprij ostendit et arguit qualitas pñone. vt
ait glo. in rubrica. ff. veteris in fto iustitia/
nus. et glosa in probatio fexti. vbi et nomie
Bonifacij arguit q erat bona facies. ppter b
eriam Accursius florentin? glosator eximius
multū gloriat de nomie suo in. d. l. facta. S. si
in danda. ff. ad tre. in verbo cōditio. dicens
se habere honestū et pulcrū nomen et q voca/
tur Accursius. quia occurrit et succurrit con/
tra tenebras iuris ciuilis. Eaproppter beatiss/
sima fgo Maria merito gloriari potest de
suo excellentissimo noie. ¶ Pro cui? declara/
tione est sciendū. q vt inq beatus Tho. i. in
pte sum. q. xxxvij. ar. ij. noia debet pñietari/
bus rerum correspondere. vt patet in nomi/
nibz genez et speciebz. iij. metaph. Ideo dicit
tur cōmuniter q nomina debent esse rebz cō/
sona. xij. dist. c. deros. xij. q. j. c. dertius. xvj.
q. j. c. si cupis. xxiij. q. j. c. pudentia. de pñen.
et digni. c. cum fm apostolū. et in fto de dona.
S. est et aliud. et in auten. de consui. S. sed si qd
et. C. de epi. et cle. decernimus. et de offic. pre/
vr. l. j. et de defen. ciui. l. defensores. et ff. de
tutel. l. j. et in autē. de defen. ciui. in pñici. col.
ij. facit. penitencia. el secundū. et tibi glos. de
pent. dist. iij. et lex a nullo. C. de feri. et l. ita vul/
neramus. in pñicio ff. ad legē aquil. qd si ha

Nota
summa
consona

⁊ emit eā. Dētem⁹ goia q̄ habem⁹ deo vende
 re vt possim⁹ istā p̄ciosā margaritā nobis
 emere. Vtendam⁹ itaq; corp⁹ nrm p̄ macerati
 onē: animā nostrā p̄ purificatiōē: ⁊ res mū
 diales p̄ elemosynā largitiōē: ⁊ spaliū cō
 temptiōē. Ip̄a etenim margarita inq̄r. Pro
 uer. viij. Qui me inuenierit: inueniet vitā ⁊
 habuerit salutē a dño. **G**oia hui⁹ bñdi
 cti nois Maria est. ⁊ denotat q̄ ip̄a est ada
 mas: q̄ vt d̄r in p̄dicto libro d̄ p̄prietariū
 rez d̄: gēna recollatū ⁊ amor⁹ fm Dias
 scōz. qz in aliis p̄prietates habet. Inuenit re
 cōciliariū ⁊ ad amorē inductū. Ip̄a em̄ be
 ata ⁊ go recollatū humanū gen⁹ cum deo
 ⁊ amicitia in eos induxit. Un ip̄a inq̄r. Ec
 c̄i. xxiij. Ego mater pulcre dilectōis ⁊c.
 Dēst aut lapide p̄ciolo q̄ adamas appellat:
 ⁊ de alijs lapidib⁹ p̄ciosis tractat. i. li. f. spe
 cies. ff. de publica. **T**ertia lra est. R. p̄ q̄nāz
 denotat q̄ ip̄a est rubin⁹ sive carbūcū: q̄ est
 valde sp̄cios⁹: ⁊ b̄z s̄ntē lētificariū vt d̄r
 in li. de p̄prietatib⁹ rez. Ip̄a em̄ ḡnosa ⁊ go
 letos facit viuere deuotos suos. Ita illi dice
 re possim⁹ illud Lān. j. Exultabim⁹ ⁊ letabi
 mur in te. vel p̄r dici fm quosdā doctores. q̄
 p̄ R. denotat q̄ ip̄a generatū rubinū siue car
 bunculū: q̄ nascit in viscerib⁹ sapphir̄ hab
 entis splendorē ⁊ colorē celestē vt d̄r in p̄di
 cto li. de p̄priet. rez. Iste em̄ sapphir⁹ figurat be
 atā virginē cui⁹ viscerib⁹ opatione p̄ssit be
 generat⁹ est rubin⁹. i. dñs nr̄ Iesus xps. S̄z
 forte aliq̄s dicit q̄ ego in b̄ op̄e pono multa
 q̄ alijs scriptores in suis opib⁹ posuerūt. et q̄
 facile est inuēis addere. vt inq̄r Phil. ij. ele
 choz. Lūi gr̄ndio q̄ qz inq̄r Boet⁹ i. ij. lib.
 de disciplinā scolariū. miserrimū ingenij s̄
 inuenitis vti ⁊ nunq̄ inueniendis. Ideo i s̄
 opusculo multa studiū nō noua dicere. qz n̄
 h̄il dicam⁹ q̄ p̄ns dicē. Nihil em̄ ē nouū
 sub sole nec ualeat qulsq; dicere hoc est recens
 iam em̄ p̄cessit in seculis que fuerunt an nos
 sed p̄oz nō est cōmemoria: vt inq̄r Salomon
 Eccl̄i. j. c. sed aliterq; a p̄decessorib⁹ dicta sūt
 curam componere: seruās documētū Sene
 ce ad Lucillū li. vj. eplaz. eplā. vi. dicentis
 apes debemus imitari q̄ vagantur ⁊ flores ad
 mel faciendū idoneos carpit. Deinde quic
 quid aruere d̄sponit ac p̄ fauos dirigitur
 Dētem⁹ em̄ quēcūq; ex diuersa lectione con
 gessim⁹ p̄legare. Deinde adhibita ingenij nō
 stri cura ⁊ facultate in vnū lapozē varia ista
 libamina cōfundere. Nec ille. Prætere ad
 obiectiōē superi⁹ facta possem responderē
 illud qd̄ ponit Delinādus in cronicis suis.

li. xviij. dicens q' Virgili' cu' ei obijceret ab
emul' i' inuidis q' alienos p'sus suo opi' infe-
rebat. r'ndit magnaz esse viru' clau'e extor-
re de manu' Verculis. Itē q' p'firmatione' p'
dictorū dico q' imitar' sum dictū' P'h'i. ij. me-
tha. dicitis q' nō solū tenemur agere gras il-
lis quoz opionib' aliq's cōcauerit: s' z his
q' adhu' supplicial' cōtūciauerit. H'z decla-
rans cōmētor: dīc' q' nō tm' opret reddere g'
tias eis q' docuerunt nos veras opiones: vt
sunt illi q' pueniunt nobiscū in opionib' s'z et
iam illis cū qbz nō pueniunt'. Itē em' ai h'z
dixerit exercitauerit nostz intellectu'. s'z ee-
runt nos p'q're p' h'z p'tuē ad cōphēdēdū
p'fate. Et q'z dixit p'hs i' h'c. manifestus est.
null' em' pōt p' se inuenire artes operatias
aut p'sideratias i' maiori p'te. q'z nō cōplēt
nisi p' inuamētū p'ois ad lēq'ne'. Et nisi p'os
fuisset nō esset sequas. Dec cōmētor. Adp
positū aut nostz reuerēdo: dico q' p' quara
virginē nostz i'ram. I. Xenotaz q' ip'a est. *Jupia*
spis. q' vt d'r in li. xviij. de p'prietatib' rerū
reddit hōiem ipi' ferēte nūc sine timore.
Sic brā hōz fac nos securos ab oib' mal'
p'icū. Vō ille q' h'z adiutorū b'tē q'gis et die
re p' illō ps. xxiij. Non timebo mala q'm m'
meccis est. ¶ Per q'ntā s'o i'ram. I. Xenotaz q' d'
ipa est allerorū. q' vt d'r vbi. s' ad bonā for-
nam habendā z p'seq'ndos honores prodest.
Sic brā hōz tribuit nob' marios honores
Un' Berni. i' q'dā s'mone inq'r. Si Mariaz
diligēter inspicias. n'bil est p'tuē: n'bil ip'e
dorū: n'bil q'ntē q'z et ip'a nō respēdat. Nō
solū aut hōz g'nc lapidū p'cioloz: s'z etiā oī
um alioz et z p'inet p'tuē. Ipi' em' dīa p'ril
lud. Ezech. xviij. Dis lapis p'ciolus operi-
mentū tuū. Topaz' i' alapis. crisolitus. onix
tertilis. saphir'. carbūcul'. z smaragd'. n'bil
sumptiue i' c' p'ncipiū. s. ois p'ni. di. ij. Sa-
endū h'z q' brā hōz cōpara' lapidib' p'ciolis
nō aut lapidib' simplicib'. q'z appellatiōe la-
pidum nō cōphēdit margarita seu lapidē
p'ciolū s'm Bern. in. li. s. species. ff. de publi-
z faciet lex. z si nō sunt. s. pueniam'. ff. de au-
ro z argēteq'a.

¶ Pars secūda huius sermonis que dicitur
figurationis.

figuratiōis.

n Omen brē regis cōponit et inq̄lit
teris. quia ipa est figurata p̄ quinq̄
dñas veteris testamēti: quod nomi
na incipiūt ab aliqua littera z hui⁹ nominis
per M̄ denotat q̄ figurata fuit Michol
q̄ fuit vxor David regis z propheta. z ita
rū placuit David q̄ cum diu fuisset extra re

Sermo. I. De nominatiōe Marie

Amicus israel noluit cōiūgere amicitia cū Abi-
ner pncipe militie ppli israel: nisi pri⁹ sibi ip-
senaller: ut dicit. ij. Re. ij. Sic beata vir-
go inuicem placuit altissimo q⁹ fili⁹ dei p sub-
tractione gre exultēs extra regnū mūdi nolu-
it illud ingredi p incarnationē: nec amicitia
cōiūgere cum pmo hoīe z eius delectatibz:
nisi pua ipa ego naceret i mūdo. Nichol
em interpretat pietas: rīpa fuit pietate plenū
fina. Per A. significat q⁹ fuit figurata per
Abigail: q⁹ etiā fuit vxor David. Lū ei Na-
bal carnal⁹ vir ei⁹ esset rustice: male rēdis-
nūcijs David: pposuit dāuid ipm occide-
re z oēs de domo ei⁹. Abibi intellexit h⁹ Abi-
gail obuiant dāuid cū multis muneribus
et humilibz verbis ipm placante: vt habet. j.
Reg. xxy. Sic beata ego cognoscēs deū esse
iratu z gen⁹ humanū obuiant ei mult⁹ for-
nib⁹ ornata: et humilitate sua ipm placauit.
Per. R. denotat q⁹ ipa figurata fuit p Rach-
el: que fuit vxor Jacob: z genuit Joseph: qui
interpretat saluator vt habet Gen. xxiij. Sic be-
ata ego genuit christū saluatore mōdi. Per
Judith q⁹ ipa figurata fuit p Judith: que
vntu caluitatis occidit Holoferne: vt habet
Judith. xij. Sic brā ego merito sue humi-
lis gignitatis interfecit lucifer pncipē demo-
nū pterēs ei⁹ pātem. Per. A. denotat q⁹ ipa
figurata fuit p Abilach sumamites: que fuit
electa sup oēs filias israel tāq⁹ pulchrior z de-
lectabilior ad mīstrādū z seruendū regi da-
uid: vt habet. iij. Re. j. Sic brā ego fuit ele-
cta sup oēs mulieres ad mīstrādū regi cele-
sti. vñ ipa inq⁹ Eccl. xxiij. In habitatiōe san-
cta corā ipso mīstrauit. Sciebat em de⁹ ipam
futurā esse bonā mīstrā. s. nō q⁹ rēte glīam
ppria: s. ei⁹ cui mīstraret. sic faciūt boni mī-
strī. c. si fuerit. de pse. di. iij. Ipa autē virgo
fuit mīstra respectu filiū dei: cui sedule mīstra-
uit. vñ Aug. in sermone de assumptione inq⁹
Maria siquidē z opis exhibitiōe z fidei ve-
ritate mīstrā xpi fuisse itelligit oīs q⁹ sane
sapit. Opecerte mīstrauit q⁹ hūc i vtero gel-
stipartūq⁹ pfusum aluit z fouit aci plepio
reclinant: i egyptū q⁹ fugiens abscondit: et
oem ei⁹ infantia pscuta est p matris affectu
ita vt vsq⁹ ad crucē i qua tā viz pfectū vidit
eum pendētē: ab ei⁹ nō recessit colectatu. hec
ille. ¶ De hoc etiā inq⁹ Bern. in quodā ser-
mone. Oia opa mīscōie erga filiū beatā ego
mīstrauit. nā ipm virginea carne vestiuit:
eū lacte de celo mīstrato potauit z pavit. ipm
nouē mensib⁹ in suo vtero hospitata fuit: eū
q⁹ p infantia infirmū non solū vīstrauit: sed

etiā oia officia hūilitat⁹ illi exhibuit. Ab ipso
in crucis carcere ligato nō recessit. eius q⁹
sepulture interesse voluit. Dicit quoq⁹ beata
ego maria mīstra dei respectu nri. z ideo ho-
norāda est a nobis respectu ei⁹ q⁹ illā fecit mī-
strā: cuius est mīstra. c. baptisimus. de pse.
di. iij. Administrator em bene admīstrans
habet loco dñi. l. q⁹ fundū. s. si tutor. ff. p em-
pro. Sciedū q⁹ est q⁹ de⁹ ipi mīstre sue cōmī-
sit officiū mīstradi z dispelandi oēs elemosy-
nas z grās q⁹ de celo in terrā ad nos mittit
vñ Bern. inq⁹ i quodā ser. Quia tu dign⁹
nō eras cui dare filius: datus est marie: vt
per eā accipias quicqd habes. Instantū em
eam deus dilexit vt nihil nos habere volue-
rit qd p man⁹ eius nō trāsiret. Ipa autē non
est auara s. liberalis z larga. vñ Prouer. vl-
ti. dicit illa. Manū suā aperuit in opes: z pal-
mas suas extendit ad paupes: reditq⁹ pcedā
domesticis suis: z cibaria ancillis suis. Ipa
em habet admīstrationē plenā z liberā q⁹ idē
importat fm Bar. in. l. anter bonoz. ff. de ad-
mi. tu. Et ideo scies q⁹ admīstrato: negligēs
punit. iuxta no. p glo. z Bar. in. l. mactipia.
C. de seru. fu. sollicitē circa nos officiū sue
plenarie admīstratiōis exerceat. ¶ Non solū
autē fecit eā de elemosynariā suā: p quā nob
paupibz z esuriētibz dedit panē illū celestē q⁹
de seipo inq⁹ Joh. vj. Ego sum panis viuus
qui de celo deicēdi. s. etiā fecit ipam cellariā
suā. Habet em de⁹ cellā vinariā. s. spū sancti
abundantiā: in q⁹ā introduxit beatā gignēs
z fecit eā suā dispēlatricē. vñ ipa ait Lān. ij.
Introduxit me rex in cellā vinariā. De ista
autē cella ppinat hec sancta mīstra vinū dul-
cissimū illis qui sunt i via ad aliquale satie-
tate: illis q⁹ sunt in patria ad plenā ebrie-
tate. Ideo ipa inq⁹ eis illū cōmune puerbiū
Bibite leri dum vina fluūt. z illud Lān. v.
Bibite amici: z inebriami charissimi. Scit
q⁹ sunt in via sunt amici sui: s. illi q⁹ sunt i pa-
tria sunt charissimi. Amici g bibūt: sed cha-
rissimi inebriant. q⁹ scitis q⁹ i mūdo sunt dat
grām spū sancti ad iustificatiōē: illis vero qui
sunt in celo dat ad pfectā fruitionē. De q⁹
inq⁹ ps. Inebriabunt ab vberate dom⁹ tue
z torrēte voluprat⁹ tue potabis eos. Vel pe-
dici q⁹ dei amici sunt angeli q⁹ sunt sibi itimo
amore pūcti. sancti q⁹ sunt i patria sunt
deo chari: q⁹ etiā illi sunt ei p amore pūcti s.
cut ageli: z sunt chariores: q⁹ nature pformi-
tate pping. z sunt charissimi: q⁹ charissimo
pcio sunt empti. Quibz inq⁹ ap⁹ls. j. Lhoz.
vj. c. Empti em estis pcio magno: glorifica-

S
Maria
cellaria

te et portate deū in corpore vestro. Angeli ergo
qui sunt amici bibunt: quia ex visione diui-
nitatis suas delectationes hauriunt. Hoies
ho qui sunt charissimi ebrii sunt. nam bibunt
quando suas delectationes hauriunt ex visione di-
uinitatis: et rebibunt quoniam delectationes suas hau-
riunt ex visione humanitatis. Ebrietas enim non
causatur ex uno haustu: sed ex frequenti actu bibe-
di. quod igitur sancti bibunt et rebibunt: ideo ex cōte-
platione diuinitatis et humanitatis christi ebrii dicū-
tur. beata igitur maria respicientibus amore mundi:
et sitientibus ac desiderantibus amore dei dat po-
culū. i. vinū spiritus sancti: quod generat eternā locū-
ditatem iuxta illud psalmi. quod notat glo. in. l. j. ff.
de pi. et co. rei ven. i. Vinū lētificat cor hoīs.
Ite generat mundiciā et puritatē. vñ Zacha-
rie. ix. dr. Germīnas fegies: generat quod pccā
amaritudinē. Jo. Lān. viij. in gē ipsa virgo.
Dabo ubi poculū ex mirrha cōditū. Expel-
lit hanc curas et afflictiones. Unā ex isto vino pos-
sumus moraliter exponere illud Tibulli poe-
te dicens. Sepe ego tētaui curas expellere vi-
no. et illud Ouidij. et arte amandi. Lura
fugit multo diluiturque mero. et illud Orazi
in odis li. j. Nūc vino pellite curas. Istud
autē vinū spiritus sancti hec diuina cellaria abundā-
ter et copiose ppinat et effundit. Jo. ipi dicūt
Lān. v. Umbilicū tuū sicut crater totanilis
nunquā indigēs poculis. Ipa enim est crater tot-
nanilis in qua circūcirca sp. vadit vt inueniat
cui infundat. Quā aduētiā noster dīa-
bolus tanquā leo rugiens circūst querēs quē
deuoret. j. Per. v. et c. nulli. iij. q. j. id ipa sp.
circūst querēs quē saluet more bonorū medi-
corū: quod circūeunt ciuitatē curādo egros. ex q.
appellant circūdoctores. i. si. duas. g. grāmari-
ci. cū ibi no. ff. de excu. tu. Ite est nunquā indi-
gens poculis. quod nunquā euacuat hanc plenā in-
uenit. Ista autē cellaria eodē cibo nos pascit
q. et se: et eodē potu nos reficit q. et seipam. vñ
ipa in gē de suo cibo et potu Lān. v. Comedi
fauū cū melle meo: et bibi vinū meū cū lacte
meo. Tūc enim fauū cū melle comedit quoniam xps
in suo vtero gestauit: in q. fuit cera carnis et
mel diuinitatis. Tūc etiā vinū cū lacte bibit
quoniam spiritus sanctus et anima impleuit vino celestis
grē: et ei carnē pfudit lacte feginalis pudici-
cie. Et eodē mō ipa nos pascit fauo mellis
quoniam facit nos delectari in xpo i. cera sue humani-
tatis: et i. melle sue diuinitatis. Silr potat nos
vino et lacte quoniam dat nobis spūale leticiā in mē-
te et mundiciā in carne.
¶ Pars tertia huius sermonis que dicitur si-
gnificationis.

Medi-
cidiem/
circūcir-
doctores

¶ Cum deuotos doctores nomen
feginis componit ex quinq. liti-
ris ppter quinq. beneficia que pmit-
tūdo: que incipit eby vna ipaz lra/
rū. Per. M. et significat q. ipa ē mediatrix
nra. i. inter nos et deū. Quia em p media so-
dant discordie et lites dirimunt. l. antiq. ff. si
pars here. pe. Jo. hoies a deo discordantes de-
lent beatā feginē mediatrix interponere vt
pacē cum creatore suo possit reformare. Ipa
nanquā nata est mūdo vt p filiū suū humanū
genus recōciliaret deo. Ante em q. fegō ma-
ria esset in mūdo tanta erat discordia inter
deū et hoīem ppter pccā pmoū parētū q. nul-
lus q. iusticiāq. sancti et iustus audebat accede-
re ad deū p glia impetrāda. Sed oēs et hac
vita recedētes ad infernū descendebāt: boni
ad lūmbū: mali hō ad eternā penā infernalē
Beata autē fegō sua mediatiōe nobis misicō-
diā spetrat et grām atq. gliam: iuxta illud ps.
xlviij. Suscepim⁹ de⁹ misericōdiam tuā i medio
templi tui. i. beate feginis: q. multiplicat dīctū
mediū siue mediatrix. vñ Berni. in quodā
sermōe in gē. Mediatrix est maria inter so-
lem et lunā. i. xpm et eccliam. Primo ē est me-
diatrix nre saluatiōis: iuxta illud ps. De autē
rex noster anī secula opat⁹ est salutē in medio
terre. Qd exponēs Berni. in ser. pēbēcōstēs
in gē. Operat⁹ est iesus salutē in medio terre
id est in vtero feginis marie: ad quā sicut ad
mediū et sicut ad causam: ex et ad negotium
singulorū respiciūt et q. habitāt in celo et q. ha-
bitāt i terra et q. i inferno: et q. nos pcesserūt nos
q. nō sum⁹ et q. nos seqnt⁹: et nati natoz et q. na-
scēt⁹ ab illis. Qui in celo sunt vt restaurēt:
qui sunt in inferno vt eripiant: qui nos p-
cesserūt vt pphete fideles inueniant: qui se-
quent vt glorificent. Idcirco beatā te dīcet oēs
generatiōes genitrix dei: regina celi: domia
mūdi: q. generatiōibz cūctis vitā et gliam ge-
nuisti. In te reperit angeli leticiā: iusti gra-
tiā: pccatores veniā. In te oculi toti⁹ creature
merito respiciūt: quoniam de te et i te benigna ma-
nus oipotētis dei quos creauerat recreauit.
¶ Scōdo est mediatrix nre pūctiōis et vniō-
nis: quod nos diuinos et diuinos a deo illi pū-
git et vnit. Et sic beata fegō sapit vim copule: et
cū natura ē pūgere et copulare diuersa. l. j.
vbi notat. ff. de iusti. et in. l. re cōiuncti. ff. de le-
ij. et ponit media iter diuersa: vt notat in
bica. ff. de in. et fac. igno. vñ Berni. in sermōe
assumptiōis dr. Preciosum mun⁹ terra nra
dixit in celū: vt dādo et accipiēdo amicitia
anī felici federe copulētur humana diuinitas

Berno. I. De nominatiōe Marie

et terra celestibus. hec ille. Et q̄ntu ad h̄ bea-
ra q̄o appellat sol. Lan. vi. Sic em̄ sol sup̄
se h̄z tres planetas sup̄iores: et infra se tres iſe-
riores: et in medio est constitut. sic br̄a q̄go
nō h̄z tres nisi tres in trinitate psonas. s̄z in
fra h̄z tres stat⁹ saluādoz. s̄. gēnes: conti-
nēs et p̄ngatos. et ipa est in medio constituta
p̄ngos et vnīos illos tres stat⁹ b̄ssime tri-
nitati. ¶ Tertio ē mediatrix nre iustificatio-
nis. Demones em̄ nram iustificatiōē ipe-
diunt vel suis representatiōib⁹ nos iſtādō. v̄l
in bonis opib⁹ nos ipeidēdo: v̄l a finali p̄se-
nerātia nos retrahendo. Sed virgo maria
oia ista ipeidēta expellit: et iō nraz iustifica-
tiōē p̄ficiat. De demonib⁹ aut̄ inq̄t ps. loq̄ns
deo. Posuisti tenebras et facies est nox: in ipa
p̄rābūnt oēs bestie silue. Latuli leonū rugiē-
tes et. Deū subdit meditatio gēis. Ortus
ē sol. i. ego maria. cui⁹ oēs tria bona fecit. p̄-
mo em̄ expulit oēm tentatiōē demonū. et iō
subdit. congregati sūt. i. leones. i. demones ad
fugiedū: et in cubilib⁹ suis collocabunt. i. in
ferno abscondent. Secōdo hōiem reddidit er-
redū ad bonā opatiōē. iō subdit. Exhibe
ad op⁹ suū. i. ltere et expedite faciet opa me-
ritoria. Tertio dedit s̄ntē p̄seuerādi v̄lq̄ in
finē. et iō subdit. et ad opatiōē suā v̄lq̄ ad ve-
stet. ¶ Quarto est mediatrix nre recōcilia-
tiōis. P̄cōr em̄ efficiētiūm⁹ dei p̄pter pec-
cati carnalis p̄cupie v̄l sup̄bie aut auaricie
Ista aut̄ dei mediatrix hos iūmicos dei sepe
recōciliat dū eos ad p̄nitiam reuocat. Jō vo-
cat luna. Lan. vi. Luna em̄ imutat aerē: est
vicina terre et dñat sup̄ mare. sic et ego ma-
ria aerē imutat q̄n sup̄bos et elatos ad hūili-
tatē reuocat. Est vicina terre q̄z pata est aua-
ris extinguere auariciā cupiditatis terrene
Dñat sup̄ mare: q̄z extinguit et exccat aq̄s
carnalis p̄cupie. Alq̄ em̄ maris est lucida s̄z
amara: sic et carnalis p̄cupia videt h̄re iocun-
ditatē sed generat amaritudinē. vñ Qui di-
it. q̄. de arte amādi inq̄t. Qd̄ inuat erigunt
p̄l est qd̄ ledit amātes. Preponatq̄ aio ml-
ta ferēda suo. Sed ad p̄positū nrm meli⁹ per
Salomonē p̄uer. v. dī. fau⁹ distillas labia
meretricis: et nīdī oleo guttur ei⁹. ecce aq̄
clara. sequit. nouissima aut̄ ei⁹ amara q̄si ab
sinib⁹: ecce aq̄ amara. Prop̄ ista tria inq̄t
br̄a q̄go Eccl. xxiij. p̄mo q̄ sup̄ mare ambu-
lar dū ait. In fluctib⁹ maris ambulani. Secōdo
q̄ colla sup̄boz calcas dices. Et oim excellen-
tū et sublimū colla p̄p̄a s̄ntē calcant. et ter-
tio q̄ ipa iſeriores p̄es terre penetrat dices.
Penetrabo iſeriores p̄es terre. Tūc em̄ su-

pra mare ābulat q̄n carnalē p̄cupiam i nob⁹
sup̄peditat. tūc p̄o sup̄boz colla calcas et do-
mar q̄n sup̄bos ad hūilitatē iclīnat. tūc autē
iſeriores p̄es terre penetrat q̄n p̄fundatos i
amore terrēnoz gr̄a sue mutatiōis ab oī ter-
rena cupiditate imutat. ¶ Quinto est medi-
atrix nre intercessiōis. Ipa em̄ p nob⁹ q̄ndie
intercedit. iō Bern. in ler. de annūciatiōe ait
Si ad deū patrē verer⁹ accedere: ad filiū su-
ge: q̄z hūc tibi frat̄e maria dedit. sed si forte
in ipo maiestatem vereris diuinā: ad mariā re-
currere i qua est hūanitas pura: et ipa et ad die-
tur p sua fueretia. ¶ Sexto ipa ē mediatrix
cōcatoriū: q̄z cū adhuc eēt i mōdo cōcabat cū
sc̄tis q̄ erat i via: et cū illis qui erāt i patria. et
q̄ntu ad h̄ p̄ appellari firmamētū qd̄ ē i me-
dio aq̄z que sunt sup̄ celos et q̄ infra. Bern. j.
vbi dī. fecit de⁹ firmamētū i medio aq̄rū. i.
sc̄toz q̄ sunt i via et q̄ sunt i p̄ria. Ipa em̄ rā-
q̄ media cōcavit cū v̄risq̄. Nā cū sup̄iori-
bus q̄ sunt i patria habuit oimodā s̄ntēz
p̄fectionē: cū inferiorib⁹ s̄o q̄ sunt i h̄ mun-
do habuit merēdi cōditōē: cū sup̄iorib⁹ ha-
buit securitatē et calum: cū inferiorib⁹ s̄o ha-
buit possibilitatē ad meritū. cū sup̄iorib⁹ ex-
ultatiōē: cū inferiorib⁹ s̄o cor dis cōpassio-
nē. ¶ Secūda lra nōis br̄e gēis est. A. per
quā significat q̄ ipa est auxiliatrix nostra. iō
Aug⁹. in quodā ler. inq̄t. Dñā nra auxilia-
trix nra tuo filio nos recōcilia: tuo nato nos
recōmeda: tuo fido nos representa. fac bñdi-
cta p̄ gr̄as quā iuenisti: p̄rogatiua quā me-
ruit: p̄ misericordiam quā pepisti: v̄l sicut te me-
diatē fili⁹ tu⁹ dignat⁹ est p̄iceps fieri iſirmi-
tatis et misericordie nre. sic q̄z te intercedere p̄cipes
nos faciat gl̄ie et b̄tutinis sue. hec ille. Be-
ata igit̄ ego fuit adiutrix siue auxiliatrix nre
redēptiōis: et auxiliatrix nre iustificatiōis.
p̄mo em̄ fuit auxiliatrix nre redēptiōis q̄ntu
ad q̄tuor genera causar. de q̄bo tractat p̄bs
in ij. p̄b̄s. p̄mo q̄ntu ad cām efficiēte: q̄z illuz
genuit q̄ nram salutē opatus fuit. Dicit em̄
iuriste q̄ idē iudicat de eo q̄ est causa alicui⁹
act⁹: sicut de ipo actu. l. qd̄ seruit. ff. de condi-
cau. da. et l. q̄ occidit. §. in hac. ff. ad l. acqui-
anpenul. §. si cōseruū. ff. vi. bono. rap. l. si ser-
uus fuit. §. in sila. ff. si serui. ven. et l. videg-
mus. §. si. ff. loca. Secōdo q̄ntu ad cām mate-
rialē: q̄z de suis viscerib⁹ nre redēptiōis mare-
riā mīstrauit. Nā part⁹ dī ēē porciū viscerū
ipī mīleris. l. j. §. ex hoc. ff. de ve. inspi. ideo
ait dī mater xpi: q̄z materiā mīstrauit in ge-
neratiōe ei⁹. fin. Jld. ix. ethimo. et Archid. i
c. inuenta. xxvj. q. ij. tertio q̄ntu ad cām for-

M
Media
trix inter-
cessionis

M
Maria
auxilia-
trix

**Adiun-
uat effi-
caciter**

malē: qz p suā sanctā puerlationē nobis exē-
plū bene vivēdi pōuit. quarto qz ad cāz si-
nale: qz ad bñtudinē pleqndā nob a deo da-
ta fuit. vñ d: Apoc. xij. q in capite ei⁹ est co-
rona duodecim stellarū: qz oēs scī p ipam sūt
coronati. ¶ Secūdo ipa ē auxiliatrix nre iusti-
ficatiōis. Circa cui⁹ adiutorii tria sūt vidē-
da. s. qz efficacit adiunat: qz iter: qz ppter q nos
adiunat. Prio qz efficacit adiunat. multi em
sunt q adiunat s. nō efficacit: aut qz non pnt
aut qz nesciūt aut qz nolūt: qz istorū vanū est
auxiliū: qz nō dicit factū nisi efficacit dūret.
l. si alia. ff. de sola. r. alibi d: qz pba debet intel-
ligi cū effectu. l. j. ff. ne qd cu q in suis vo. nō
ie. Ipa autē habet adiunandi posse: qz est mī
oīpōtētie. Eccl. xxiij. In hierl'm pās mea.
habet adiunandi nosse: qz est mater sapientie
Proner. xxiij. Sapies mulier edificat do-
mū suā. habet adiunandi velle: qz est mīse-
ricordie. Ido d: Eccl. xxiij. Mater pulcre
dilectōis r timor: r agnitōis r scē spei. Ipa
em est rāte potētie qz temonibz est ad terro-
rē. iō dicit māt timor. Est rāte sapie qz errā-
tibz est ad directionē. iō dicit mater agnitio-
nis. Est rāte misericōdie qz desparitibz ē ad spem
ideo d: mī scē spei. Ite qz auxiliū bñt pginis
est necessariū frigidis r tepidis: ideo qz eos
ad dei amorē inflammat. d: mater pulchre di-
lectōis. r qz est necessariū psumptuosis: iō
qz eos suo timore humiliat: d: mī timoris. r
qz est necessariū ignavis: iō qz sua sapia eos
illustrat. d: mater agnitōis. r qz est necessa-
riū pusillanimis: iō qz eos ad spem venie re-
ducit: d: mater sancte spei. ¶ Secūdo vidē-
dū est qz iter adiunat. Ipa qdē adiunat ho-
minē in omni statu. s. in vita: in morte: r post
mortē. vñ canit ecclia. Maria mater gratie
mater misericōdie. Adiunat em in vita tam
bonos qz malos. bonos. s. i grā cōservādo: iō
dicit Maria mī gratie. malos pō ad mise-
ricordiā dei p pñtiam reducēdo. iō d: mīse-
ricordie. Adiunat etiā in morte ab oībz infi-
dijs diaboli psegēdo. iō subdit. Tu nos ab
hoste prege. Adiunat post mortē anias. s. in
suis manibz suscipiēdo: r eas ad celū deducē-
do. iō subdit. r hora moris suscipe. Libera-
ti autē ab ipa regitant ei dicētes illd Eccl.
ij. vbi qz iter eoz ait. Liberaisti me fm multi-
tudine misericōdie tue a rugieribz pparz ad escā
zē. ¶ Tercio vidēdū est ppter que adiunat
Circa qd notādū est qz plura sunt ppter q
nos adiunare tenet. Et pmo ppter abundā-
tie sue cumulū. Si qd em diues fuerit r vi-
derit fratre suū necessitatē hēre: r clausit ab

**Qualit
adiunat**

eo viscera misericōdie: nō est in eo charitas dei. j.
Joh. iij. Quāto etiā aliqz est dñi: rāto ab-
undatius debet bona sua in digētibz cōicare.
iuxta illud Tobie. iij. Si multū tibi fuerit
abundatē tribue zē. Sz bñt pginē d: ppo-
uerb. vlt. Multe filie pgregauerūt sibi di-
uitias: tu pō supgressa es vniuersas. Ergo no-
bis indigētibz paupculis r famelicis tenet de
suis abundantijs subuenire. vñ illi dicere pos-
sum⁹. Palse fame moriente: si nō pauper oc-
cidisti. c. palse. lxxvi. di. Necare em d: qz ali-
mēta denegat. l. necare. ff. de libe. ag. Et illud
qd ait Amb. in. c. licet hi. xlvij. di. Nō mi-
noris est criminis qz hñt tollere cū possis et
abundās sis indigētibz denegare zē. ¶ Secū-
do nos adiunare tenet ppter debitiū. Ipa em
hoib⁹ multū tenet: qz ppter eos hz qd d hz qz
vt ipos redimeret r plene bñficaret ipos de
eā carnar⁹ est. Et iō sum⁹ i casu quē ponit
glo. in. l. merū. la. ij. §. sz licz. in pō opem
ff. qd me. cau. di. Equū est vt si habes bonū
ppter me: r ego habēz ppter te. Nos igit illi
tenemur: qz p ipam sum⁹ recōciliari. ipsa pō
nob tenet: qz ppter nos est effecta mī dēi. r p-
pñs obligatio est ad antedota vt bñficiari
bñficiam⁹. l. aqñus regul⁹. ff. de dona. r. l. sz
r si lege. §. cōsultat. vbi gl. ff. de p. her. r ob-
ligatio naturalis: vt inqz glo. in. l. c. hoc iur
re. ff. de iusti. r iu. Et nos illi tenemur sicut li-
ber⁹ exēp⁹ a future tenet patrono naturali-
ter exhibere opas. l. si nō forte. ff. libere. ff. de
cōdi. inde. Et hāc rōne tangit Aug⁹ in qdā
sēmonē di. O maria multū gaudeo: multū
audeo: multū qz gaudiū: multū qz mibi auda-
cia est. Mira loquar: sz sic vñ est. Nos ei tu-
bi teqz nobis mira vñcillitudo cōfederat. vt
secp nob habeas id esse qd es: nos pō p te id
esse qd sum⁹. Si em nulla pcessisset nra tran-
gressio nō eēt secuta nra redēptio. r si necessa-
riū nō eēt redimi pccōrē nō eēt necessariū
parere redēptioz. Ut qd em fieres mī salua-
toris si nulla eēt indigētia saluti⁹. ¶ Tercio
nos adiunare tenet ppter cōmissum officiū
Electi em ad officiū tenent illud petētibz im-
partiri. l. puidēdū. §. j. C. de postu. Sicut i-
sili d: in ptozibz. l. iij. §. hēditū. ff. de dāno.
insec. imo etiā si nō pccat tenent defendere.
si non defendat. ff. de penis. Sed quod mar-
est etiā in casu quo oppressus eēt cōfessus
sponte penā parti adhuc debet defendi. l. nō
tm. ff. de appel. Et hoc ex quadā naturali pi-
etate puenit: vt ibi in textu r i glo. Possum⁹
autē beatā pginē appellare auxiliū ordinariū
quo militāre cessat extra ordinariū. s. aliozū

Sermo. I. De nominatiōe Marie

scōr. facti ad hoc. l. i. cause. l. ij. ff. de mō.
 Et ideo omīs dñi in necitantiis suis ad eā re/
 currunt qz ad matrē qz sicut mī subuenit
 necessitati qz filij z eū alere tenet z educare si
 indiger. l. si qz. s. patres. ff. de libe. agno. z. l.
 ius naturale. ff. de iusti. z in ita ipa cui cōmi/
 ssa officij maternū erga nos tenet nobis
 succurrere. vñ illi dicere debem⁹ illud qd ca/
 mit eccia di. Nōstrā te eē matrē. Nemo
 gl' se putet pauper ē nec in miseria pmaneat
 cum sit amīc⁹ z fili⁹ dñe tam diuinitis z porē/
 ris. sed cōfideat ad postulandū ipi⁹ adiuto/
 riu pergar. De⁹ em de ea pides oēs grās fa/
 ciendas sibi cōmiser. z ipa officij suū dilige/
 ter facit: abūdicatē grās distribuit: sciens q
 maledict⁹ dñs dispelator auar⁹ cui⁹ dñs ē lar/
 gus. Itē obis succurrit: nā adiuuat tribu/
 latos dās eis paternitā. de q. Proverb. vlt. dñs.
 Cōfidit i ea cor viri sui. z sequit. de nocte sur/
 rexerit vr. s. tribularis subueiat. Adiuuat etiā
 tentatos dāns eis victoriā. vñ subdit ibidē
 Dedit pcedā domesticis suis. Adiuuat qz
 in dei amore famelicos dādo eis refectionē
 iternā. ideo subdit. z cibaria acillis suis. Ex
 qbz vñ colligit qz brā pgo habet qd dā famu/
 los z ancillas. z isti sunt boni laici q pcepta
 dei custodiūt. qbz dat cibaria: qz cibo diuine
 grās pascit. Habet etiā qd dā domesticos z
 istis boni religiosi z viri pfecti z brē pginis
 deuotissimi q i castitate viuūt: z istis domesti/
 cis suis dat pdā: tū qz magnis diuitijs spūa
 lib' eos dicit: tū qz de hostijs suis victoriā
 eis pstat: tū qz mudū carnē z diabolū i pdā
 eis donat. De talibz qz domesticis brē pginis
 subdit in p'dicto. c. Omēs domesticā eius ve/
 stiti sunt duplicibz. qz alas eoz vestit multi/
 plici seruit: z corpa cadore inoētē. ¶ Quar/
 to ipa bñdica pgo nos adiuuat p p'p' suū ani/
 mū viscerosum. qz em fuit de regali stirpe p/
 genita: ideo fuit pietatis opibz dedita. Nā
 iquit Quid. ij. de ponto. Regia crede mihi
 res ē succurrere lapsis. Lōuenic⁹ hōi est ho/
 minē seruare voluptas. Nō cessat q nos ad
 inuare hēc regina pietate z amore castitatis
 plena: nec nras misias fastidio bz. qz vr ait
 Bualter⁹ i alexandride. Clet⁹ amor misere/
 nūqz fastidit amicu⁹. Qz p'p' sit pietate plena
 manifestū est. nā diuina pietas nouē mēsi i
 ei⁹ vtero hitiuit: z iō ipam totā pietate i ple/
 uit. vñ Bern. in quodā ser. inq. Quid mi/
 rū si pietatē exhibet viscera pietatis? Nōne
 q pomū i manu sua tenuerit diuidia dicere
 liq diei pte pomū suabit odorē? Quāru gvi/
 lera illa p' pietatē affecti: in qbz nouē mēsi

bus diuina pietas requirit. nā z an mēte qz vñ
 trē repleuit: z cū ex vtero pcessit ab ei⁹ animo
 nō recessit. hēc ille. Nores em a cōiuncto for/
 mant. z iō dñs. Si cū bono bon⁹ eris. l. ediles
 s. qd g. vbi glo. ff. de edil. edic. z. s. cogitadū
 in fi. in aut. de mona. coll. j. ¶ Quid nos ad
 inuare tenet ppter diuine liberalitatis impēluz
 illi bñficiū. Si em de⁹ itatū illi fuit liberalis
 nō dñ nob ipa eē auara: sed de plenitudine no/
 bis effundere quā accepit. d qua ipa inquit
 Eccl. xliij. In plenitudine scōr⁹ detecio mea
 Et fuare dñs illd apli Petri sue. j. canōice. c.
 iij. Sic accepistis grām i alterut⁹ illā admī/
 nistrātes sic boni dispelatores multiformis
 grē dei. Sile nāqz etiā facit impator in l. qz
 grās. post pñ. C. de of. p'fec. pre. af. vbi deside/
 rat impartiri subdit⁹ de illa misericōdia quā si/
 bi fecit de⁹. In figurā aut qz beata pgo libe/
 ter effundit z cōicat grās qz accepit legit. ij.
 Re. j. qz Bersabee filio suo Salomō regnū
 suis pibus iperrauit. Bersabee iterpratur
 puretarietari⁹. Putens aut noster. i. anim⁹:
 aut est sic⁹ aut lemplen⁹. pure⁹ p'p' brē pgi/
 nis fuit plen⁹ z supplen⁹. Iō de sua plenitu/
 die nob dñ effundere z nob filijs suis tanqz
 bona mī celeste regnū suis pibus imperrare
 ¶ Possim⁹ qz aliā rōnē assignare: qz dñ inuē/
 tiois. Ipa em grāz dei quā humanū genus
 amiserat inuenit. Tñ illi dicitur fuit Luc. j.
 Inuenisti grām apd deū. z iō tenet illā nob
 restituere. qz dñ in. c. si qd iuenisti. xliij. q. v.
 Si qd iuenisti z nō reddidisti: rapuisti. et i
 c. multi. eadē. q. z cā scriptū est. Multi sine
 pctō esse putāt si alienū qd inuenerint tene/
 ant: z dicūt. de⁹ mihi dedit. cui habeo redde/
 re? Dicit h p'p' si se esse rapine si qz iucta
 nō reddit. z ad idē facit. l. fallus. s. q alienū
 ff. de fur. vbi Bar. dicit q iuenies alienū fal/
 conē tenet illū portare i ppatulo z nō i b mā/
 tello: als reputabit fur. Et ideo brā pgo nō
 debet grām quā iuenit oculis tenere s3 nob
 ppalare z reddere. vñ Aller. de ales sup Lu.
 inq. ipi. Grām quā pdidim⁹ iuenisti nō ti/
 bi soli retinēdā: s3 nobis istituēdā. ¶ Tertia
 littera sui nois est. Rp quā significat q ipa
 est restauratrix z reparatrix ac recōciliatrix
 nostra: q ita repauit genus humanū vt nūc
 sit fortius qz essz ante: qz lapsa repata cōiter
 sunt fortiora. c. fidelior. l. di. z de peni. di. ij.
 c. rez. Repari aut dñs qd est totalit⁹ expdūz
 vel diminutū: vr in aut. de man. pñ. in pñ.
 col. ij. De h aut bñficio a mīre dei recepto lo/
 quēs Aug. in sermone de natiuitate pginis
 inq. Mater generis nri penā intulit mōdo

S

Inuēta
reddere.

Maria
restaura
rix

genitricis dñi nostri salutē attulit mundo. an-
ctrix pñi Eua: auctrix meriti Maria. Eua
occidēdo obfuit: Mariaviuificādo profuit
pñi illa: fanauit ista. hec ille. 7 Bern. i. q/
dam ser. ait. Deest beata illa maria que to-
rius orbis reparatiōe 7 liberatione obtinuit
salutēq; hoim ipetrauit. cui dictū est. Ne ti-
meas maria: inuenisti em gram quā qrebas.

U Quarta ista nois e⁹ est J. p. quā significat
q ipa est illuatrie nra. fm em Hiero. maria
iterprat illuata vl' illumiatrix. fuit em pmo
ipa illumiata. vñ de ipa dici potest illd Iste
xviij. Sicut lux meridiana clara est. 7 illud
ij. Reg. xxiij. Lux aurore oriente sole mane
absq; nubibz rutilat. Habiuit g intellectū ma-
gis eleuātū 7 illuatiū qz aliq vnqz habuerit
pura creatura. sup. Hieronē q habuit peritiā
oiz artū liberaliū 7 mechanicaz. sup. Aristo-
tilē q oim elemētoz ac naturāliū rez noticiā
habuit. Quapropter regula i natura nūcupa-
tur. vñ cōmetator auerrois sup. iij. de aia: de
ipo inqz. Credit q iste homo fuit regula i na-
tura: quē natura inuenit ad demonstrāda vl'
rimā pfectionē i scia totius nature. hec ille. Itē
illumiata fuit sup. Platonē: q subarū sepa-
rum cognitionē habuit. Sup. Ptolomeū re-
gem egypti: q astroz oim noticiā acqsiuit.
Sup. Moysen: q creaturaz nouit originē.
quā Arist. ignorauit. vñ volūt theologū in ij.
di. j. viditq; dñi facie ad facie. vt dicit Nume-
ri. xij. Sup. Stephanū q vidit celes aptos
Act. viij. sup. Paulū: q rap⁹ fuit vsq; ad ter-
tiū celū 7 audiuit archana q nō licet hoī loq.
ij. ad Eph. xij. sup. David: q fuit fm theolo-
gos in j. sen. di. ij. eximi⁹ pphaz: eo q alio-
ra pphetauit. sup. Johē baptistā: q fuit pl⁹
qz ppha: vt ait saluator Matth. xj. sup. Jo-
hannē euangelistā. de quo Augul. inqz. Si
paulo alius in tonaslet totus mūdus cū ca-
pere non potuisset: qñ dixit In pñcio erat
vbi. Et breuē concludēdo xgo bñdicta ha-
buit oim sciam atq; cognitionē quā vnqz ali-
quis hoim habuerit vl' habebit. Habiuit em
tāta cognitionē creatoris vt i ipa cognitōe oia
alia cognosceret: vt verificaret in illa illd ps
In lumine tuo videm⁹ lumē. Ait em Heg.
in. iij. dial. Quid est quod nesciat ille q scit
sciētiē oia. facit ad hoc dictū Arist. in ij. de
aia: in pñ. vbi ait: q potētia sensibilis perce-
pto obiecto excellēti ipedit. postea i actu suo
circa obiectū minimū: vt pñz de his q postq;
viderūt solē nō pñt videre mima. Potētia
aut intellectalis est ecōtrario: nā postq; itelle-
xit sublimia facili⁹ intelligit infima. Et iō bñ

Aristo.
regula
nature

xgo que ad tāta cognitōz dei fuit sublimata
q a nullo intellectu creato cōprehēdi pñt: nō iō
lū excessit i lumē intellect⁹ oēs hoies: sed etiā
fm aliqz: vt refert. s. Bernard⁹ in q drage
simali de euāgelio eterno i ser. secū de ferie p⁹
dñicā oliuaz. Dū erat in vtre mris fuit i ma-
iori 7 sublimiori statu cōtemplatiōis qz vnqz
aliq pura creatura fuerit i erate pfecta. 7 licz
in vtero sicut 7 ceteri cōiter dormiret: artū som-
nus q sepelit i nob libet arbitrij vñm n fuit
i ipa. vñ dicere poterat illd Lan. v. Ego dor-
mio 7 cor meū vigilat. s. in cōtemplatiōe. Nec
mirādū si h aū debita erate habuit. nā bea⁹
Nicola⁹ in infantia lactās. ij. iij. 7. vj. feria
lac sumere nolebat. scūis xgo Bñdict⁹ in pu-
ericia cepit miraculis choruscare. Jobes qz
baptista: vt inqz Amb. sup. Lu. de cognitiōe
xpm in vtero mris. nō natura s. gra: q etiā i
erate qnqz annoz fugit mūdū 7 itrauit deser-
tū. Sigit istū habuerūt vñm rois aū debi-
tā erate: q est cōiter septē ānoz: vt hñ i. c. j. de
celic. pñ. 7 p doc. i. c. ois. de peni. 7 re. 7 in. c. iij.
uenis. de ipon. multo magz debita xgē alio-
ri 7 excellētiōi mō ista credēda sunt: p illam
suiam Bern. i. cpla ad lugdunē. Qd aliq
licz paucissimis e cōcessū 7c. Sēdo ipa est il-
lumiatrix nra: qz in fide 7 in oī pñte illuā
7 iō nomē maria qd significat idē qd illumi-
natric nra cū sit nomē amicitie 7 bñficiē de
ber vnūqueqz ad illū amozes attrahere. Si
em vt ait Quid. i. li. de pōto. nomē amicie
barbara corda mouet: qñ dñz corda nra at-
trahere hoc nomē amicabile illumiatrix nre
xginis gl'iose: De ipa em dici pñt illd Lu. ij.
Lumē ad reuelationē gētū 7 gl'iam plebis
tue i ierl. Qui nascēti dixit deus illd Jsa. dñs.
Dedi te in lucē gētū: vt sis sal⁹ mea vsq; ad
extremū terre. Jo ipa inqz Eccl. xxiij. Illu-
miabo oēs sperates i dño. Quia ista nois
bñe xginis est A. p. quā significat q ipa ē ad-
uocata nra. qñ aū hō bñs aliqua cam bz fa-
piētē 7 bonū adhocatū: p sperare q de sua cā
victoriā reportabit: 7 psequēter cito ins suū
obrinebit. vt inuit ter. in. l. puidēdū. in pñ.
Cae post. Hanc g dignissimā aduocatā bñ-
tes lerari debem⁹ 7 exultare: qz ipa causas no-
stras corā deo assumēs ipas sapiētē incipit:
inceptasq; multis allegatiōibz defendit: 7 ex-
fensas ad pñerū finē reducit. Primo em sa-
piēter incipit caprādo benignitātē. s. in ex-
ordio. qd est pñm boni aduocati: qz qlibet
bonus orator debet in exordio reddere audi-
tozem attentū 7 benignollū: vt ait Tullius in
rhetorica veteri. Uicilium aut est i aduoca

Bermo. I. De nominatiōe Marie

to in uella tenui ola p̄fatiōe iudici cām expō
neret. ff. de ori. lu. Scdo inuariat nram in
feria. yllio perit dei misericōiam. iō figurata
est p̄ illū mulierē sapiētissimā q̄ dixit ad Da
uid. Reg. xxiij. Sic angel⁹ dñi. sic ⁊ dñs
m̄. ⁊ ut nec maledictiōe nec bñdictiōe mo
ueret. De em̄ ē cāte bonitat⁹ q̄ nec nris bñdi
cōib⁹ extollit. nec nris p̄cis ⁊ maledictiōib⁹
mouet. Deū subdit. Des mouimur ⁊ q̄i aq̄
uolabimur q̄ nō reuertunt. Ecce inuatiō nre
miserie. hōis em̄ spūs ē uadēs ⁊ n̄ rediēs. vt
ingr̄ ps. iij. illd. Sap. xvi. Lū. exierit spūs
nō reuertet. Deinde subdit. Reduc abiectū
tuū. i. p̄cōrē quē abiectū p̄ culpā reduc per
tuā misericōiam. ecce ip̄loratio miserie. Scdo
causas nras multas allegatōib⁹ defendit p̄mo
lapie xpo nō nimis pluro. sic solēt facere ad
uocati dicētes iudici. dicā vñū xpo p̄ causa
mea. ⁊ postea multa dicūt. vt ait glo. in. l. āti
q̄tas. in. fi. C. de vlsu. ruc. Tales aut̄ nimis lō
gi ⁊ verbosi solēt assessorib⁹ esse odiosi. vt ait
Bal. in. l. prime. ff. de his q̄ in testa. relē. dic
em̄ Jacobo benenētan⁹ sui. li. c. lviij. Inuidiā
generat ⁊ lōgus redia fimo. Breuitas xpo est
amica iuris. s. quib⁹ ibi. ⁊ breui fimine p̄scri
ptas. in. j. p̄stitutiōe codic⁹. ⁊ om̄s modernū
breuitate delectant. vt ait glo. i. rubrica. ff. q̄
mer⁹ cau. ⁊ idē p̄bat p̄. l. fi. C. de p̄ci. imp. off.
⁊ in. l. ampliorē. s. i. refutatorib⁹. C. de appel.
Ipa gaduocata nra cōpendiosis ⁊ sensu ple
nis p̄mōib⁹ animū iudic⁹ celest⁹ ad suū vortū
educat. iō significata est p̄ Abigail. cui dixit
Dauid. j. Re. xxv. Bñdictū eloquiū tuū. ⁊
bñdicta tu q̄ p̄hibuisti me ne vlciscer me
manu mea. Ecce audiuit vocē tuā. ⁊ honora
uit faciē tuā. Scdo aduocat pietat⁹ signo.
vñ Bern. sup. Lan. ait. O hō secuz accessu
bēs ad deū vbi habes matrē an̄ filiū. filiū an̄
patrē. fili⁹ on̄dit patri vulnera ⁊ lac⁹. mater
ostēdit filio pect⁹ ⁊ zybera. Nulla ḡ ibi pore
rit ēē repullā vbi tot sunt charitatis insignia.
Tertio aduocat sc̄itat⁹ merito. Si ei merita
alioz sc̄toz p̄ nob̄ ap̄ deū itercedūt. multo
fort⁹ merita ill⁹ q̄ plentudinē obtinuit me
ritoz ⁊ gr̄az. vt h̄. Lu. j. poterūt nob̄ diui
nā grām impetrare. Quarto aduocat ardentē
desiderio. Desideria em̄ sc̄toz s̄ itercediōes
p̄ nob̄ ad deū. iō Danieli dixit angel⁹. ix. sui
li. c. Uir desiderioz es. Et ip̄a xpo d̄t Lan. ij.
Dū esset rex i accubitu suo nard⁹ mea dedit
odorē suauitat⁹. Nard⁹ ē herba calida ⁊ m̄l
ti odorifera. ⁊ significat ei⁹ desideria inflāma
ta q̄ ad deū ascendūt. ac gratū sibi odorē faci
unt. Tertio p̄ncipali ip̄a virgo causas nras

ad p̄ferū finē pducit. ¶ Tunc aut̄ aduocat⁹ y
cām suā ad debiti finē pducit q̄n̄ ē sollicit⁹ ⁊
penit⁹ ab lōz incuria gratiolus. P̄rio sollicit⁹
q̄ vigilātib⁹ ⁊ nō dormiētib⁹ iura l̄bueniū.
l. si pupill⁹. ff. de his q̄ in frau. gr̄. vñ Lan⁹ in
l. j. C. de iur. ⁊ fac. ig. p̄ illū rectū d̄t. Nota che
porcha lenra nō mangia de pere nīcie. facit. l.
bonoz. C. q̄ admitti ad bo. posse. pos. Scdo
penit⁹ ēē debet. q̄ aduocat⁹ illitterat⁹ non ad
mittit ad aduocadū. l. nemini. C. de aduoca.
diuer. iudi. facit. l. ij. C. de postu. Tertio req̄
ritur in eo gratiolitas. q̄ reddit iudicē fauo
rabile. quē bonū ē h̄ic. l. renūciāse. als̄ icipit
q̄ rixari. s. fi. ff. ad. l. iul. de adul. iūcta. l. ap̄
tissimi. C. de iudi. D̄ ḡ aduocat⁹ ēē diligētia
⁊ sollicit⁹. iur̄ illd. Quidq̄. ij. de arte amādī.
Is q̄ p̄fitebit adit faciēdus. Lausam sepe eli
entis agar. q̄ si ex negligētia sua succūbit in
cā. tenet satisfacere clientulo suo dānū passio
fim̄ iniam doctoz. maxime Hosti. in sum. in
ri. de postu. s. q̄s postular. ver. dixit in Azo
⁊ s. q̄s p̄tinet. s. Jt̄ ad officiū. ⁊ in ti. de pe.
s. cui p̄fitebū. s. aduocat⁹. ⁊ s. quib⁹. s. q̄d
de aduocat⁹. Debet etiā ēē sapiēs ⁊ p̄r⁹ sc̄tes
iuenire iura q̄ faciūt p̄ sua cā. q̄ si cā perdat
ex sua ignorātia ⁊ imp̄tia ac imp̄rudētia. ad
p̄stitutiōē tenet. fim̄ iniam doctoz. maxime
Hosti. vbi. s. facit. l. idē iur̄. ff. ad. l. acqui. ⁊
c. ad aures. de eta. ⁊ quali. ⁊ l. ij. ⁊ ibi glo. ff.
q̄d q̄s iur̄. Debet etiā ēē gratiolus corā re
ge ⁊ familia reg⁹. q̄ si odiosus ēē n̄l p̄ficet
Ue ei ait Greg. i. pasto. c. ij. Difficile ē vt q̄
tūlibet recta renūciās is q̄ nō diligēt̄ libenter
audiat. ⁊ Sene. in li. x. declamationū iquit.
Magna debet ēē eloquētia q̄ inuit⁹ placeat.
Dū aut̄ aduocat⁹ has habes cōditiōes offi
ciū suū bene pagit. valde est cōmēdādu⁹ ⁊ re
muneratiōe dign⁹. vñ d̄t in. l. laudabile. C.
de aduo. diuer. iud. Laudabile viteq̄ hōim
necariū aduocatōis officiū p̄m̄s optet re
munerari. ⁊ sunt xba ip̄aroz. q̄ etiā in. l. ad
uocati. C. de aduo. diuer. in. at̄. Aduocati q̄
dirimūt ambigua facta causaz. sueq̄ defen
sionis virib⁹ in rebo sepe public⁹ ac p̄uatis la
p̄sa erigūt. ⁊ fatigata reparāt. nō min⁹ p̄u
dent huano generi q̄ si plijs ⁊ vulnerib⁹ pa
triā pentel q̄ suarēt. Nec em̄ solos nō ip̄io
militare credim⁹. illos q̄ gladijs dipētā ⁊ to
racib⁹ vniūt. s̄ etiā aduocatos. Militant
nāq̄ patroni cāz q̄ gl̄iose vof⁹ p̄fili munim⁹
ne laboratiū spem vitā ⁊ posteros defendunt
hec ille. Fuit aut̄ ⁊ talis aduocata xpo ma
ria. de q̄ ps. xliij. loquēs Dauid. deo inquit
Assistit regina a dextris tuis. ecce quāte solli
m. 4

habuit in ore. in ipa etia fuit gratia virtutis
qz charitate oes fructus habuit in corde.
¶ Tercio i mari e amaritudo aqz r lapoz: r
sic i bra gigne fuit maxima amaritudo. i. in
filij amittioe r passioe. vñ maria interpretatur
amar mare. r io illi dr Hiere. tren. ij. c. Qui
coparato te: vl cui affumilabo te filia hierlm
cui adequabo te: r psolabor te ego filia syon
magna est emvelut mare coritio tua. Et io
ipa ego bn dicta i passioe filij sui poterat di
cere illd Ruth. ij. c. No vocer me noemi. i.
pulschra: sz vocate me maraz: h est amara: qz
amaritudie valde repleuit me oipotes. Qz
ho raras amaritudines ppsa r expta est: ido
amaricat magz copatit: iux illd Mdmami
poete i. j. enei. No ignara mali miseris suc
currere disco. Benit g zeludedo hac pre di
co qz hec ego gliola e illd mare. de q ps. inqt
Hoc mare magz i pa. r. In ipa em plure
rut r reduce st oes aq. gre r caril mata oim
angeloz: archangeloz: pncipatu pratu: pnu
tu: th: onoz: dñationu: cherubin r seraphin
pñarchaz: pphaz: aploz: martyz: cofelloz:
eginu r oim scoz. Et de h expom mozafr pt
illd Eccl. xij. Aq oes i mare pñent. h e illd
mare cui aq e p muro filijs isrl. i. bonis de
uoz. Eto. xij. h e illd mare quod dimerit
pharaone. i. diaboli cu exercitu ei in pfun
du: vt i eo. c. h. Hui g marz flux e terribil
egyptijs. i. demoi. io ps. xij. inqt David.
Mirabiles elatoes marz. Nec mix si h ma
re gignit e terribile demoi. na ei fil e ill
valde terribil: iux illd ps. Dicite deo: qsterri
bilis f opa tua dñe. r itez. Tu terribil es: r
qz resister tibi: Jo no dz mñ eis ce placida. h
etia e illd mare qd o dñu sal pducit: sine q
oia st infpida. Qd sal nos hñe pcipit salua
tor Nar. ix. di. Habere i vob sal. deuotioz
bre gñis. Hoc e illd mare de q dr Judith. x.
c. De celi mare apuit. de q etia ps. lxvij. in
qt ppha deo. Tu pfirmafti i pñute tua mare
Delecto aut suo dr de ps. lxxvij. Ponā i
mare via ei. ipa ei bn dicta ego e via q pue
nit ad deu. cui inqt David ps. lxxvj. In ma
ri via tua. Ad istd g mare dñt oes xpiani se
trāsferre: iux illd ps. xlvij. Trāsferent mon
tes i cor marz: h e illd mare qd totu sp fuit di
iux illd ps. xlvij. Qm ipi e mare r ipse r.
Hoc e illd mare qd nos a fra eleuat: r paula
tim ad alta pñtu extollit. ad qd applicari pt
illd Virgilij. vij. enei. Paulatim sele tollit
mare: r alti vñdas erigit. r io rogem deu
diceñ. Tu dñe q fecisti i mari via. Sap. xij.
Qui via fecisti in mari eqs tujs: Abacucij

fac vt moueat mare r plando ei. ps. cxvij
sez ad adiutoriu nñz. fac vt cu simoe r adrea
fite ei q mitebat sua rheria i mare: Mar. j.
r nos i isto mari rheria nre deuotiois mita?
r capiam pñces diuie dulcedis. de ei reple
uit pñcis aqs marz. Sen. j. Hoc e illd ma
re iux qd seder filij dei: Mar. xij. h e illd ma
re sup qd abulauit iel. Mar. xij. r Mar.
vj. h e illd mare de q inqt salomō Sap. xij.
Trāsferes pñces i pñces r liberati sunt.

¶ Pars. iij. hui fmois q dr interpretatiois.

Aria fm Hieron. interpretat dñā si

m ue dñarrix. ideo illi canit ecclesia.

D gliola dñā excelsa sup sydera.

Na si imparoz est dñs totu mñd:

l. de pñcio. ff. ad. l. ro. de iact. r. l. bn a zenone.

C. de q pñp. r. cadrianus. el. ij. vbi glo. lxxij.

di. r notat in. l. j. C. de sum. tr. r. fi. ca. parit

etia impatrit est dñā oibz: p. l. pñces. ff. de

legi. rone. f. cōcātiois pñlegioz. de q hñ etia

i. l. fi. g. ij. C. de q pñp. facit. l. donatois. C. de

donā. iter viru r yr. Est aut bra ego maria

dñā celi r mñdi pmo ppter dñum. de q ipa

inqt Eccl. xij. Siz celi circūit sola: r pro

fun du abyssi penetrant: r i flucibz marz am

bulant: r in oi terra sterit: r in oi pñlo r oim

gēre pñatū tenui. Ex qbz pñis hñ q ipa do

minat in celo. io dr. Girum celi circūit sola

Ipā ei rāqz dñā celi circūit: r vbiqz dñūz

accepit. Uel dicit gñz celi circūire qz oes san

ctos girat r circūit: eoqz ad iterecedēdij p no

bis sollicitate inducit. Et dicit sola: qz ipa oia

te oes orāt: r ipa silere oes silēt. vñ Ansel. in

li. orationu dicit. Te dñā tacēte null orabit

oēs orabunt. Seco dñat in inferno. vñ sub

dit. Ex fundu abyssi penetrant. No em tm

dñat demoi. minoribz q sunt i supficie ter

re: nec tm mediozibz q sunt in medio infer

ni: sed etia maximis q sunt i pfundo. vñ no

dic. penetrant supficie terre vel mediū infer

ni: sz pfundu abyssi. Tercio dñat in purga

torio. io subdit. r in flucibz maris ambulat

Pena em purgatozibz dr: flucibz qz e trāsitoria

r dr: maris qz est amara. In illis flucibz ipa

ambulat: qz meritis suis multos a pena illis

liberat. Quarto dñat mundo. io subdit. In

oim terra sterit: r in oim pñlo: r in oim gēte

pñatū tenui. In mñdo qd e iux etia genera

hoim. Quidā sunt mali: quidā boni: quidā

hoi tepidi. Ipā igit dñat mal eos ad pñam

reducēdo. Dñat bonis eos in gñā pñuado

dominat tepidis illos feruenter pficere fa

ciendo. Dominat quidē malis. i. hoibz r

Bermo.II. De nominatiōe Marie

renis. Ideo dicit. In oī terra steti. inter pctō
res em non seder nec iacer. sed stat ipos adiu
mandos a malo retrahēdo. Dñat etiā bonis
ideolubdit. in omī pplo. Ppls em dī a po
lis qd est ciuitas: vt ait glo. in. l. j. pñ. ff. de
leg. l. ciuitas. Ite interpretat ciuitū vnitas: et
significat bonos i quibz est vnitas volūtati
pñatū ppha. Unā petij a dño hāc reqrā
re. ps. xviij. In iustis talibz ego pmarū teneo
dū eos in grā dei fouet. Dñat etiā tepidis. iō
subdit. et in oī gente pmarū tenui. Hētes em
dicunt qñ gētilēs. qñ gēto ad fidē xpi cōuer
nit nūc spūaliter generat iuxta illd. j. qñ. i. iij.
In ipō em iesu p euangelii ego vos genui.
Quāqz igit sunt tales qñ sunt geniti. s. per
baptismū. qz in nullū bonū pficiūt. nullāqz
virtutē apphēdūt. In qñ ipa pmarū teneo:
qz eos ad feruētē opandū puocat et iducit.
¶ Scdo pñcipalit dī dñā pñ ius dñij acq
sūt. Acqñ em qñ dñij alicui rei aut ratōe
empñiois soluto pctō. l. pcurator. s. penult.
ff. de tributo. et. s. v. dicit. in ist. de rez. di. aut
rōne opatiōis qñ aliqñ rē opat⁹ est et eā iesse
pducit. s. si qñ a nō dño. ist. de re. di. et. dñi
tō. reo. s. j. ff. loca. ope em dicunt qñ siles pe
cunijs. l. a duobz. ff. de ope. libe. aut rōe electio
nis. sicut pñat⁹ acqñ rōe electiōis: iux no
rata p Bar. an. l. absent. ff. de dona. et p doc.
in. et. noli. de elec. faciūt notata p glo. i. aut.
de manda. pñ. in. s. eos. coll. ij. que tamē itel
ligunt secuta cōfirmatiōe ipi⁹ electiōis: qñ
ad aliqñ supiorē pñer cōfirmatiōe iux no
rata p Inno. in. c. ex pte. de arbi. et in. c. cū ve
nissent. de resti. spol. Virgo igit beata habet
ius dñandi pmo rōne empñiois. qz cū filius
suus emerit et redemerit humanū gen⁹ ipsa
ad hāc redēptiōē faciēdā est mltipli opata
pctū. s. redēptiōis mltitudo: et ipm redēptio
rē nutiēdo. Scdo rōe opatiōis. qz ipa ē ma
ter dei q cūcta in esse pducit. vñ ad Heb. iij.
inquit. Pau. Qui fabricauit omīa de⁹ est. et
impator in. l. j. in pñ. C. de vere. iū. enu. dicit.
Alūme puidētia trinitat⁹ totū mūdi elemē
ta pcesserūt. oīa aut bona filij facta sunt mīs
cui sine liberis moriēti in oībz bonis succel
sur. l. j. et. l. mater. C. ad senatū con. tertu. et
in. l. eo. s. j. Terrio rōe electiōis: qz deus ab
eterno ipam elegit. vñ ppha ps. cxxij. iquit.
¶ Elegit eā in habitatiōe sibi. ¶ Terrio pñci
paliter dīat dñā pñ mltitudine subditoz
ipa em habz suos: amicos: filios: et inimicos
Serui sunt de nouo cōuersi: amici sunt eius
fideles et deuoti: filij sunt in celo beati: hostes
et⁹ sunt demōes et dñati. Istis qñtuor gene

ribz subditoz diuīsimode dñat. qd inuitur
Lan. vi. vbi dī. Que est ista q p gredit qua
si auroz cōsurgēs. pulchra vt luna: electa vt
sol: terribilis vt castroz acies ordiata: Ser
uis em. i. de nouo pueris dñat tanqz auroz
qz ab eis expellit tenebras culpe et dat lucem
grē. Amicis. i. deuotis et fidelibz dñat tanqz
luna. qz dat eis lucē diuīne sapiētie et roz ce
lestis grē. Filijs. i. beatis dñat tanqz sol. qz re
plet eos clarissima dei vīsiōe et feruentissimo
er⁹ amore. Inimicis. i. demōibz dñat tanqz
acies militū ordinata. qz eos terret et expellit
et in fugā puerit. vñ de ei⁹ dñio exponi pñ il
lud qd dī. Gen. j. Dñamī piscibz maris. i. de
mōibz q sunt sp in amaritūdie pene: et volu
cribz celi. i. angelis: et vñūlis animātibz que
mouent sup terrā. i. hoibz. Pōt etiā de hē
poni illd qd dī. Gen. xviij. Seruāt tibi po
puli: esto dñs fratrū moz: et incuruent an te
filij mīs tue. i. oēs angeli qui sunt filij ecclē
triūphātis. ¶ Scdū est q p istī glōle dñe
id est qñi bñdīctē oēs creature reuerentiā
exhibēt. et faciūt illd quod de filio suo pñcipit
apls Phil. ij. di. In noīe iesu xpi omīe genu
flectat celestū: terrestriū et infernoz. In noīe
igit qñs marie dicunt flectere genua agmī
na celestia. Angeli etem nomen ei⁹ marie ve
nerant et eā reuerent adozāt. et ipē fili⁹ dei ma
trē suā venerat et laudat. Et hē qd dī. puer.
vl. Surrexerūt filij ei⁹. i. oēs angeli et bñ: et
brissimā pñcauerūt. vñ ei⁹. i. xpūs: et lauda
uit eā. Dī q xpūs vt scptū ē Lu. ij. erat subdi
tus bñe qñi. iō fm lctm Bernardinū i ser
mone. ij. de noīe qñis: hec est vera locutiō
Bñe qñi subdita est oīs creatura et de⁹. vñ
Ber sup Mūsus ē omel. pma ait. De⁹ cui
seruiūt potestates et pñcipat⁹ obedūt: subdi
tus erat marie: et non tm mariesed ioseph p
pter mariā: ex quo eā venerat. ¶ Scdo sibi
flectūt genua: oīa terrestria. i. oēs generatio
nes: et q pcesserūt et q sunt et q venture sūt eā
adorabūt et ei⁹ nomē venerabunt. sic ipa in
quit Lu. j. Ecce em et hē beatā me dicēt omīs
generatiōes. Terrio flectūt sibi genua omīa
infernalīa. i. demōes: qui velint nolint ip
sam adozāt et ad eius noīatiōē pauent et tre
mūt. vñ dicit scñs Gerard⁹ epūs et martyr
in qdā ser. Inuite qz infern⁹ beate Marie
vlulat: et pñcissimī demōes clamāt. hē ei⁹ Pa
piā dñā interpretatur dans minas: et ipa ini
micis humani generis dominās minas ifere
Item fm Latholicon interpretat domīa. i.
domans manus: et ipsa domat demōnū ma
nus et potestates: ideo eam timet et reuerent

S
Dīa ve
neratur
Maria

b

Beate igitur virginis optimū est dñum quod nulliū platōi est obnoxium: et nulli creature est subditū. Ut em̄ inq̄r beatus Bernardus in sermone. de nomine virginis. Mater dñi omnis creature effecta est dñā ois creature. quod em̄ subijceret creature q̄m effecta ē creator. Iō merito dici p̄t ad qualiter creaturā illud Gen. xvi. Revertere ad dñam tuā et hūiliare sub manu ip̄s. Que vba dicta fuerūt Agar de Sara. q̄ppe ip̄a virgo ēe est sara: que priniceps interpretat. que verū genuit Isaac. filium dei: in cuius semine benedicte sunt omnes gentes p̄ quē ois creatura p̄ncipatū habuit. hec ille Qui etiā ibidē ait: q̄ hec dñā nulli adiutorio est inira cum ab eterno rege fuerit sustentata. et figurata fuit p̄ Hester: q̄ a regis alueri vlnis est sustentata: Hester. xv. Hester autē elenata in pplis interpretat. et merito significat virginē benedicte dñam oim pplor. de qua admirant angeli di. Lañ. viij. Que est ista q̄ ascendit de deserto delicijs affluēs inira sup̄ dilectū suū? Ipsa q̄ habet filium suū in quo sūt oia bona recōdita s̄m dicit apli ad Rom. ij. Et ideo quādo eū p̄didit i tēplo poterat dicere euz Joseph illud Thob. x. Nā sū in te vno bona habetes nō debuim⁹ dimittere te. De ipsa ergo dñā dicere possum⁹ illō Sap. vij. Qum bonorū mater est. Quia igitur magnē dñe magna dona largiunt. sicut de asuero rege dicit Hester. ij. q̄ dona largit⁹ est iuēma/gnificētiā p̄ncipale. Ideo hec dñā nostra ut Berni. in quodā ser. ait: innocētib⁹ eā subuenit vniuersis: et oib⁹ misericordie sūm aperit ut de plenitudine ei⁹ accipiat vniuersi. Ipsa em̄ adiuuante filio oia vasa vacua oleo leticie et misericordie implet: ut mystice fuit de seph̄rū iij. Reg. iij. Deest regina sabba que p̄cio sa aromata. i. s̄m munerā: attulit i hierusalem. i. in eccliam sc̄ram: et nō sunt allata tam multa et p̄ciosa aromata sicut illa q̄ dedit regiā sabba salomōi. i. maria filio dei. ut mystice dicit. Re. x. Quorū portūculā nobiscū cōicare dignet ip̄a m̄sificētissima atq̄ liberalissima dñā: cui⁹ nomē sacratissimū sit benedictū in secula seculorū. Amen.

De eiusdē illubate virginis notatiōe
Sermo tertius

Que est nomē eius Luc. i. Inq̄r sanct⁹ Bernardus in sermone p̄mo de nomine virginis. Da mihi glorio sa virgo maria virtutē: ingenium et sermonem

ut fidelibus deuotis tuis nūciare valeā gloriam nominis tui: nō quantū est aut quale: sed ut rancillū ego paruulus tu⁹ de laudib⁹ tuis inensis enunciem ad gloriā tuam et deuotionē meā et solamen omnium me audientium. Quippe interpretatiōe sua Marienomen sonat illuminationē et amaricationē et dominationē. nec imerito nō vñā tm̄ nominis habet iterprationē. nullū em̄ nomē vnus puro virginis gloriā posse enunciare. Maria ergo nō vñā tm̄ sed multiplicē interpretationē habet. ut sicut deū ipsū nō vno tm̄ noīe nominam⁹ sed multis. ut sic eius inco/prehensibilitatē enunciem⁹. sic et gloriā virginē multis nominib⁹ designam⁹: et nunciat em̄: nunc solē: et huiusmodi noīare solemus ut sic ad sublimitatē eius cognoscēdā aliquitulum pertingam⁹. Immemētas quippe gloriē eius omnis humani sermonis excedit inopiam. Proindē fore nō noīauit eā angelus volēs potius venerari silētiō quod nō potu it ex p̄mi eloquio. hec ille. Si em̄ terren⁹ ac tp̄alis imperator multis noib⁹ nūcupat⁹ ut eius magnanimitas et excellētia demōstret⁹: vrpz i phemio isti. et ff. mltō mag⁹ regina et impatrix celestis diuis debet nūcupari noib⁹. sed de vno tm̄ breuitatis causa hic pertractabim⁹. Sciēdū est q̄ hui⁹ tam p̄clarissime virginis nomē qd̄ Maria nūcupat⁹ inter alias quāq̄ demōstrat ei⁹ excellētiā quāq̄

Prima dicitur maternalis.

Secūda archadialis.

Tertia regalis.

Quarta imperialis.

Quinta et vltima appellat⁹ augustalis.

De p̄ma excellētiā noīs Marię quę dicitur maternalis.

De nomē Marię q̄nq̄ alias excellētiās demonstrat ipsius beatissime dñe nostre: que incipunt ab vna literā suarū. Per M.

em̄ significat q̄ ip̄a est mater vniuersorū: ut illō Sap. vij. Qum em̄ bonorū m̄r est. Qd̄ Alber. sup̄ M̄ssus est. exponit de brā regie dices q̄ ip̄a ē mater oim. qz vnus hoīem genuit. i. xpm. et omēs regenerauit. peperit em̄ filium suū primogenitū corporaliter: alios autē omēs sanctos spūaliter. Ip̄e em̄ iesus nō cōfunditur electos suos vacare fratrib⁹ p̄ p̄sal mistā dices. Narrabo nomē tuū fratrib⁹ meis. quā auctoritatē allegat Pau. ad Hebr. ij. nā p̄ceptū ei⁹ et p̄t ex ip̄a virginē possumus de illo dicere illō Gen. xxiij. i. Caro et frater n̄ ē: ut sit ip̄e primogenit⁹. i. dignitas

Bermo.II. De nominatiōe Marie

te et salute in multis fratribus. in oibz scis.
v. an. Aplos. Ro. viij. c. Omnia igitur sancto-
rum quos p. p. gale gratia mediatore regine rege-
nerant de. d. mater ipsa xgo. imo etia ange-
lorum mater f. z. Albertu vbi. s. q. ipsa media-
trix restituta est ruina. S. de hac excel-
lentia maternitatis h. perales. q. sup. in. ij. p.
re. huius opus f. imone. ij. pte. vlt. s. lat. copiose de-
clarat quod xgo. b. d. d. est in nra. q. h. itas
p. b. i. p. o. p. illud. Iste vlt. Nunqd. pariet
terra. v. n. a. d. i. e. aut. pariet. gens. simul. Lon-
stat. em. q. n. o. q. r. it. de. terra. fin. littera. q. stulta
est. q. l. i. o. s. g. intelligit. de. terra. fin. figura. s. x.
beata. regine. q. terra. appellat. v. p. acuit. sup.
p. r. e. i. j. huius opus. f. imone. ij. pte. j. Ipa. eniur
simul. peperit. o. m. g. e. n. t. m. o. p. d. i. c. t. o. i. m. o. e. r. i. a. z.
o. i. s. creatur. m. a. t. e. r. d. e. v. r. p. b. a. t. Albert. v. b. i. d. e.
q. q. d. d. est. c. a. cause. est. c. a. causari. v. r. a. t. p. h. s. i.
l. i. t. e. c. a. u. s. i. s. s. e. d. x. g. o. m. a. r. i. a. f. u. i. t. o. r. i. g. o. z. c. a. u. s. a.
p. d. u. c. t. i. n. a. f. i. l. i. j. d. e. i. q. i. n. q. r. u. e. e. s. t. c. a. u. s. a. z. o. r. i.
g. o. o. i. m. creatur. z. t. a. m. r. o. n. a. l. i. u. q. i. r. r. o. n. a. l. i. u.
z. i. n. f. e. n. s. i. b. i. l. i. u. i. n. t. r. a. i. l. l. u. d. D. e. u. s. x. x. i. j. I. p. s. e.
e. m. e. s. t. p. a. r. e. r. t. u. q. p. o. s. s. e. d. i. t. z. f. e. c. i. t. z. c. r. e. a. u. i. t. t. e.
E. r. g. o. i. p. a. m. i. r. d. e. i. e. s. t. m. a. t. e. r. o. i. m. creatur. z. e. t.
n. o. l. o. l. u. r. o. n. e. c. r. e. a. t. o. i. s. s. e. d. e. t. i. a. r. o. n. e. i. n. u. o. c. a. t. o.
n. i. s. q. n. a. e. x. p. e. c. t. a. t. i. f. i. e. r. i. p. f. i. l. i. u. e. i. p. s. i. n. t. r. a. i. l. l. u. d.
a. d. R. o. v. i. j. N. o. i. s. creatur. i. g. e. m. i. l. i. t. e. r. p. u. r. i. t.
v. s. g. b. u. c. e. x. p. e. c. t. a. s. r. e. u. e. l. a. t. i. o. n. e. f. i. l. i. o. z. d. e. q. z. t.
i. p. a. c. r. e. a. t. u. r. a. l. i. b. e. r. a. b. i. f. a. f. u. i. t. u. r. e. c. o. r. r. u. p. t. o. i. s. i.
l. i. b. e. r. a. t. e. g. i. s. f. i. l. i. o. z. d. e. i. I. g. i. t. u. r. m. i. n. a. v. e. n. e. r. a.
d. a. c. i. m. a. r. i. m. a. f. i. t. a. f. f. e. c. t. i. o. m. a. r. i. s. e. r. g. a. f. i. l. i. u. i. l.
v. i. d. e. a. m. v. b. i. g. l. o. s. f. d. e. i. n. l. i. r. e. i. u. r. a. n. p. p. t. e. r. e. a.
c. r. e. d. e. d. u. e. s. t. q. t. u. n. o. s. f. i. l. i. o. s. t. u. o. s. i. n. t. i. m. e. d. i. l. i.
g. i. s. E. t. c. u. m. m. a. t. e. r. n. o. p. o. s. s. i. t. n. e. c. d. e. b. e. a. t. o. b. l. i. u. i.
s. a. f. i. l. i. j. f. u. i. t. v. r. i. n. q. t. S. e. u. e. r. i. t. u. p. a. p. a. i. c. a. d. r. o.
m. a. n. a. e. c. c. l. i. a. m. i. j. q. v. i. v. b. i. d. i. c. i. t. g. l. o. q. n. o. p.
f. u. m. i. t. a. l. i. q. u. a. e. e. m. a. t. e. r. n. i. s. i. d. i. l. i. g. a. t. f. i. l. i. u. m. c.
a. f. f. e. r. e. d. e. p. s. u. m. p. t. o. r. u. d. i. l. e. c. t. o. z. f. i. l. i. o. z.
t. u. o. z. q. u. i. f. u. m. n. o. s. o. b. l. i. u. i. s. i. c. n. o. p. o. t. e. s. s. z. d. e.
n. o. b. i. s. c. o. n. t. i. n. u. a. m. e. m. o. r. i. a. h. i. s. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. i. b. o. n. o.
s. t. r. i. s. s. u. b. u. e. n. i. r. e. n. o. c. e. l. l. a. s. S. i. e. m. v. r. i. n. q. u. i. r.
S. t. a. c. c. x. t. h. e. b. a. y. p. r. o. l. i. s. a. m. o. r. c. r. u. d. e. l. i. a. v. i. n.
a. t. p. e. c. t. o. r. a. n. o. e. d. u. b. i. t. a. d. u. q. p. e. c. t. u. i. p. i. s. s. i.
m. u. a. d. p. r. o. l. e. t. u. a. d. i. l. i. g. e. d. a. t. u. a. v. i. s. c. e. r. o. s. a. p. i. e.
r. a. s. c. o. n. s. t. r. i. n. g. i. t.

De secunda excellentia que dicitur archa
diaboli.
Archa
thelau-
roam.
p. Et A. que est secunda littera nois
virginis significat q. beata virgo
est archa thesaurorum dei que figu-
rata est in archa tabernaculi. de q.
dixit dñs ad Moysen Exo. xxv. Fac tibi ar-
cham reposituram testamentum: q. archa dauidata erat
in iherosolymis et in ea manna tabule legis

z. xga aaron q. fronduerat. Ligna setim te
quibus fabricata erat archa sunt ligna iputri-
bilia: z. significat thesaurum reginitatis i summo
qui fuit in maria. castitas est em ille thesau-
rus: de quo ait Aplos. ij. Choz. iij. Habem⁹
thesaurum in vasis istis fictilibus. i. corpibus. nā
in angelis q. nō hnt corp⁹ reginitas nō est p.
prievirt⁹: q. hoc habet a natura nō a pugna
cū gra. Facit ad h. glo. in. l. j. ff. de cap. z. post
li. re. dices q. firmior xrus est que venit a pu-
gna. Est aut tati valoris iste thesaur⁹: v. di-
cat sapiēs Eccl. xvj. Non est digna ponde-
ratio anime continētis. Tantū autē ponde-
rat reginitas vt sola sit potēs replēntare ani-
mas deo. vt inq. impator in aut. de leno. s.
sanctim⁹. hic aut reginitatis thesaur⁹ si semel
amittit nūq. recuperatur quo ad pmiū aureo
le. xxij. q. v. c. si paulus. z. hoc etiā inq. Iud.
in li. de sum. bo. z. bñis Tho. ij. q. cli. z. in
qnto suo q. iij. Ista autē archa est aurata
intus z. foris: quia plena est charitate. aurū
em quia p. c. i. o. s. i. u. s. est alijs merallis significat
charitatē que est maxima virtutū qua erat
maria circumdata in cōuersatiōe exteriori z
actiōe interiori. vñ de ipsa dici potest illud. iij.
Regū. vj. Nihil erat in tēplo qd non auro
tegeret. Ad opa autē ipsius charitatis ipse hor-
tabat discipulos Matth. v. di. Thesaurisa
re vobis thesauros in celis faciēdo. s. opera
charitatis. ¶ In hac archa est thesaur⁹ sua-
nissime misericōdie designate p. manā. quem the-
saur⁹ postulabat Moyses pplo suo dicens.
Nume. xx. Aperi eis dñe thesaurū tuū fontē
aque viue. misericōdie z. gratie. vñ z. mater mi-
sericordie xgo maria d. Est etiā ea thesau-
rus sapiētie significat⁹ per legē in archa po-
sita. de quo dicit Sap. vij. Infinit⁹ thesau-
rus est hoibz. s. sapientia. de qua etiā inq. iij.
riscōsule in. l. j. in pñ. ff. de vari. z. extraor. co-
gni. q. non pōt p. c. i. o. n. u. m. a. r. i. o. e. x. t. i. m. a. r. i. c. u. i.
v. e. r. b. a. l. z. r. e. f. e. r. a. n. t. a. d. s. a. p. i. e. n. t. i. a. m. i. u. r. i. s. c. i. u. i. l. i. s.
m. e. t. i. a. i. n. t. e. l. l. i. g. i. d. e. b. e. t. d. e. s. a. p. i. e. n. t. i. a. d. i. u. i. n. a. z. r. e.
r. u. i. m. o. m. u. l. t. o. m. a. g. i. S. i. g. i. s. c. i. e. n. t. i. a. c. i. u. i. l. i. s. n. o.
p. m. i. t. t. i. t. a. l. i. q. u. e. i. n. p. a. u. p. t. a. t. e. v. i. u. e. r. e. n. e. c. i. n. n. e.
c. e. l. l. i. t. a. t. e. m. o. r. i. v. t. a. i. t. i. m. p. a. t. o. r. i. n. a. u. t. d. e. h. e. r. e.
z. s. a. l. s. v. l. t. i. c. o. l. j. m. u. l. t. o. m. i. n. u. s. t. h. e. s. a. u. r. d. i.
u. i. n. e. s. a. p. i. e. n. t. i. e. e. c. c. t. r. a. p. o. t. e. n. o. h. n. t. i. b. h. u. n. c. t. e.
s. a. n. z. d. r. A. u. g. i. n. e. p. i. g. r. a. m. a. t. i. b. u. s. p. s. p. e. r. i. e. p. i.
g. r. a. m. a. t. e. l. x. i. i. j. In magna egestate sūt diu-
tes sapiētie thesauros non hñtes. His autē
thesaur⁹ in summo plena fuit beatissima vir-
go Maria. Nam nulla creatura pura ha-
buit tantā cognitiōē de diuinis reb⁹ z. p. r.
n. i. m. e. n. t. i. b. u. s. a. d. s. a. l. u. t. e. s. i. c. u. t. i. p. a. q. u. e. f. u. i. t. m. a. g. i.

Maria
potest

stra aploz et euangelistaz ad docendum eos
de mysterijs xpi: vt inquit Hieron. in sermo
ne ad Eustochiū. Nec miris thesaurū inuen
tum sapiētie habuit cum in ea xps requieue
rit: in quo sunt oēs thesauri sapiētie et scien
tie dei: sicut apłm ad Col. i. et qui xpm nouit
thesaurū sapiētie et scienētie nouit. vt ait Amb.
cuius sentētia ponit in. c. legim. in fi. xxvij
di. Est etiā virga in archa designās prātem
et dñum ei⁹ et quo supra dixim⁹ in ser. pce.
pre vlti. Archa autē ista seruabat i tabernacu
lo vt res p̄ciosissima. et ita brā xgo i taberna
culo ecclēie siue cordis nr̄i ē uenerabiliter et cū
deuotiorē maria recolēdat p̄seruāda. In ista
eternā archa deus nō solū posuit thesauros sa
piētie sue: vt etiā sc̄ptū est puer āx. vbi dicit.
Sapiēs mulier edificat domū suā. i. guber
nat sanctā ecclēiam et thesaurū pietat⁹ et boni
tatis. vñ ipa inq̄t Eccl. xxij. Trāstē ad me
oēs q̄ cupiscitis me: et a gñatōib⁹ meis adi
plemi. s. et etiā in ea collocat⁹ thesaurū poten
tie sue. ideo ipa Eccl. xxiij. ait. In hiern salē
prās mea. Et certe potētia magnā i ciuitate
supna habuit brā xgo. ¶ Cosueuit autē q̄s pe
nes aliquē regē habere magnū posse aut rōe
parētele aut rōe grē iuente: aut rōe bñficētie
et ista triplici de ea brā xgo apud celestē regē
obtinere magnū posse. p̄mo rōne parētele: q̄a
lex est mater regis. vñ Bern. in quodā ser.
ait. Nō deest potētias q̄ est mater oīpoten
tie: nec volūtas q̄ est mater misericordie: nec
industria q̄ est mater sapiētie. De hac autē
cā potētie xgis habet figura. iij. Reg. ij. vbi
dicit Salomon Berlabee m̄ri sue. Pete m̄r
mea. neq̄ em̄ fas est vt auertā facie meā a te
Scdō h̄z posset rōe grē inuēte. q̄ inuenit gra
tiā apud deū: vt ei dixit angel⁹ Lu. j. Unde
Bern. sup. Nilus ē ait. Maria d̄: gratia
plena: q̄ deo āgelis et hoib⁹ est grata. deo per
humilitatē: āgelis p̄ gignitātē: et hoib⁹ p̄ fe
cunditatē. Tantiā autē gratiā apud deū inue
nit q̄ ipaz ab eterno amauit: et a p̄ncipio mū
di p̄ omēs etates q̄siuit et tādē sibi dēpona
uit. De his trib⁹ d̄: Sap. viij. Hāc amauit
et exq̄siuit a inuēte mea: et q̄siuit eā mihi spō
sam assumere. Tantiā q̄z grām apd deū inue
nit q̄ ipm p̄ Eua regnare fecit. De q̄ in figu
ra d̄: Hester. ij. Ad amauit eā rex sup omēs
mulieres: habuitq̄z grām et misericordiā cū re
ge: et iposuit dyadema regni i capite ei⁹. fecit
q̄z eā regnare p̄ vasti. i. p̄ eua. Tantiq̄z eius
amozē p̄cepit q̄ omēs ei⁹ petitiōes exaudiuit
vñ vbi. s. d̄: Si inueni grām in oculis tuis
orex: da mihi animā meā p̄ qua rogo et po

pulū meū p̄ quo obsecro. Et rex sibi oīa con
cessit. Tercio habet magnū posse rōe bñficē
tie. i. obsequioz q̄ sibi exhibuit. De q̄b⁹ sc̄ia
Dilio in quodā ser. inq̄t. Ipā dei genitrix
omē rps dñice infantie puericie et adolescen
tie cū illo p̄egit: obsequio matēne dilectio
nis vt vera mater p̄o filio misitruit. et Aug.
in ser. de annūciatiōe ait. Lacta maria crea
torē tuū: panē celī: p̄cū mōi: p̄be lambēti mā
millā: vt ille p̄ te p̄cūrenti p̄beat maxillam.
tu illi t̄palē misitrua subam vt ipe nob et tibi vi
tā tribuat sempiternā. lacta q̄ fecit te vt ipse
fieret in te. Q̄z ḡ brā xgo talia obsequia rpo
p̄stuit: ideo apud ipm potētia magnā p̄me
ruit. Quāob̄re merito archa testamēti debu
it appellari: in qua oēs thesauros suos emi
potens de⁹ collocauit.

¶ De tertia excellētia nominis virgialis
que dicit regalis.

¶ Tertia littera huius nominis est
R per quā significatur q̄ ipsa est
regina celoz et tori orbis. et qua
pp̄hera inq̄t ps. xliij. Altitit re
gina a dextris tuis et. vbi cōmēdat hāc regi
nam de ser prerogatiuis. Primo a preroga
tiua excellētis pulchritudinis: cum in eodē
psalmo inq̄t. Omis gl̄ia eius filie regis ab
intus. Nō em̄ multū curauit de pulchritu
dine faciei exterioris. l̄z vt supra diximus in
parte p̄cedēt hui⁹ operis sermone. iij. et etiā
sermone vltimo fuerit pulcherrima. Sc̄i
bat em̄ q̄ vt dicit Proverb. vlti. Fallax gra
tia et vana est pulchritudo. sed curauit de
pulchritudine faciei interioris. Ideo dicit.
Om̄is gloria eius et. Pulchritudo autē fa
ciei sicut dicit August. in li. de trini. est quā
do ipa facies est dectet colorata: hylarit effe
cta et bene p̄portioata. charitas autē fecit ani
mā xginis coloratā: que significat per aurū
quo induta est ipa regina. finalis vero p̄le
ueratā fecit ipam bene lērā: vt cum magna
leticia anima eius de mūdo recederet: quē
bonis operib⁹ vlsq̄ in finē p̄seuerauit. Unde
de p̄seueratib⁹ dici potest illud Iste. lv. In
leticia egredimini. Diuersitas autē virtutū
fecit animā eius bene p̄portioatā. Ista et
go tria que fuerunt in beata virgine fecerūt
animā eius valde pulchrā. Ideo subdit. In
fimbrijs aureis. Ipā enim habuit finalem
p̄seuerantiā: que notatur pro fimbria: que
est finis vestimēti. Habuit etiā charitatem
q̄ notat p̄ hoc q̄ illa fimbria d̄ fuisse aurea.
Habuit etiā p̄portionalitatē. q̄d significat

Sermo. VII. De nominatiōe Marie

car per hoc qd dicitur circū amicta varietate. i. virtutū dūctate: nā magnitudinē fidei cor/ respondet magnitudo spei: et magnitudi/ ni spei correspondet magnitudo charitatis: et magnitudinē charitatis correspondet magni/ tudo opīs. Hābit ergo magnā fidē: de q. l. i. d. illi. Beata q. credidisti. et habuit magnā spem: vñ Eccl. xliij. appellat marer. lante spei. magnā quoq. charitatez habuit in eā q. p. nima charitate languebat. vñ. Lan. v. coicebat. Tūc dicitur dilecto q. amo/ re langueo. magna quoq. et foris opa fecit. vñ. d. de ipa d. puer. vñ. Danū suū misit ad foris. ¶ Sedo cōmendat ista regina de vestimēto p. dicitur: cum dicit. Altit regina a deit. tuis i. vestitu reaurato circūdata va/ rietate. que vestimēta itelligunt aut put ha/ buit in mūdo aut put habet i. celo. nā in mū/ do etis habuit vestimētu deauratū. i. corp. incorruptū et illibātū. aiam p. habuit circū/ datā varietate. i. oīum p. dūctate: vt ipa testat. Eccl. xliij. Vel p. etia itelligi vestimēta illa put nūc habet in celo. Habet em vestimētu reauratū. i. corp. glia imortalitatis indutū: et circūdata varietate. i. oīnū scōz numerositate q. ipam circūdat venerā tur et laudat. ¶ Tertio cōmendat ista regina de sponi nobilitate: cū d. Locus p. et rex de/ core tui. vñ etia oīdū q. magne sit excellen/ tie ille sponsus: q. ipe est dñs de. m. et q. nte sit reuerētie: q. oēs adorāt eū. Sicut g. regi/ na regnū gubernat: sic brā p. q. n rex p. p. mōre se absentat: et eccliam dei in illo triduo rexit: q. fide illibātā suavit. Sicut q. n rex p. ad celū ascendit: ipa tanq. regina eccliam gub/ nauit: q. totū ecclie magistrā p. m. Sicut q. n rex p. alicui facit i. nā abicōdit: tūc ipa regina m. d. i. am suā marie ostēdit: q. n hō ad ipam cū reuerti de cordis recurrit. Jo illd. q. d. vane mulieres dixerit de luna: nos exponere possum. de ista regina. q. d. habet. Dier. xliij. scz. Sacrificam. regine celi: et libem. ei liba/ tina: sic fecim. nos et p. n. et faciam. ei placetas ad colēda eā. Nā ex eo tēpe q. cessa/ vimus sacrificare regine celi indignū oib. et gladio et fame p. sumpti sum. q. n aut sacri/ ficam. ei saturari sum. p. ambo et bñ nobis et amaliq. nō vidim. ¶ Quarto cōmēda/ tur ista regina ab odoris suauitate: cum d. Mirra et gutta et cassia a vestimētis tuis et vbi d. glo. Hic autē aromatib. odor. p. ruti significat. q. odores nuptiali gaudio adhibē tur: vt i. nuptijs fieri solet. Hic autē iste spēs aromaticas p. p. etates vt dicit glosa ibide

q. mirra est amara et hseruat carnē a putre/ dine et vermes expellit. et iō mirra significat carnis mortificationē: que lz sit carni amara tamē cōseruat a putredine luxurie: et expellit fomes malecupiscētie. Gutta expellit oīs inflaturas et tumores: et iō significat hūilita/ tē: que cordis elarides curat et dissoluit. Cas/ sia in aquosis locis nascit et crescit significat pietatē: que nascit in cordib. illoz q. sunt cō/ passibiles et deuoti. De his speciebz aromati/ cis et alijs tractat in. l. fi. s. species. ff. de pu/ blica. Iste igit tres species aromaticas. i. mir/ ra castitatis: gutta humilitatis. et cassia pie/ tatis in Maria fuerūt: que magnū odorem fecerūt deo: angelis et hoib. Iste autē tres spe/ cies aromaticas spirabat odorē a vestimentis eius et domib. eburneis. vestis em fuit ipsa p. q. que p. m. vteri sui vestimento vestit et circūdedit: i. illud Dan. x. Antiquus die/ rum sedit: vestimētū eius albu sicut nix. et il/ lud Dier. xxi. Nouū faciet dñs sup terrā femina circūdabit virū. ¶ Dom. quoq. ipa p. gnis fuit eburnea: quia fuit castitate deco/ rata. In choze em castitas designat. quia ele/ phas est aial castū et nature frigide: vt dicit in li. de p. p. re. r. ¶ Quinto cōmendat ista regina a domicellaz sine adolescentulaz fa/ mulatu. Solēt em regie habere domicellas que sibi famulant et seruiūt. et q. subditē nobiliores tanto p. nē eaz sunt digniores. s. generaliter in aur. de digni. col. vi. Ista igit dñia regina nostra habet tria genera famula/ rum. Prime famule sunt filie regū. de q. d. in eodē ps. Delectauerūt te filie regū in ho/ noze tuo. Scde sunt filie Tyri. de q. d. subdi/ tur. Et filie tyri in munerib. vultū tuū dep/ cabunt oēs diuites plebis. Tertie sunt p. gines. De q. d. subdit. Adducēt regi p. gines post eā. ¶ Tres em sunt stat. mulierz que ip/ si virgini seruiūt. s. bone vidue: que signifi/ cant p. filias regū. q. ipse corpus suū in casti/ tate et mūdicia bñ regūt. Alie sunt p. iugate q. significant p. filias tyri. Ty. em interpretat angustia: et significat p. iugatas q. multas in mō angustias patiunt: siue in tolerādo viz q. n est nimis austerus. siue in pariēdo filios et educādo ac nutriēdo eos. siue i. alijs neces/ sariis p. iugatis. iuxta illd. j. ad Lhoz. vij. Tribulatioz et dolorē cordis habebūt hmoi. Tertie sunt p. gines q. vorū p. p. tate castitatis post ipam emiserūt: q. ipa p. iugate oib. emisit. Filie igit regum: id est bone vidue suā regi/ nam delectant. s. beatā virgine quando se i. a mundicia et castitate cōseruat. Filie tyri. i.

Famule
Marie

Adolfu
auris
Marie

bone iungate sibi munera offerunt qñ operibz
misericordie intēdūt: et i suo iungio ordinate
viviūt. Regines aut post ipam adducunt qñ
illa in reginitate et mūdicia imitant. **S**e
cto cōmendat ista regina a pñolis fecūditā/
fecūdi/
tas ma/
rie
te: cū in eodē ps. dicit. Pro patribz tuis nati sūt
tibi filij. Et pñt ibi vocari pñes ipi patriar/
che vel pphete vel iudei infideles: a qñ ipa
origine dicit. filij aut vocari pñt vl regies
vel apli vel deuoti xpiani. Est g sensus. Pro
patribz tuis nati sūt tibi filij. i. p patriachis
qui fuerūt iungio seruientes. nati sunt tibi fi
lij. i. regines cōiungia cōtēnētes. Vel p pñbz
tuis. i. p pphētis qui xpm venturū predixerūt
nati sunt tibi filij. i. apli: q xpm incarnatū vi
derūt et ei euangelū pñcauerūt. Vel p pñ
bus tuis. i. p iudeis infidelibz q xpm perse
quunt. nati sunt tibi filij. i. boni xpiani: q xpm
fide pñtēnt. Sequit. Cōstitues eos pñ/
cipes sup oēm terrā. Cōstituit aut pñi filij. i.
regines: sup oēm terrā qñ sup oēs sensus sui
corpis dñant. scd filij. i. apli: sup oēm terrā
pñtēnūt qñ pñcānt terrēna: et ad celestia
subleuāt appetēda. Tales em oia possident
vnde quidā sapiēs iquit. Qui omnia pñt
oia possidet: qñ oia sub pedibz habet oibus
pest oibusq dñat. Jo apls. ij. Lhoi. vi. inq
Taqz nūb hñtes et oia possidentes. Tertij
aut filij. i. boni xpiani sup oēm terrā pñtēnūt
tur qñ terrēna oia bñ et laudabilē admini/
strāt: oia delectamēta q de terrēnis pñpñt. i.
dei glām referūt. scē fecit ipator Justinian⁹
vñ in. l. in noie dñi. C. de of. p. vñ. af. et. l. j. C.
de ve. in. enu. et in aur. de armis. in pñ. col. vñ
Et silt agebat btñs Fran. de q canit ecclesia
in officio ei⁹. Quicq in rebz reppit delecta/
mēti regerit i glām factori. Tales boni xpi
ani dicit deo illud ps. xvij. Sup oēm terrā
glā tua.

De quarta excellētia reginalis nominis
que dicit impialis.

S Er quartā litterā s. J. denotat q
bra regē est impatrit celi et terre.
et h pmo: qñ ipa genuit celestē ipe/
ratorē: et ideo pñ ab eo petere qñqd
vult et obtinere. qñ figuratū fuit. ij. Reg. ij
vbi mater Salomonis dixit. Et petitionēz
vñ peto a te ne pñfundas faciē meā. tūc enīz
faciē suā pñfunderet qñ illd qñ petere dene/
garer. Si g impatrit filio rōne maternalis in
risiditōis: qñ fuit subdit⁹ illi. vñ bñ Lu. ij. mul
tomagis impatrit oibz creaturis filio suo sub/
iectis. act. i. de accessionibz. ff. de diuer. et em
po. pre. Est quoqz imperatrit: quia est filia

celest⁹ ipatoris. id illi inq ppheta psal. xliij
Audi filia et vide et. Est etia impatrit: quia
eterni impator⁹ est sponsa: et quo dñ. Joh. ij
Qui habet sponsam sponsus est. Qñ pñ de
illi tradidit imperiū orbis et omniū pñtor
in eo dixit ei illud qñ habet in. j. Eni. His
ego nec metas rez nec tēpa pono. Impiū si
ne fine dēdi. et ideo istā tā excellēte impatritē
debem⁹ oēs diligere et reuereri pñter rōnem
quā ponit Uegeci⁹ i. ij. li. de remilita. c. vñ.
ces. Maieestas impatoris pñm deū hūana di
ligentia est excolenda. et ei cū Augusti nomē
accepit tanqz pñt et corpali deo fidelis est pre
standa deuotio: impendēdūqz pñtū famu
latus. Deo em vel pñm⁹ vel militaris ser/
uit cum impatoris fideliter seruit: cū fideliter
eū diligit qui deo regnat autore. hec ille. Lu
in smodi est impatrit nostra: que a deo suum
recepit impiū. Hui⁹ autē impatrit digni
tas offēdit ps. xliij. dñ dicit. Altit regina
a dextris tuis et. Et pmo qñ ad locū qñ
der a dextris filij. qñ figuratū fuit. ij. Reg.
vbi Salomō fecit poni thronū mris ad tu
terā suā: sed et qñ ea i eo sedere. Scūdo eius
dignitas offēdit quo ad habitū: cum dñ. In
vestitu deaurato. et de hoc hñ Apoc. xij. vñ
dr. Venerūt nuptie agni: et vxor ei⁹ pñuit
se. et datū est illi vt coopiret se vestimēto byssi
nos pñdēte et candido. Et puerb. vñ. dicit.
Byssus et purpura indumētū eius. Tertio
qñ ad obsequiū famuloz: cū dicit. Circū
daravarietate. i. angeloz et sanctorū: qui oēs
beate regini tanqz sue ipatritici famulant ipam
qñ pñtū magnificat. De famulatu aut an
geloz dicit sanct⁹ Gerard⁹ eps i quodā ser/
mone. Dñs noster iesus xps matrē suā ma/
gnificat: qñ angelis est stipata choris: archā
gelicis vallata turmis: thronoz hñc inde
possessa iubilatoibz: dñationū circūdata tri
pudijs: pñcipatū circūsep ta obsequijs: po
testatū amplexata plausibz: virtutūz girata
honoribz: cherubin circūstantiata hymnifi/
cationibz: seraphin vñdiz possessa ineffabi
libus cantionibz. Qualiter aut ceteri sancti
eidē famulenti dēdarāt predictus sanguis in
eodē sermone dicens. Apostolorūz splēndi
dissimus ordo ineffabili laude illā excolit.
Martyrū exercitus supplicat dñe suo. Lō/
felloz multatudo innumerabilis pñmū sibi
pñonat canticū. Virginū candidissima con
cio iugē choreā ad suāz celebrat glām. Nec
aut serenissima impatrit mittit angelos in
misteriū: et eis secreta palacij cōmūterit. Un
Beda i quodā ser. inq. Perluadet imo cō

Sermo. III. De nominatiōe Marię

pellit nos celsitudo tua credere qđ regno fi-
lii mō bñ ego maria ita impiole pñciparę
vñ angeloz mīsteria tuis sp̄ denotis subue-
nias. Si em̄ angel⁹ angelū mittit p̄fideret
p̄cedere xp̄iana denotio qđ ip̄a tr̄ angeloz
cū magis habet angelos ad obsequiū qđ
p̄cedere p̄ illis nomē hereditavit. Si ei Jo-
sue dur p̄p̄t illi iussit solē stare: quō nō oīa sy-
dera ad nūm̄ impatris obediant? Si cheru-
bin⁹ et seraphin⁹ de fonte bitētes inferiorib⁹ age-
lis qđ archana reuelat: qđ magis glōsa vir-
go de oclis filij sui amplexu ei⁹ degustata mi-
steria angel⁹ copiosi effundit. hec ille: ¶ Ta-
te at auctis i celesti palacio ē ista impatrix qđ
oib⁹ alijs sc̄is intermedijs omissis ad ipsam
licer ab omī grauamine appellare. Iē em̄ fin-
tura ciuitas debiti mediū fūit appellatō ibi
lūm̄patores. ff. de appel. rec. m̄ i ip̄a fūit sit-
lus iur⁹ cōmici: qđ omīllo qđ inter mediū appel-
lat ad sumū pontificē. c. si duob⁹. et de appel.
Quilibet qđ p̄t ad eā appellare. vñ de ip̄a dī-
cere possum⁹ illd qđ scriptū est i. cad roma/
nā. q. vj. vbi dī. Ad eā ab oib⁹ opp̄sis est
appellatū dī p̄cedū qđ ad matrē: vñ eius
vñtibus nutrant: aucte defēdant: et a suis op-
p̄sionib⁹ releuent. qđ nō p̄t nec dī mī oblitūci
filij sui. Lōfident igit vñs qđ appellat ad
ip̄am siue fūit a diabolo: siue ab aliqđ tyrāno
siue a corpe p̄p̄o: aut a diuina iusticia. P̄io li-
cet appellare a diabolo sic fecit Theophilus
qđ a vñ scribit i mir acul ei⁹ dē qđ ab epo-
suo a vñ dī aru depōit: i tāta dep̄tōz cecī-
dit qđ diaboli se seruū fecit: et de sua fūitute cy-
rographū manu p̄p̄a p̄cepit et diabolo tra-
didit. Postmodū sō ad cor suū rediēs et pe-
nitēs ad ip̄atricē istā appellauit. et ip̄a totūz
irritū fecit: et diabolo vñ theophilo cyrographū
redderet p̄cepit. et sic ip̄m i statu p̄stinū resti-
tuit: et grām acueniā sibi ip̄etrauit. ¶ Sēdo
lū appellare ad ip̄am si qđ gnat a tyrāno. qđ
p̄z i. b. Basilio: cui cū Julian⁹ apostata ad
plū p̄p̄as vadēs minat⁹ fūit: qđ i suo redi-
m̄ ciuitatē suā destrueret: sc̄us basil⁹ ad ip̄a-
tricē istā appellauit. qđ milite qndā noie mer-
curiū iā defunctū p̄gēs: ac lancea fortit vñ
dēs: atqđ ad iustianū p̄gēs: ac lancea fortit vñ
bñs ip̄m occidit. Ideo dī sc̄us Philibet⁹
in quodā ser. Veniant ad beatā mariā iusti
cū basilio effectū celerē p̄ceptū. veniant et
p̄tōres cum theophilo desideratā grām ad-
epturi. ¶ Tercio lū ad ip̄as appellare si qđ g-
nat a corpe p̄p̄o: sicut patuit in maria egypti-
p̄iaci: qđ vñ habet in vitalpa. cū multo tēpe
carnali p̄cupiscēte deseruisset: tādē ad impa-

tricē istā p̄fugit et appellās p̄cupiscētiā vñ
cit et castitatē p̄uauit. ¶ Quarto lū ad ip̄am
appellare si qđ a dei iusticia se grauari sentit.
qđ significatū fuit Hester. v. vbi dī qđ cū rex
assuer⁹ iudeis eēt irat⁹: regina hester ad ip̄z
placatū accessit. Cui rex ait. Et si dīp̄idā
p̄t regni mei perier⁹ dabit tibi. Ista ḡ impe-
ratrix figurauit impatricē celoz: cū qđ de⁹ re-
gnū suū diuinit. Lū em̄ dī habet iusticiā et
mīscdiām: iusticiā sibi i h̄ mūdo exercēdā re-
tinuit: et mīscdiāz mīr p̄cessit. Et iō si qđ sen-
tit se gnat a foro iusticie dei: appellet ad forū
mīscdie matris ei⁹.

¶ De quinta excellētia noīs regalis que
dicit augustalis.

¶ Quinta lū hui⁹ sacratissimi noīs
qđ est A. significat beatā reginē eē
augustā tot⁹ orbis. Sicut ei im-
pator dicit augustus ab augendo
qđ qđ p̄t dī suū imp̄m augere: vñ dī glo-
sup rubricā. ff. de institutionū. ita ego glo-
riosa appellari p̄t augusta. Si em̄ vñtē re-
ni ip̄ator appellat augusta. l. si fil. ff. de
iur. si. r. l. si. ff. de qđri. p. r. l. p̄nceps. ff.
de legi. mīto magis dep̄sata ac p̄uicta celesti
impator: bñ dīta ego appellari dī augusta
maxime qđ ip̄a augmētāuit imp̄m diuinum
sup humanū gen⁹ dep̄ditū: atqđ ip̄a mediāte
auct⁹ est fidelis p̄p̄s colēs dei. Ideo de ipsa
dicit p̄t illud p̄t. cū. zaurit p̄p̄m suū vehe-
mēter. Ad istā igit augustā debet oēs tribula-
tiō recurrere: qđ ip̄a neminē spernit: sō oēs be-
nignissime recipit: et sp̄ residet et expectat ad
se veniētes. vñ thron⁹ dei appellat. Jō apl⁹
Heb. iij. ait. Adeam⁹ cū fiducia ad thronū
grē ei⁹ vñ mīsericordiā p̄cāmur et grām iueni-
amus i tpe optimo. Dic ē ille thron⁹ dī qđ iij.
Re. xij. dī. fecit rex salomon thronū de ebo-
re grandē: et vestit eum auro fuluo nimis
fuit ḡbra ego thron⁹ salomōis. i. xpi. qđ iur-
eo nouē mētib⁹ sedet: et cū oī pietate repleuit
De qđ dicit p̄t illd p̄ouer. xvj. Roburabit
clementia thron⁹ ei⁹. Ut em̄ inqđ Sualther⁹
alexandrai de li. j. Instabile ē regnū qđ nō de-
mētia firmat. Felicitas aut regnātis ē famu-
lantes amare: vñ ait Cassiodor⁹ li. iij. eplaz:
eplā. q. Est qđ thron⁹ terribil⁹ dēmodē ei⁹
denoros impugnātes. De quo dī Apoc. iij.
De throno p̄cedunt fulgura et voces et toni-
trua. Rogem⁹ ḡstā serenissimā augustā ve-
nos ab hostiū insidijs et impugnatiōib⁹ p̄e-
gēs: atqđ populo dei annumerari faciēs i bo-
nis opib⁹ p̄euerātes: vñ qđ ad finē: ad p̄p̄lā
dā post hui⁹ vitē trāsmi ei⁹ glōriam maiestā

¶ Maria
augusta

Theo-
philus

Basilio

tem in celesti faciat pzia sublimari. Amē.
De eiusdē sacratissime gēinis noīatōe
Sermo quartus

Leu effusus

nomē tuū. Lān. j. Inq̄r gl̄io
sus sanctus Bernardus i ser
mone secūdo de noīe gēinis

Nō est facultas hūane dilectissimi fratres
q̄d in hoc mortali corpe uiuūt. plene prin
gere ad laudē gl̄iose gēinis mris dei que oīz
hominū r̄ voces excellit superat intellectū.
Quis em̄ mortaliū nisi diuino illustrat ora
culo de vnica dei r̄ hominis genitrice quicq̄
modicū v̄ grande p̄sumat edicere. imo nō t̄
meat hanc pollutis labijs noīare: quā pater
misericordiaz r̄ an̄ secula de p̄petua restia
nit i gēine dignissima: filiū p̄elegit i ma
tre: spū sanctus noue gratie domiciliū p̄pa
rauit: quibz laudibz seruitus hoīm reginaz
efferreret angelorū: que p̄conia dilaret morta
lis angustia uel officia subministreret: cui cele
stia parēt famulant obsequia: q̄ digna ho
noribz plausus hominū in terris accumula
bit: quā spūritū agmina beatorū iugiter ve
nerant in celis: Sz q̄ illā vt meret nō pos
sumz laudare: saltē nomē eius extollere. p̄cu
remus. hec ille. De quo noīe b̄dicto quicq̄
alias cōsideratiōes faciemz i cōplādo eiusdē
gēinis q̄nqz p̄rogatiuas al̄ vna triaz ipius
noīs incipietes.

De p̄ma p̄rogatiua incipiete ab M. s.
q̄ ego maria de man? dei.

Z
Maria
man? dei

b Eata dei genitrix ego i sacra scri
ptura appellat man? dei. De qua
exponi p̄r illud Deut. xxiij. ca.
Omnes sancti in manu ei? sunt.
Et illud Job. xij. In cui? manu est aīa omīs
vīentis. Per istam manū deus nobis tri
buit bona padis: iuxta illud ps. lxxij. Exte
dit manū suā in retribuēdo. Per ipsaz etiā
electo suo succurrit. vñ inquit psalmista ps.
lxxvij. Manus mea auxiliabitur ei. De
qua etiā dicit ps. cxvij. Sciāt quia manus
tua hec. r̄ ps. xxiij. In manu eius oēs fines
terre. Et ideo rogabat idē p̄pheta dices ps
cxvij. Fiat man? tua vt saluet me. r̄ psalmo
cxlij. itez dicebat. Emitte manū tuā de alio
rē. Gr̄atias igit tibi ago dñe iesu xpe: q̄a po
suisti sup me manū tuā. ps. cxxvij. De qua
dicit ps. cxlij. Apertis tu manū tuam: r̄ im
ples omē animal b̄dictiōe. Spero autē q̄
ad regnū celeste me p̄ducer: iuxta illud psal.
cxxxvij. Qm̄ illuc manus tua deducet me: r̄

tenebit me dextera tua. Hec est illa man? de
qua exponi p̄r illud Sap. iij. Iustorū aīa
me i manu dei sunt. Ista est illa man? dei for
tissima q̄ demones p̄strauit. p̄pter quod oēs
angeli cā b̄ndixerūt: iuxta illud Sap. x. U
trix manū tuā laudauerūt pariter. Hec est
manus dei que p̄egit vñ quicqz deuorū. cui
inq̄r domin? Jsa. li. Sub vmbra man? mee
p̄erit te. De qua etiā scriptū ē eiusdē libri. l.
ca. Nō est abbreviata man? dñi. s. ad subue
niendū nobis. Immo de ipsa dici potest illd
Jsaie. v. Et adhuc manus eius excreta. Et
ideo dicitur Lān. v. Manus eius roman
les auree plene iacinctis. ¶ Primo em̄ beata
virgo dicit man?. quia sicut in manu sūgn
qz distinctiōes digitorū: sic in ipa sunt quicqz
effect? gratiaz. Prim? nanqz digit? manus
dicit pollex a polleō: eo q̄ p̄e ceteris pollet
forte r̄ potestate. Secundus dicitur index: q̄ per
ipm oīa indicamus. insti. de publi. iudi. §. fi.
vbi glo. Tertius dicit medius: q̄ est medius
hinc inde. Quart? dicit medicinalis: q̄ eo a
medic? certa colligera colligunt. Quint? dē
auricularis: q̄ p̄ eū aures scalpimz. vt dicit
Isidorus in lib. etym. Beata igit maria est
nobis tanqz pollex: q̄ potēter nos in ciuita
tē celestē introducit. Est tanqz index: quia sa
piēt viā que ducit ad patriā supnā nobis
ostēdit: r̄ per illā nos reducit: iuxta illd p̄uer.
iij. Duce te p̄ semitas eq̄ratis rē. Est tanqz
digit? medius: q̄ tanqz mediatrix nos deo
reconciliat: iuxta illud Eccl. xviij. Mulier
fortis oblectat virū suū. Ipa em̄ virū suū ob
lectat quādo ei? iūmicos ad pacē cū eo redu
cit. Est etiā tanqz digit? medicinalis: quā
do vulnera p̄torū nostroz sanat: iuxta illud
Eccl. xliij. Medicina oīm in festinatione ne
bule. i. in festina subuētiōe marie. que dē ne
bula: q̄ fuit a terrenis subleuat a. Est quoz
tanqz digit? auricularis: q̄ aures nri cordis
ap̄it vt verba dei audiamz. dicens illd Eccl.
xxix. Obaudite me diuini fructus. r̄ etiam
Eccl. xliij. Qui audit me nō p̄fudet. ¶ Se
cūdo ista man? fuit romanū. Vās autē roma
nū h̄z rotunditatē r̄ mobilitatē atqz velocita
tē q̄ causat ex ipa rotunditate. vās ei q̄dru ad
monēdū ē tardū: sz res rotūda ad monēdū ē
apta r̄ veloci: sic r̄ man? breuigis leui motu
ad nob succurrendū se erigit. Cū de ipa dici
p̄r illd Sap. vij. p̄cipiat q̄ se cōcupiscit vt
eis se p̄ostendat. De illa qz dici p̄r illud
Sap. vij. Dū mobilis mobilior est. Ipa
qz b̄ta ego dicere p̄r illud Jsa. lxx. Anteqz
clamer ego exaudia: r̄ adhuc ill? loq̄ntibz ego

Maria
per digi
tos ma
nus sig
nificat

Maria
romanū

Bermo. III. De nominatiōe Marie

Baudia. Tercio ista man? fuit aurea. Aurū
em dicitur et clare: sic et ipsa fuit pulchra i me-
re puritate: et clara i conuersatione p honestate
et castitate. Idem ipa pōt dici illud Sap. iij.
Nigultra ē casta generatio cum claritate.
Quarto ista man? fuit iacinctina. Altilat ac
tū ego iacincto rōne nois: coloris et pūris
pūis rōne nois: qz iacinct? dī qdā flos colorē
pūis purpureū. dī etiā ē lapis pūosus. Fu-
it etiā nomē cuiusdā pueri formosi: q inter il-
los flores mortu? est inuēt? et ab ei? noie flo-
res illi vocati sūt iacincti: fm fabulas poetarū
marie Quid. in li. x. Metam. fabula. vij.
vii. pūis. flos ē iacinct? lapis ē iacinct? hōqz
Lū sit vterqz bon? melior tamē est vīr vterqz
Per qd dāitelligi q ipa fgo fuit cāqz flos
id est florida pūritū amenitate. vñ canit ec-
clesia. Sicut dies verni circūabant eā flo-
res rosarū et lilia puallū. Ipa qz fuit sicut la-
pis pūosus ppter ei? et pūmī charitatē. De q
Istā. xvij. dī. Pōnā i syon. i. ecclesia militāte
lapide pūosū. i. beatā pūmī. De h lapide p-
ciolo inqz Aug. in li. de doctrina xpia. Si pi-
geres ad pūritatē dī thesaurū dei: nō sis piger
vñā margaritā ferre sub lingua: et q vis se-
cur? ambula. Ipa qz fuit sicut vīr fortis p-
pūritatē et magnanimitatē. vñ et ipa dī puer.
vīr. Accipit fortitudinē liberos suos: robora
uit brachiū suū. Scdo dī iacinct? rōe color?
Nā sicut dicit Iudor? vbi. s. iacinct? nō ha-
bet colorē nimis clare nec nimis obscurū: s. ex
vterqz reparatū. Lū igit? hēat infinitā cla-
ritatē: hō pō respectu dei quādā obscuritatē:
brā fgo i medio pūritatē nec fuit clara sicut
diuina natura nec obscura sicut hūana: et fuit
quidē minor qz diuina et maior qz angelica et
hūana. iō assimilaf lune Lān. vij. Sicut em
claritas lune ē minor qz claritas solis s. ma-
ior qz claritas stellaz. sic claritas brē fgis est
minor claritate dei et maior claritate sanctorū
et angelorū. Tercio dī iacinct? rōe pūritas. Ut
em dicit in li. de pūritatibz regū: iacinct? habet
cor pfortare: tristitiā expellere: et iter iūmicos
curā suare. sic ipa pfortat cor dās cibū grē: iu-
ra illud Eccī. xv. Libauit illū pane vitē et
intellectū. Expellit etiā tristitiā dās ei leticiāz
locū dīctis interne. vñ in codē. c. dī. Jocu-
ditatē et exultationē thesaurizauit sup eum.
Lustodit qz ab insidijs fraudis diaboli. vñ
Sap. x. dī. Lustodimī eū ab inimicis et a se-
ducatōibz tutauit illū.

De scda proganina incipere ab A. scilz
q beata fgo dicit apīs dei.

Pis i sacra scriptura dicit brā vir-
a go: qz fuit brenis p humilitatē: vo-
lantis per supnoz contēplationē
mellificās p celestī fructū pductio-
nē. De qua dicit Eccī. xj. Brenis in volatī-
libo est apīs: et in itū dulcor? habet fructū ei?
De ista ape dicit Ambro. in li. de fginibz.
Apīs roze pascit: cōcubīt? nescit: mella cōpo-
nit. Sic beata fgo roze celestī. i. grā spūsan-
ti pasta fuit: fgo pūmīst: et paradisi dulcedi-
nem generauit. Norādū autē q apīs vt dī
in li. de ppe. rez: qtuor diligūt. Primo aerē
serenū: qz rīc pl? de roze iuenit: et tpe pluuio-
so a volatu impediunt. Scdo abūdāriā flo-
rū. Tercio suauē sonū. Nā sicut dī Aris. in
li. de asalibz: p cantilenas et sonū suauē attra-
hunt. Quarto dulce vinū: qz deficere melle
dulci vino pascunt. Ista autē qtuor brā vir-
go dilexit et in se habuit. Primo serenitatē
interne pūritatē: in tra illd ps. xliij. Dis glo-
ria ei? filie regis ab itus. Et ideo serenissima
appellari debet. sicut solēt appellari rozes im-
patoz. i. j. C. nemi licere i cōparatōe speciez. li.
x. Sup oēs em serenitatē animi dilexit que
fobū dei scribere in carta vteri sui: et illud sua-
uissimū carmē. i. Magnificat: dño decanta-
re debebat. Scdebat em qd inqz Quid. in. j.
de tristibz. Carmīa pueniūt animo deducta
sereno. Jēnouerat q vt dicit Boecius in. j.
de solā. Nubibz atris pōita nullū fundere
pūit sydera lumē. Quia igit? vt dī in. c. de apī-
b. vij. q. j. apēs habet vñū regē cui? ducantū
sequunt. Ideo nos debem? ista apē diuinam
tanqz reginā nām in oibus imitari. Licet ei
aliāz apū fera natura sit. s. apū. insti. de rez
diuī. et. l. naturalē. s. apū. siue apū. ff. de acq-
ren. re. do. hec tamen apīs celestis nō est fera
sed humanissima: q nobis ostēdit viam oīm
bonoz moz: et maxie ad serenitatē cōscientie
et mūdiciā cordis nos hortat dīcēs illd Pro-
speri in li. epigrā. Eor mundū et sapiens ver-
bo pūritatē alatur. Et xpi in nro pectore regnet
amor. Scdo hec apīs diuina dilexit flores p-
tutū et oīs grē. vñ sequit. arcū datā varietate
scz pūritū. Tercio sonū allocutiōis diuīe. de
quo dicit ibidē. Audi filia et vide et cū au-
rē tuā et. et Lān. v. Vox dilecti mei pulsāz
apī mihi soror mea et. Quarto vinū locū dī-
catz supne: in illd Lān. vij. Buttur tuū sic
vinū optimū dignū dilecto meo ad potādū
labijsqz et dētibz ei? ad ruminādū. De his qz
tuor dī Lān. ij. En dilect? me? loquit? mihi:
ecce diuina locutio. Surge ppera amica mea
et veni. Jā em hūmīs trasqz ambr abijt et re-

D

Apes qz
tuor dili-
gunt

Impera-
trix serene-
ssima

cessit. ecce serenitas scie. et subdit. flores ap/
paruerit i terra nra. ecce diuinitas pueri et gre
sequit. vinee flores tederunt odorē suū. ecce
vinū iocunditatis supne. Tūc em aia brē hōis
dedit odorē tāqz flores vinea qm̄ i plena super
na iocunditate exultauit i deo salutari suo: vt
ipa inqz Lu. j. De ista igit apz diuina possu/
mus dicere illd qd ait Urban⁹ papa loqns
deo de brā Ecclesia: diceñ. Maria famla tua
dñe qm̄ apis tibi argumētoſa deſeruit.

De tertia progatua hōis incipite ab
R. l. q. brā hōis fuit regula oim̄ viuētū.

E
Maria
regula
omniū

Et tertia litterā nois hōis q est
p R. significat q ipa m̄r dei fuit re/
gula oim̄ viuētū. et iō sicut iherē
dū ē regule iur: sic boni m̄les in
herēt carocio: fm̄ glo. i. l. ois bona diffinitio.
ff. de re. iu. ita et beate hōis est infistēdū et ad/
herēdū. vñ qlibet deuor⁹ dñi illi dicere illd ps
lxi. Adhesit aia mea post te. Ipa ei hōis san
ctissima suis exēplis totū mūdū i via salutis
illuſiauit. atqz oibz hōibz normā viuēdi dedit
Un̄ canit ecclesia in officio natiuitatis eius dē
te ipa hōis di. Lu. j. vita inclita cūctas illu
ſtrat ecclesias. Et Ambro. inqz in li. de hōibz.
Habet in ea exēpla pbitatis vt ſciat qd eli/
gere et qd reppare debeat. Lū igit ſit triplex
ſtat⁹ i ecclesia militāre. l. hōis: iungator et vi
duaz: ipa in oi ſtatū ſerepbit vt oibz regulā
daret. Primo hōis manēs hōis an̄ pti: i
pū et poſt pū: docēs hōis ſuo exēplo ſuam
dñō hōis dedicare. Deñ ſpūſto edocta
an̄ pceptū filij deſpōſari acq̄uit ioseph ariqz
paupz et carpētario: fm̄ Chryſ. cū ipa eſſet de
ſtirpe regali iunculaqz pulcēria et nobiliſſi
ma nō dedignās illū accipere: ſz eū i reuerētia
hōis. vñ cū filiū iuenit i tēplo ait: vt hī Lu.
ij. Pz tu⁹ z ego dolētes q̄rebam⁹ te. pponens
ſponſū ſibi. In q regula dedit iungat⁹ vt di/
ſcit vroz ſub dte eē vñ: et nō redigat⁹ ſit
paupes et vilis additiōis. Vidua qz facta ex
mōre ſponſi nō aliū ſponſū duxit. ſz nō pbi
beat ſecū dū m̄mōniū poſt mōrē pmi viri
c. de. et c. aperiāt. xxi. q. j. ſtat⁹ m̄ vidualis
poſt pmi m̄mōniū magis collaudat et ma
ioris eſt meriti. c. nuptiaz. xxi. q. j. et ſ. cū
igit in aū. et nō eligē. ſe. nup. Exeratiū aut
viduaz ē ieiunij et vigilijs acoratiōibz inre
dere. nā vt ait ap̄ls. j. Th. v. vidua in deli/
ctis viuēs mortua eſt. Beata aut hōis: vt ait
Ambro. in li. de hōibz: h faciebat de domo
nō exiēs niſi cū ad tēplū accederet ad orādū
vt cū ſequeret ei⁹ filiū audiēdo ei⁹ p̄dicatiōz
et miracula intueō cū maria cordis iocūdi/
tate. Et ideo illi dicere poſſum⁹ illd qd hī
corda nra b. hōis. l. D. dulce matre q̄to era
il p̄cto che tu ſentit qm̄ Siopane et Petro
Et i altri dei del ſuo bel zueno. Uede m̄ ple
cito andarli dret. Lō li qm̄ tu ſeguit taſti p
trei ani⁹ Per odit de ſua bocha il ſco metro.
De q̄ta progatua brē hōis incipit
te ab J. l. q. brā hōis dicit idria dei.

Et ideo illi dicere poſſum⁹ illd qd hī
corda nra b. hōis. l. D. dulce matre q̄to era
il p̄cto che tu ſentit qm̄ Siopane et Petro
Et i altri dei del ſuo bel zueno. Uede m̄ ple
cito andarli dret. Lō li qm̄ tu ſeguit taſti p
trei ani⁹ Per odit de ſua bocha il ſco metro.

De q̄ta progatua brē hōis incipit
te ab J. l. q. brā hōis dicit idria dei.

Et tertia litterā nois hōis q est
p R. significat q ipa m̄r dei fuit re/
gula oim̄ viuētū. et iō sicut iherē
dū ē regule iur: sic boni m̄les in
herēt carocio: fm̄ glo. i. l. ois bona diffinitio.
ff. de re. iu. ita et beate hōis est infistēdū et ad/
herēdū. vñ qlibet deuor⁹ dñi illi dicere illd ps
lxi. Adhesit aia mea post te. Ipa ei hōis san
ctissima suis exēplis totū mūdū i via salutis
illuſiauit. atqz oibz hōibz normā viuēdi dedit
Un̄ canit ecclesia in officio natiuitatis eius dē
te ipa hōis di. Lu. j. vita inclita cūctas illu
ſtrat ecclesias. Et Ambro. inqz in li. de hōibz.
Habet in ea exēpla pbitatis vt ſciat qd eli/
gere et qd reppare debeat. Lū igit ſit triplex
ſtat⁹ i ecclesia militāre. l. hōis: iungator et vi
duaz: ipa in oi ſtatū ſerepbit vt oibz regulā
daret. Primo hōis manēs hōis an̄ pti: i
pū et poſt pū: docēs hōis ſuo exēplo ſuam
dñō hōis dedicare. Deñ ſpūſto edocta
an̄ pceptū filij deſpōſari acq̄uit ioseph ariqz
paupz et carpētario: fm̄ Chryſ. cū ipa eſſet de
ſtirpe regali iunculaqz pulcēria et nobiliſſi
ma nō dedignās illū accipere: ſz eū i reuerētia
hōis. vñ cū filiū iuenit i tēplo ait: vt hī Lu.
ij. Pz tu⁹ z ego dolētes q̄rebam⁹ te. pponens
ſponſū ſibi. In q regula dedit iungat⁹ vt di/
ſcit vroz ſub dte eē vñ: et nō redigat⁹ ſit
paupes et vilis additiōis. Vidua qz facta ex
mōre ſponſi nō aliū ſponſū duxit. ſz nō pbi
beat ſecū dū m̄mōniū poſt mōrē pmi viri
c. de. et c. aperiāt. xxi. q. j. ſtat⁹ m̄ vidualis
poſt pmi m̄mōniū magis collaudat et ma
ioris eſt meriti. c. nuptiaz. xxi. q. j. et ſ. cū
igit in aū. et nō eligē. ſe. nup. Exeratiū aut
viduaz ē ieiunij et vigilijs acoratiōibz inre
dere. nā vt ait ap̄ls. j. Th. v. vidua in deli/
ctis viuēs mortua eſt. Beata aut hōis: vt ait
Ambro. in li. de hōibz: h faciebat de domo
nō exiēs niſi cū ad tēplū accederet ad orādū
vt cū ſequeret ei⁹ filiū audiēdo ei⁹ p̄dicatiōz
et miracula intueō cū maria cordis iocūdi/
tate. Et ideo illi dicere poſſum⁹ illd qd hī
corda nra b. hōis. l. D. dulce matre q̄to era
il p̄cto che tu ſentit qm̄ Siopane et Petro
Et i altri dei del ſuo bel zueno. Uede m̄ ple
cito andarli dret. Lō li qm̄ tu ſeguit taſti p
trei ani⁹ Per odit de ſua bocha il ſco metro.
De q̄ta progatua brē hōis incipit
te ab J. l. q. brā hōis dicit idria dei.

Maria
idria

nas. Idria em marie capiebat binas metretres; q̄ gemina dilectione. I. dei ⁊ primi cōti
necit: vñ dñs testamēta: q̄z cognōtō ⁊ scīaz
habat. Capiebat q̄z tres metretas: q̄z ei⁹
vñro fuit xps: in q̄ fuerit tres metrete. i. tres
g. I. caro: a. ⁊ dñitas. ¶ Scđo idria depu
na est ad pñuāda farina. vñ. iij. Reg. vii.
dixit vidua. Tuit dñs: qz non habeo panē
nisi gñi pugill⁹ p̄ cape farine i idria: p̄ al
luo oleū in lechito. Huius farinae air. fac mibi
de ipa farina submericiū panē puulū ⁊ as
fer ad me. Nec autē dr dñs. Idria farine nō
deficit nec lechitis oleū minuet. De ista igi
idria iussit habere fieri panē i bñericiū po
luū: qz de ei⁹ purissima carne pcepit de⁹ gnari
litū suū. q̄ fuit panis i bñerici⁹ pp̄ morra/
fana. i. o figura d. iij. Reg. xix. Ecce ad ca/
put ei⁹ i bñerici⁹ panis. Caput xpi est deus
Tūc autē caput suū dñs panis i bñericiū po
luit q̄ natura nřaz moralēte dñitatis vñi
uit. fuit etiā iste panis puul⁹ rōe maxie hu
militer. vñ Ila. ix. dr. Paruul⁹ nat⁹ est no/
bis. Et bñ pñre. Velas oleū cū farina di.
Idria farine nō deficit nec lechit oleū minue
tur: q̄s lay marie habuit ppetuā q̄gnitātē:
qz ei⁹ dñs farine designat. sic ⁊ idēficatē pie
tatis q̄ oleū demonstrat. fuit ipa ingē Eccl̄.
xxiij. Ut qz ad futurū scdm nō desinā. ¶ Ter
tio idria ē depuata ad pñuāda luaria. vñ d.
Jud. vii. Lūqz p̄ gīz castrōz in mbo plona
rēt loz ⁊ idrias p̄egūssēt: tenuerūt i finitrl⁹
māib⁹ lapades: ⁊ tērr⁹ sonātes tubas. Ista
idria plenas lūmīa fuit q̄go maria: in qua
mīa luīa p̄seruata sunt. Primū lumē fuit ei⁹
q̄gnitē. dñs de cui⁹ caritate dr. Eccl̄. xliij.
Uas admirabile opus excellē in p̄pectu ei⁹
q̄s poterit sustinere. Scđm fuit ei⁹ aīa lumi
nosa: q̄ totū fuit dñitē q̄z splendor plena
vñ Ila. i. vñ. dr. beate q̄gnit. Implebit dñs
splendorib⁹ aliam tuā. Tertiū fuit splendor me
ritoz ei⁹ ⁊ p̄p̄. de q̄ Sap. iij. dr. Bonoz la
boz glīosus est fruct⁹. Ista mīa luīa erat
i illa idria occultata: ita vñ posset dñs ea illd
Esch. xxiij. Solē nūte regā. nā ei⁹ corp⁹ q̄gi
nati fuit rectū nūte moralitatis ei⁹ aīa lumi
nosa fuit occultata nūte passibilitatis ei⁹ me
rita glīosa ipa occultabat nūte humilitatis.
Scđqz idria idria fuit fracta. i. ei⁹ aīa i morte
a corp̄e leparata: tūc appuerūt illa luīa. ⁊ p̄ di
ctē ea qd scrip̄it. est. iij. Machab. i. Tunc
sol̄ refulsit q̄ p̄us erat sub nubilo. nā refulsit
ei⁹ corp⁹: q̄ vestitū fuit dore immortalitatis, re
fulsit ei⁹ aīa: q̄ fuit vestita glīa ipa passibilitatis
refullerūt ei⁹ merita: q̄ mō patēt oībz popa

pietas. Ip̃a ei est illa mlier de q̃ d̃: Apoc. xij
q̃ erat amica sole ⁊ luna s̃b pedib⁹ ei⁹. Tūc
ei⁹ ata fuit vestita sole q̃n vestita fuit im
passibilitate ⁊ oimoda claritate. Tūc habu
it lunā sub pedib⁹ q̃n oīm mutabilitatē ⁊ cor
ruptibilitatē corpis subiunguit. Habet etiā
stellas in capite: q̃ ei⁹ s̃tutes ⁊ merita diffū
dunt ⁊ choruscant in vniūso orbe.

¶ De q̄nta p̄rogatiua p̄ginei nomis inci-
piente ab A. l. q̄ beata p̄go dicit amigdal⁹
z arbor celestis.

Eata igitur in sacra scriptura appel-
lat amigdal⁹ rōne arboris: flor⁹ et
fruct⁹. Prio rōne arbor⁹. Ut em

[illegible]

3 Maria
amigda
lus.

est diversio gentium et reprobatio iudeorum. de qua Eccles. vlti. dr. Florebit amigdala et im-
pinguabit locusta: et desiccabit caparis. Tunc
em amigdala floruit quando ego beatorum
regnitatis emiserit. et tunc locusta. i. gentilitas
instabilis et vaga spulsa nati gra impingua-
ta fuit. Caparis aut. i. populus in deorum in dis-
sipatione fuit. Caparis em est fructus spinosus
super terram extensus: vt dicit in libro de p-
prietatibus rerum. et significat populum iudaicum
durum et rebellum et terrenis adherentem. ¶ Ter-
tio dicit amigdala rone fructus. nam fructus
eius sunt nubes longe. Dicit aut Aug. i. ser-
mone de natiuitate domini: vbi loquitur de foga
Alaron que prout nubes: q. in nube sunt tria
scilicet corium: testa et nucleus. Vnde supra dixi-
mus pre secunda huius operis: sermone. i. q. in ero-
dio: per corium siue cortice nucis significat epi-
scopo: que habuit aspirare et amaritudinem pas-
sionis. per nucleum siue eius diuinitas intelligit
que habet dulcedinem et dedit illuminationem.
per testa autem que est firma et iter nucleum et co-
rui siue cortice media significat et anima: que
fuit firma contra omnia aduersa: et q. est media
inter naturam diuinam et carnem. q. medietate anima
christi diuinitas eius fuit carni vnita. Ipa igitur ego
benedicta non solum amigdala sed etiam arbor
celestis appellatur: q. prout folia flores et fructus
¶ De folijs autem eius dicit Apoc. vii. Folia regis
ad sanitatem gentium. Ista autem folia fuerit eius salu-
bria eloquia. Vnde folium valet ad sanitatem
carnalis occupie: cui dicitur Luc. i. Quomodo
fiet istud quoniam non cognosco. Aliud ad sa-
nitatem superbie: cui autem vbi s. Respexit humili-
tatem ancille sue. Tercium siue ad sanitatem auari-
cie: cui dicitur ibidem. Esurientes implent bonis et
flores istius arboris fuerunt fructus excellentissimi
meque fuerunt in ea. de quo Ezech. iij. dr. Flores ap-
paruerunt in terra nostra. i. i. regine marie: q. dicitur ter-
ra: iuxta illud ps. Apia terrarum germinet saluato-
re. Istos flores odoriferos prout debet christus
inquirere in hac humo. i. in humis misere dei: iuxta illud
Virgilij vbi s. Qui legit flores et humi na-
scera fraga. Si moraliter exponat: innumeris
erem fragarum sumis floribus circumdata fuit et
fulcita beata virgo: q. dicitur Ezech. iij. Fulcite me
floribus. et fructus siue bonus arboris fuerit opa-
eius. de quo Ezech. vii. dr. Videam si flores fru-
ctus prouenerunt. Nam si fructus huius arboris
fuit ille de quo dicitur fuit spiritus regis Lu. j. Bene-
dixit fructus veteris tui. Iste autem fructus siue fuit be-
dixit i. odor: q. suauis ad odorandum. vnde Eccli-
xviij. ipa ego inquit. Ego qui vult fructificari
suauitate odoris. fuit etiam venisset et honora-

In nuce
sunt tria

¶

bit ad imendum. vnde sequitur et flores mei fructus huius
horum et honestas. fuit etiam dulcis ad gustandum
id est Ezech. iij. dr. Fructus eius dulcis fuit mihi.
vnde de b. regie verificata fuit illa poetica sententia.
Arbor de dulci dulcia poma cadit. Et dominus
noster ipse fructus fuit arboris pulcherrime. Ezech.
xviij. de quo arboris de oibus rebus christus. Ben-
xviij. Regem sub arboris. Vnde igitur beatus ego
fecto tu es arbor illa celestis lignum vite quod
deus posuit in medio paradisi: vt figuratum fuit
Ben. iij. quod affert. regis fructus per menses singulos:
vt dicit Apoc. vii. Tu es illa arbor de qua dicit Da-
niel. iij. Ecce arbor in medio terre. i. in medio
ois creature. cuius altitudo nimia: q. in corpore
habibilis est ois pure creature. vt exponit. Ber-
nardinus in qua dicitur. Ezech. xviij. regis excellens pside-
ras id est. Bernardinus in qua dicitur. ser. de nocte
eius. Quem igitur dilectissimi fructus domini nram
regine benedicta: vt q. m. meruit esse iudicis sedo-
rum: per rebus nris satisfaciatur aduocata. q. d.
i. ca potest esse piculi vbi casus hominum illa porat que
huius vnde apud deum per filios orare presumat: q. mat-
er est dei. h. z. ille vnde huius demeter ignoscatur: q. a
filiis hominis est. Ambo certati causas miserant
humana: m. excusando mortales ne peccat: fili-
us ignoscendo peccatoribus vt relinquant. Omnes
gentes eius deosissime supplicantes vitam no-
stram emendemus: et mores coram voto: pari testimo-
nio: ardenti affectu postulantes vt ecclesiam suam
exaltet: nris m. accepter. prius meam et
regat: fideles multiplicet: abigat hostes: dome-
sticos foueat: et oes qui trisphale nomine dei ac-
mris eius marie inuocat et adorant: dirigat et
seruet: q. cum p. et spiritus in eternum benedi-
bilis laudabilis et gloriosus vivit et regnat per
infinita secula seculorum. Amen.

De eiusdem p. regine regis notatio
sermo quintus.

¶ Queris

nomine meum q. d. e admirabili
let. Ben. xxij. et. Iud. xij.
In q. b. Bernardi. in ser.

ij. de nocte regis. T. scilicet e. d. n. q. si q. co-
lesti gra largiente exterioribus curis exprobat: lau-
dibus regine valeo totum vel per horam occupari:
tanta meritis leticia satior: rataque inter sua
uitate pfundior: vt cunctis mundi vanitibus
et concupiscentiis conculeatis: nil malum aut ap-
petitum cum ipso leticie spiritu si daret statim exi-
lire ad dominum antequam illud gaudij spiritualis au-
ris itez reduntibus auferat: et stimulare meo-
ria delictorum atpara conuertat in luctum et iubi-
lus per dolor in letum. Vide igitur quare sit

Berino. v. De nominatiōe Marie

felicitatis et gl'ie in illa p'ia dei genitricis regi-
ne b'ndicta stipata ordinib' angeloz: choris
regni comitatu: vultu plenissimo gratiaru
in suo dignitatis solio p'sideret reuelata ta fa-
cie p'templari. qm quide i sordib' carnis ad
huc mundi luto degentib' ta leta cōtingit ei?
nois p'templatiōe sentire. Ad ipm itaqz ma-
rienomē itez p'templandū: itez atqz itez descē-
dere libet. Hec ille. Lūi gl'iosi p'is vestigia
sequi desideras: sicut et nois eius appellatio
nem recepi. Cū ad ipm oratione quādā in
exordio mee cōuersiōis feci dicens. Bernar-
dine tuū sumptū scissime nomē fac mea sit
gest' p'onavitā tuis. Possum nō imerito ti
mere si scrutari velim nois regine dignitatē
ne ipa ego mihi dicat s'ba thematis nostri.
Quid quis nomē meū rē. m. et si nō possū de
illo p'dicare scē mere: aliqd dicere conator p
ut q'sqz eiūde reginis suū? tene. Nā bona
volūtas supplebit defectū viriū: i. alia. C. de
his q. vt indi. et ipa bona volūtas p facto re-
parabit. l. rep'edēda. C. et isti. et substi. b'cō.
di. fac. ¶ Sciendū est q' p' multas alias
progenitas nomē reginis ex q'ngz l'ris cōpo-
nit. Omittēdo q' breuitat' cā mltā q' possent
in hac materia dici: inarie q' mltitudo one-
rola nūqz habet honesti. s. si. i. aut. et refe. col-
la. j. et l. rāta. s. cōtrariū. C. et ve. in. enu. lūc/
cinete tangā illud quod ait m'gr Ambrosius
seruata in suo q'dragimali f'mōe. xxxix. vbi
inq' q' nomē marie composuū ex quinqz lit-
teris ostēdit quinqz f'p'tes in ea p'cipue suis
se. Per M. em ostēdit f'idei. nā hec l'ra ex
trib' J. inuicē colligatis cōponit: vt ostēda-
tur q' virgo p'fectissimā trinitatis noticiā et
fide habuit. Sicut em tres J. inuicē colliga-
ti vnā l'iterā faciūt: ita tres plone diuine iui-
cem p' generatiōis et p'fectionē colligate vnū
deū ostendūt. aut' veri dei beata ego p'fectis-
simā fidē suauit. Per secūda l'iterā. s. A. si-
gnificat f'p'tus sp'i. Nā sic hec l'ra est a sinistr'
apra et capite curuo: et a dextr' clausa: sic l'ra
sp's est qua anīm' a sinistr'. i. a tribulationū
p'recūlis leto vultu et capite clino ac hūilia-
to totū se aprū ostēdit ad omnia supplicia p
amore dei p'ceda. et a dextr' claudis: q' null'
dei grāz donis extollit. vñ Grego. in moral.
ait. Sp's in esnitare anīmū erigit: et idcirco
illa mala q' exterius tolerat sentit. ¶ Tertia
l'ra est R. que significat f'rutē charitatis. qm
scit R. duas rōtiones habet: ita charitas ve-
ra ad dē et primi dilectionē se extēdit. qm in
his duob' mādatis tota lex p'det et p'phe: vt
p' Mat. xxi. Quarta l'ra est J. et significat ve-

ra hūilitatē et nō f'ictā: q' hūilitas rectū ho-
minē facit: sicut superbia eū reddit obliquū.
vñ Greg. in moral. ait. Tanto sit vnusqz f'p's
vilior deo q'ro est p'ciosior sibi. et tātō p'ciosior
deo q'ro vilior sibi. De marie autē hūilitate
inq' Bern. i. q'dā ser. O vera hūilitas que
deū hoib' pepit: vitā mortalib' edidit: celos
inonauit: mūdū purificauit: padisū aperuit
et hoim alias libauit. Facta ē marie hūilitas
scala celest': p' quā de' descēdit ad frās. hec il-
le. Quia et vltia l'ra est A. q' f'rutē largitatis
ostēdit. q' sic A l'ra apra ē manū q'si porrigēs
a sinistr': sic et ego oib' volentib' eam se p'ter
abūdatē: vt inq' Bern. in q'dā ser. S. de
his hic breuiter p'trahiū: q' in p'te sequenti hui'
opis declarauim' q'ntū iste f'rutēs: fides: sp's
charitas: hūilitas et largitas excellentissime
fuerūt in brā regine. et solū in h' f'mōe de q'ngz
alijs progenitis differem'.

De p'ma progenita incipite ab M. s.
q' b'ra ego est mater misericordie.

¶ Iam officio et dignitate nlla cre-
atura ē maior m're dei: sic decēs est
vt nullū sit creatur' pur' excellē-
tius nomē noie marie. Per p'mā
autē hui' nois l'iterā. s. M. significat q' ip'a
est mater misericordie. Misericōdia em ei' est oibus
misericordijs alioz sanctorū oim excellētor: ge-
neralior: cōmuniqz et maior. Primo est excel-
lētor: q' oēs alios excellit. Sic em oleū sup
eminet oibus liquozib': ita ipa supeminet oē-
bus sanctorū miseratiōib'. Et iō Lūi. vi. al.
similat aurore: lune: soli: et armate aciei. Assi-
milat qz stelle maris. Aurore quidē assimila-
tur: q' ei' misericōdia p oib' alijs est vtilior. Nā
sicut aurore expellēs noctē introducit diem
sic ipa a nobis expellit tenebrā p'cti et introdu-
cit diuine gr'e lucē. Assimilat autē lune: q' sicut
luna oib' planetis ē mag' terre viciā: sic eius
m'ia p oibus alijs est nob' itimior. Assimilat
etiā soli: q' sicut sol oib' planetis copiosior et cla-
rius lumē suū diffundit: ita misericōdia regis p
oib' alijs est cōmuniō. q' vt inq' Bern. in q'
dam f'mōe: oibus se diffundit: nec est qui se
abscondat a calore ei'. Sicut em verā esse illā
Quidij sniam in libro sine titulo di. Trede
mihi res est ingeniōsa dare. et illā Marcial'
poete diceñ. Quas cederis solas sp' habebis
opes. et illā Matthei poete i li. de thobia di.
Est ancilla dei simplex elemosyna: mortis
Antidotiū: venie porta: salutis iter.
Librat a mortis laqueis elemosyna: fordes
Abluie: actori dulce peroraz opus.
Vltiā p'p'mat ventura: p'f'at honorem

Maria
mat' m'ie

Perpetuū pstat spūale deo. Et idō sp opa
mīlōdie voluit exercere vsibi glīaz acquire
rer: talios a morte eterna 7a pētoz sordibz
merito pietas liberaret. Assimilat etiā arma
teaciet. qz ei⁹ potētia ceteris est potētior: qā
hostes cōterit 7 in fugā cōuertit. Nec est ali
qd nomē terribili⁹ demōibz qd sit alicui⁹ pu
re creature qz nomē beate pginis. De quo di
cere possum⁹ illud ps. a. Sanctū 7 terribile
nomen eius. Assimilat nūpūlomin⁹ stelle ma
ris: quia ei⁹ mīlōdia pze ceteris ē diuturnior.
Sicut em stellis ceteris occidētibz ipa non
occidit: sic ceteris nō eradicētibz maria nō
deserit. ¶ Secūdo eius mīsericordia est omī
bus generalior: quia vbqz generalit⁹ inenit
scz in mūdo: in iudicio 7 in celo. Sicut autē
gen⁹ perire nō pōt. i. in ratiōe. S. icerte. ff. ad
trebel. sic nec generalis mīlōdia beate pginis
vnqz peribit. Inuenit autē eius mīsericordia
pmo in mūdo: quia mīsericordia eius plena ē
omīs terra. Nec mīz: qz ipa habet mīserēdi
potētiā: sapientiā 7 voluntatē promptā. vñ
Prouer. xij. dicit. Thesaur⁹ desiderabilis 7
oleū in habitaculo iusti. Pōt ergo mīsereri
7 subuenire: qz habet oleū. i. pietatis affectū
Sic aut subuenire: qz fuit speciale habita
culū iusti. i. xpi: qui est sapiētia dei patris.
Secūdo subueniet in iudicio. vñ puer. vl
timo dicit. Laudēt eā. s. omīs electi: in portis
id est i iudicio. qz olim iudicia in portis tene
bant. opa eius. s. que tūc faciet. Ipsa em vir
go beata cū filio ad iudiciū veniet: et ibi erit
cū magno honore qz ad se: 7 in magna rei
litate qz ad nos. De honore autē quē in iu
dicio habebit dicit ps. xliij. Astitit regina a
dextris rē. Honorabit em qz ad locū. quia
a dextris filij sedebit. Ideo dicit. Astitit regi
na a dextris tuis. Honorabit qz ad habitū
qz corpore glōsio induta erit: ideo subdit. in
vestitu reaurato. Honorabit qz qz ad cō
sōrtiū. qz oēs angeli 7 scti circa eā tanqz circa
suā reginā assistēt. ideo addit. circūdata va
rietate. s. oīm sanctorū diuersitate. Scdo ibi
erit ad magnā vtilitatē qz ad nos. vñ d. de
ea Prouer. vl. De nocte surrexit 7 dedit pdā
domesticis suis 7 cibaria ancill⁹ suis. 7 ibidē
Dēs domesticū ei⁹ vestiti sūt duplicibz. An
cille ei⁹ sunt aīe qz sibi hūiliter seruierūt. dome
stici aut ei⁹ sunt illi qz ex intima deuotiōe cum
ipā qz quādā familiaritatē pseruēt. Ipa igit
tur tūc de nocte surget. qz fm qdā iudiciū de
nocte fiet: iuxta illd Mar. xv. Media aut
nocte clamor fact⁹ ē 7c. 7 tūc ancillis 7 dome
sticis suis dabit pdā. i. demōnū 7 reproborū

victoriā. qz qlibet sctus sibi pedibz eos tenebit:
in illd Malach. iij. Calcabim⁹ ipsos cū sta
erint qz cūta sub plāta pedusa nroz. Dabit
etiā eis cibaria. qz cū fili⁹ eius sit verus de⁹ 7
ver⁹ hō eos cibabit 7 reficiet in vñōe hūani
tatis 7 pēplatiōe diuinitas ei⁹. Illos etiā vo
stiet duplicibz. i. duplici scola glīe 7 brūdi
nis. s. aīe 7 corpis. Tercio ei⁹ mīlōdia apper
i celo: qz ei⁹ claritas in bris est cā glīe 7 leticie
7 honorificentie. S. hie quidē: qz ei⁹ claritas
brōs illustrat. vñ Bern. in quodā ser. inqz.
Marie pntia tor⁹ illuminat oibz: adeo vt ipa
supra ciuitas clari⁹ rutillet: pginē lapadis
illustrata fulgoribz. Est etiā cā leticie: qz scz
nō sine mag⁹ leticia videre pnt matrē 7 sororē
suā sup oēs āgelos exaltatā. Est etiā cā ho
norificentie. qz magn⁹ honor est sctis hie ppm
fratrē suū 7 beatā virginē matrē 7 sororē suā
quorū vnus est rex: altera est regina tor⁹ re
gni celestis. De his tribus dicit Judith. xv.
Tu gloria hierusalem: tu leticia israhel: tu ho
norificentia populi nostri. ¶ Tercio ei⁹ mī
sericordia est alijs sanctorū mīsericordijs copi
osior 7 cōmunior. vñ de assimilāt oliuē cam
pi Eccl. xliij. vbi ipa inqz. Quasi oliuā spo
siosa in campis. Mīsericordie em aliorū scō
rū sunt sepe sicut oliuē ortorū. qz nobis claue
sunt: eo qd digni nō sumus. Mīsericordia au
tē pginis est oliuā campi: quia oibz est cōmu
nis. vñ Bern. in quodā s. mone ait. Virgo
beata copiosissima charitate sapientibz 7 in
sapientibz debitorē se fecit: 7 oīm mīsericordi
die sūū apuit 7c. Et sicut ecclia nemini clau
dit gremiū. epā iter daras. C. de sum. tri. 7 fi
de ca. ita ipa que est templū dei vniū nemi
ni claudit gremiū pietat⁹. ¶ Quarto ei⁹ mī
sericordia ē oibz alijs maior qd duplici dimē
siōe. s. lōgitudine: latitudine: sublimitate 7 pro
funditate. De q loqns Bern. in qdā ser. ait
Quis bndicte mīlōdie me lōgitudinē: lati
tudinē 7 profundū investigare possit? Lōgitu
do em ei⁹ vsqz i diē nouissimū subuenit vni
uersis eā inuocantibz. Latitudo ei⁹ repletoz ob
terraz: qz ei⁹ mīa plena est oīs terra. Subli
mitas ei⁹ ciuitat⁹ supne ruinas instaurat
Profunditas sedētibz in tenebris 7 ymbra
mors se cōicauit: grām obtinuit. Sit qm
pietatis ipam quā inuenisti apd deū grāz no
rā facere mūdo: pab⁹ tuis obrinēdo reis ve
niā: egenis medelā: pusillis corde robur: af
flictis solatōz: pccitantibz adiutorū 7 libe
rationē. Nec ille. Et qb⁹ pater qz merito bea
ta virgo mater mīsericordie appellat. 7c. em
diueris noibus nūcupet: tamen nullū est

Miseri
cordia
Marie
inuenit.

S

T

Bermo.v. De nominatiōe Marię

p̄dant nōmē ei⁹ pueniēt q̄ mater miseri/
 cordiā si illa impatricē nomies: hoc aliq̄
 cui⁹ r̄gōis r̄gimōis ingerit de hac puella
 que missima est r̄ oib⁹ grata. Si reginam
 dicat ip̄a se ancillā humilē vocat. Si l̄ter si
 dñam dñaz: hoc importat solū quādā excel
 lentiā r̄ nō benignitatē. Si dñam deaz eam
 appellat: nō videbit esse dea vel domina pec
 catōz. Nō etiā videt esse appellanda regina
 glorię: quia gloria est cū in celo r̄ nō in terra
 nec in inferno nec in purgatorio: sed miseri/
 cordia in q̄libet hor⁹ est: ergo maximū regnū
 est misericordia: r̄ p̄sequeretur maria regina se
 virgo Maria debet appellari regina r̄ ma
 ter misericordię. nā a digniori debet fieri denomi
 natio. s̄. sed quōtēs dñi. de iure natū. gen.
 r̄ c. In sup̄ q̄d est sup̄ius sup̄iore est supe
 ri⁹ inferi⁹: p̄ illa regulā. Si vinco vincen
 tē r̄ mltos for⁹ vincā r̄. de accessib⁹. ff. de
 diuer. r̄ rēp. p̄sc̄. sed misericordia est sup̄ oīa opa
 dei: vt de ps. celū. ḡ regnū misericordię est sup̄
 oīa regna: r̄ inter p̄prie puenit m̄i dñi q̄ oīū
 regnōz dei est regina. ¶ Præterea ip̄a virgo
 supra primoniū r̄ p̄prietatē filij sui est regia:
 sed hoc primoniū est misericordia: q̄ dei p̄prie est
 miseri temp̄ r̄ p̄pere: vt inq̄t Breg. i. quādā
 collecta ḡ beata p̄prie misericordię est regina
 Nā loc⁹ p̄prie regis dñi regnū ei⁹. sicut ille
 dñer fr̄cie cū regnū est tr̄ciā. s̄. loc⁹ dei
 est misericordia. vñ super illud Jsa. xviij. dñs.
 ego considerabo in loco meo. inq̄t glo. Qui lo
 cus est misericordia. Si ḡ loc⁹ r̄ regnū xpi est mi
 sericordia: p̄fecto constat q̄ m̄ ei⁹ est m̄ie m̄i r̄
 regina. Jo illi canit eccl̄ia. Salue regia m̄ie
 r̄ itez. Maria m̄i gr̄e: mater m̄ie. Tare em̄
 dignitatis r̄ excellētię est m̄ia r̄ clementia q̄
 ip̄a sola dicit nos reddere pares deo. l. fi. C.
 de ro. m̄e vi. r̄ vt vñ Claudian⁹ inq̄t. Sis
 pius in p̄mis: nā si vincamur i om̄i Mune
 resola deos equat demētia nobis.

De sc̄da progatiua regine nois incipere
 ab A. l. q̄ b̄ia r̄go dñi aqueduct⁹.
 ¶ Queductus appellat mater dei q̄
 Eccl̄. xviij. inquit. Ego q̄si aque
 ductus exiit de paradiso. i. de deli
 cijs misericordiāz dei. Per istum
 aut aqueductū fluunt aque gratiāz de celo
 in mundū. vñ sequit̄ Rigabo hortū plātatio
 num meaz. Sicut ergo aqueduct⁹ appellat̄
 seruit⁹. l. in p̄uinciali. C. de serui. r̄ aqua. q̄
 p̄ dijs irrigadis seruit sic r̄ ipsa virgo nobis
 seruido gram sui filij mltat. Et sicut aque
 duct⁹ est indiuidu⁹ et rotalis: q̄ non potest

diuidi nec p̄stinu p̄ parte. l. vie. ff. de serui. sic
 r̄ marie deuotione integre r̄ totaliter habere
 oportet. Cū q̄ iste aqueduct⁹ nob̄ valde est
 necessarius: ideo diabol⁹ ip̄m fr̄gere conat̄.
 Quod significatū ē Judith. viij. vbi dicit q̄
 Holofernes p̄cepit incidī aqueductū. q̄ per il
 lū fluebat fons i ciuitatē. Tūc aut diabolus
 istū aqueductū incidit q̄n nos a deuotiōe r̄gis
 retrahit. Sicut em̄ ius aqueduct⁹ spacio r̄pis
 amittit. l. si tibi seruatur. C. de serui. r̄ aq̄. sic
 r̄ beata p̄go cessantib⁹ nobis a bonis opib⁹
 testituit. ¶ Iste aqueduct⁹ cōmēdabilis est ex p̄
 te sui: ex p̄te n̄r: ex p̄te modi: r̄ ex parte aque
 Primo ex p̄te sui: q̄ habz effluere r̄ refluere
 nā gratiāz aque p̄ ip̄m aqueductū nob̄ de ce
 lo efflūt: int̄ illud Sap. viij. Tulerunt m̄i
 h̄ oīa bona pariter cū illa: cūmūerabilis ho
 nestas p̄ man⁹ illi⁹. Ipe etiam aque refluē:
 dū ip̄a ad referēdū deo gr̄as nos inducit: ut
 r̄ illud Eccl̄. i. Ad loca vnde exiunt flumi
 na reuertunt̄ vriter fluunt. Est etiā iste aque/
 duct⁹ cōmēdabilis ex p̄te sui q̄ habet magnā
 longitudinē: latitudinē r̄ sublimitatē. Lūg
 aut lōgimūdo tāta est q̄ attingit a celo vsq̄ ad
 terrā. vñ Bern. in quodā ser. ait. Aqueduct⁹
 cui⁹ est maria: cū n̄mū sumitas istar sc̄a
 le Jacob celos tangit: imo etiā tr̄scendit: vt
 illū fontē aquarū que sup̄ celos sunt contin
 gere possit. Latitudo aut ist⁹ aqueduct⁹ tā
 ta fuit q̄ totū diuinū fontem capere potuit.
 vñ Bern. vbi supra ait. Nā est fons r̄ vsq̄
 ad nos puenit: q̄ descendit illa celestis vena
 per aqueductū. nō tñ fontis copīa nobis ex
 hibet: sed stillicidia gratie cordib⁹ n̄ris arēti
 bus infundēs: aliq̄ quidē pl⁹: aliq̄ minus acci
 piūt. hec ille. Et vidē etiā ait. Iste aquedu/
 ctus est maria: q̄ plenitudinē fontis de corde
 patris accepit: r̄ nobis illud pur cape poterat
 inus edidit. Altitudo h̄o ist⁹ aqueduct⁹ tanta
 fuit q̄ vsq̄ ad fontē tot⁹ diuinitatis se erexit
 illū tetigit. vñ Bern. vbi. s̄. ait. Quomō nō
 ster hic aqueduct⁹ fontē illum attingit subli
 mē? Quō pures nisi vehementia desiderij r̄
 seruiore duotiōis ac puritate orōis? Quō igit̄
 tur maiestātē attingit iaccessibile nisi pulsā/
 do r̄ querēdo. ¶ Sc̄do iste aqueduct⁹ cōmē
 dabilis est ex p̄te nostri. Nos em̄ aquas gra
 tiāz de celo h̄ie nō poteram⁹ p̄p̄ n̄mā alti/
 tudinē suā r̄ n̄az n̄mā dep̄sioz. r̄ iō optuit
 q̄ eēt i medio aqueduct⁹. vñ Bern. vbi. s̄. inq̄t
 Prop̄tea hūano generi tāto tpe fluente gre
 defuerūt: q̄ nondū intercesserat aqueduct⁹.
 r̄ itez. Queram⁹ gram: s̄ p̄ inuētiōe gr̄e ma
 riā. nec em̄ omnipotens de⁹ sine hoc aquedu/

Y
Maria
diuino
de se dif-
fundit

Z
Largit
se diffun-
dit

cu graz vult iudicare: sibi vult vehiculū
puideri: qz forte man? tue plene sūt sanguie
z iō qd dēo offerre desideras gūstissimis illis
z oī acceptōe dignissimis marie manibz offe-
redū trade si nō vis repulsa sustinere. ¶ Ter-
tio iste aq duct? pmedabil ē ex premodi. Iste
ait mod? ē triplex. Prim? est: qz diuino de
diffundit. nā qbusda se diffundit i modū aq
putei. qbusda i modū aq fontis: qbusda iō in
modū aq fluis. Pute? hz aqz occultas q cū
laboz educunt. z qz ad h ipsa se diffundit
petōribz. qz aq grē ē eis occultas: sū p laboz
pnie pōt hauriri. Aqua sō fontis sine labore
haurit z pūne emanat. qz ad h diffundit
se bonis z sibi tenoz: qz pūne gram suā eis
tribuit: z sine multo labore eis cōicat. Aqua
sō fluis in magna abūdātia emanat. z qz ad
h se diffundit beatis: qbz largit z abūdā-
ter aquā spūscī tribuit. Et ista triplex dīna
aqz tāgit Lān. iij. vbi de brā ē gē dī. Fons
ortoz pute? aqz vinetū q fluit iperū de liba-
no. ¶ Sedus mod? ē: qz abūdant z largit se
diffundit. vñ de ipso dicit p illd Nu. x. Egre-
ssit aq largissime ita vt ppl's biberet z iumē-
ta. i. deuoti z indeuoti de ipso aq dūctū biberet
pnt. Aq qdē largit se diffundere pūent mī-
tis de caus. Pūo ex nimia repletōe. sic pz i
fluit pūto qd p loca vicina se diffundit. Brā
igit ēgo gūis plena de sua plenitudine i corda
p deuotioz sibi vicina se diffundit. vñ ipa in
qz Eccl. xiiij. In plenitudine scōz detentō
mea. Sedo ex violētia vōroz ipullōe. sic pz
i mar: qd qū vōroz violētia ipellit iumescit
atqz diffundit. z idē fit in fluibz. Auster autē
spūscī sic mentē ēgūis afflauit q ipam ad
diffundendū impellit. iō Lān. iij. dī. Sur-
ge aqlo z veni auster pūa ortū meū: z fluant
aromata illi. Tercio ex nimia z vehemēti
ebullitōe. qū ei vas nimis ebullit tūc aquā ex-
pijcit. Ignis qdē spūscī sic mētē ēgis ebulli-
te facit q ad spargendū nobis aquam sue grē
ipam ipellit: vt nō sit q a calore suo se abcon-
dere possit. vñ ps. ait. Nō est q se abscondat a
calore ei. Quarto ex vasis pūssitōe. Si em
vas plenu aqua cōcutit mor aqua effundit.
Ipa igit ēgo q ē scitula grā dei repleta si ab-
aliq cū deuotiōe tangat mor gram suā effun-
dit. vñ Nūe. xiiij. dī. Fluēt aqua de scitula
ei. i. de ēgie maria mīre ei. Quito ex vallū
depōitōe. nā aq valde se diffundit i valles z in
loca depōsa. vñ dī ter. in. l. j. s. penult. z fi. ff.
de aqua plu. ar. q iō loci inferiores sunt pin-
guiores: qz oīs piquedo frē ad illos p aquā
defluit z sicb. ēgo aquā grē sue imittit in cor

da hūilia: iū illd ps. Qui emittit fontes in
puallibz. ¶ Quarto pncipalr iste aq duct? cō-
medabil est ex preaq: qz hz aqz purissimas.
Tūc at fm Aris. aq ē purissima qn nullū hz
ppriū colorē nullūq odorē nec saporem. Aq
igit. b. marie ē purissima: qz auferat nob co-
lorē. i. mūdānā pūlatōz: iū illd Ro. xj. No-
lite pformari huic seculo zc. auferet etiā odorē
i. pteritoz pōtōz vānā recordatiōz: quē odo-
rē hebāt illi q dicebāt Nu. xj. Recordamur
pūciū qz comedebam? i egypto grat. zc. Au-
feret qz saporeē. i. mūdū amorē: vt amor mūdū
sibi depiat: z sol? amor dei sibi sapiat. Qz sic
dicit Lhyf. in qdā ser. Vere nō habet sup
terrā qd amer q donū celeste in vīate gustā-
uerit. Qz sō puritati ist? aq duct? qdā pū-
centes ipm sordidatū originali pōtō fuisse
asserūt. iō merito dicere possum? de brā ēgi-
ne illd Nūe. xx. Dec est aqua pūctiōis vbi
iurgati sunt filij isrl cōtra dñm. i. xpm filij
ipius ēgūis: matrē suā maculatā pūctiōis
Quia autē ille cognoscit esse deuot? xpi z ma-
tris eius qui canillois argumētatiōibz con-
tradictiōnū nō mouet a venerāda concepōe
eius. Ideo ipe xpus inquit tali deuoto illud
ps. lxxx. Probauit te apud aquā pūctiōis
Dec est illa aqua suauissima de qua figurāl-
ter dicit Proverb. v. Bibe aquā de cisterna
tua z fluat pūet tui. Dec ē illa aq nūctiōis
ma in qua respēdet vult? pūctiōis: pūet. b.
xvij. Dec est illa aqua salutar? q igne extin-
guat ardētē. Eccl. iij. Dec est illa aq de q mo-
ralit exponi p illud Eccl. xxx. Initium vite
hois aqua z panis. Per aquā em intelligit
ēgo maria p panē sō xps. q de se ipo ait Jo-
hā. vj. Ego sum panis viu? q de celo descēdi
trāsumptiue in. c. charitas. de pe. di. q. z de
cōsecra. di. q. c. forte. z c. omnia. z c. in calice.
xxij. q. iij. c. sciat. Dec etiā est illa aqua
de qua exponi pōt illd Ezec. xxxvj. vbi ait
deus. Effundā sup vos aquā mūdā z mūdā
bimi ab omibz inqnamētis vestris. De ipsa
qz exponi potest illud Joh. iij. Qui biberit
ex aqua quā ego dabo ei nō sitiet i eternū: s
siet in eo fons aque salietis in vitā eternā. Vi-
cere qz possum? cam figurari per aquā celū
cam. de qua tractat in. l. apud trebaciū. s. j.
ff. de aqua plu. ar. Et q est aqua pūctiōis. i. de
celo cadēs: vt exponit insti. de renū diu. s. j.
Jtē q figurat per aquā viūā. de qua tractat
in. l. i. s. ff. de fonte. Jtē q est aqua bī-
aut clā. z in. l. j. s. ff. de fonte. Jtē q est aqua bī-
dicta. de qua in. c. aquā. de pē. di. iij. Et ideo
etiā dicere valem? de deuotioz ipius bīdāt

Sermo.v. De nominatiōe Marie

Reginis. Bt q̄ semināt sup aq̄s. cū Mar
the. q̄. v. de cele. mif. Sicut autē pīfces vi
uerē n̄ p̄tūne aq̄. c. placuit. xvj. q̄. j. ita nos
male habuerim? Ne Reginis briffime grā. Ita
em aq̄ nos scificās est nobis necaria. de q̄ ex
ponit p̄tū illud Nūri. xij. Peribit q̄ aq̄ ex
pianois nō fuerit asplūs. Nec miz si n̄ h̄is
h̄is aqua morit. Ipa em q̄go dicere p̄t de il
lis q̄ cū? remonōz cerelinquit illd̄. Hiere. ij.
De derelictū fontē aque viue. Ecōtra q̄o
de a? remonō d̄. Ecē. v. Aqua sapiētē salu
tar. potabit illū. t̄ firmabit i illo t̄ nō flectet
De cēlla aq̄ saluberrima q̄ nos oibz p̄tūbz
fructificare facit. iuxta illd̄ Ecē. i. Quasi li
tia i trāitu aque. De q̄ aqua nos bibere p̄t
t̄ d̄ns ielus Apoc. vi. di. Qui sitit veniat:
t̄ q̄ vult accipiat aqua vite gratis.

De terra p̄rogatiua Reginis nōis incipere
a. R. q̄ ipa q̄go roze p̄sūcti multiplicat fuit
reperla.

B I Juxta fra celesti roze p̄fusa generat
viridē herbā. vñ Deut. xxij. dīc
Moyses. Fiuat vt ros eloquūz
meū. q̄s iymber sup herbā: t̄ qua
si felle sup gmina. Sic b̄ra q̄go instat terre
p̄sūcti roze fecūdata generauit filiū suū. de
q̄ canit eccl̄ia. Descēdit i vrez Reginis sic ros
sup germē. Ita q̄ terra roze illo diuio made
facta genuit lilū padisi. vñ Ero. xij. inq̄
de. Ero q̄i ros iust̄ germiat i lilū. Iust̄ em
terp̄at vides t̄ū: t̄ significat beatā Reginē q̄
vidēs t̄ū i p̄tēplatiōe: germiat i lilū. i. p̄p̄
candidū p̄ innocētiā: t̄ odorifer p̄ p̄tū fra
grantiā. De qua germinatiōe p̄dictū fuerat
Ista. xlv. vbi d̄. Rozate celi celiper: t̄ nubes
pluat iustū: ap̄at terra t̄ germiet saluatorez.
fuit enā hec oratio p̄mōstrata figurāl̄. Ju
di. vj. i vellere Bededōis: q̄d roze plenū roza
uit areā t̄ i plenū cōchā. Ito em vell̄ figura
bat vrez Regis: i q̄ fuit plenitudo rozi. i. totū
diuitar. ex q̄ plenitudine areā. i. eccl̄ia: t̄ cōchā
i. oim̄ fidelitū corda s̄ repleta. vñ Bern. in
qd̄a ser. ait. Rigaturus d̄ns areā celesti roze
totū vell̄? pus infudit. redēptur? em genus
humanū vniūsum p̄ctū cōtulit i maria. hec
ille. q̄ Deaū rozi diuini infusio beatā Regi
nē multiplici vtilitate repleuit. P̄io em de
dit ei refrigeratiōz q̄ est carnal̄ p̄cupiscētie
iuxta illud Ecē. xlij. Ros obuiās ardore ve
niet humilē efficiet eū. Ideo dixit illi ange
lus Lu. j. Spūsc̄tūs supueniet in te: t̄ p̄
atillimū obubrabit tibi. i. ab oī estu cōcupie
re refrigerabit. Scōo dedit sibi spūalis dulce
dūis p̄gustatiōz. de q̄ Nūc. xj. d̄. Lū desce

deret sup castra ros: descēdebat p̄ter t̄ māna
Laitz dei fuit anim? Regis: q̄ sic fuit vallar?
t̄ munit? q̄ nūq̄ potuit igredi iūmē. Lūm
igit sup illd̄ castr̄ descēdebat ros. i. spūsc̄tū ro
ratio: descēdebat p̄ter t̄ māna. i. celestū p̄gus
tatio. Ita autē p̄gustatiōz h̄ie meruit p̄pter
mūdictā t̄ puritatē quā fuanit. Sic em di
cit glo. sup illd̄ ps. Qui dat iūmēz elcā ipoz
t̄ pullis cornoz innocantibz cum. Quādiū
pulli coruoz habēt pilos albos a parētibz de
serunt: t̄ tūc celesti roze pascunt. Quādiū vīr
go brā fuit sp̄ alba. i. purissima: nō celesti refe
ctiōe semp fuit pascita. Tercio fecit i ea spūa
lē exultatiōz. de q̄ puer. xij. d̄. Sicut ros su
p herbā: sic t̄ hilaritas regine. Rex em i. xps
sibi arecāt q̄n animū suū ienarrabili exulta
tōe pfudit. de qua ipa inq̄ Lu. j. Exultauit
spūs mei deo saluari meo. Et ista exultatiō
fuit sicut i. vñ sup herbā: q̄ magnā fecit in ea
fecundatiōz op̄z. Quarto dedit sibi vīte eter
ne messiōē. Dicit ei ad Gal. vj. Qui semī
nat i spū de spū metet vitā eternā. Quia igit
brā q̄go in spū seminauit: iō vitā eternā mel
fuit. Ita autē messiōē nō habuit a se: s̄ a ce
lesti roze. vñde poterat dicere illd̄ Job. xij.
Ros morabit in messiōe mea.

De q̄ta p̄rogatiua Reginis incipere ab
J. i. q̄ beata q̄go est ianua celi.

b Eata q̄go d̄ ianua t̄ porta padī
si. an em aduētū suū nō erat in ce
lo aliq̄ porta p̄ quā possem? intra
re: nec aliq̄ fenestra p̄ quā de? ad
nos oculo mīscēre respiceret. ideo beata q̄go
facta est i celesti palacio porta celi t̄ portana
ria dei: fenestra dei t̄ padisi. P̄io q̄ de facta ē
porta celi. Sicut em p̄ porta int̄ inferim? t̄
extra efferim? t̄ p̄ hoc d̄ porta q̄ porādo
int̄ t̄ extra: vt ait Iohes an. in. casamibz. de
reg. in. li. vj. in mercu. sic i ipa p̄ merita sua
nos portat ad celūz: t̄ ad nos reportat dona
gratiar. Uocat autē ab eccl̄ia porta regiar
porta fulgida: felix t̄ beata. P̄io vocat por
ta regia respectu xpi: cū dicit. Tu regis alti ia
nua. Sicut em hō p̄ portam exit t̄ intrat: sic
etiā ipe intrauit t̄ exiit p̄ illā: t̄ in ipsa por
ta sp̄ clausa p̄māsit: iuxta illud Ezech. xlij.
Porta hec clausa erit t̄ nō aperiet: t̄ vīr nō
trāibit p̄ ea: q̄m d̄ns deus ilr̄ ingressus est
per ea. q̄ Secūdo vocat porta fulgida respe
ctu sui. vñ dicit in officio eius. Et porta luc̄
fulgida. Deus quidē semp stat ad ostiū cor
dis nostri: Apocal. iij. Ego sto ad ostiū et
pullo: volēs lucē gratie sue iūndere. sed ma
li tenent ostiū suū clausum t̄ nolūt recipere

D Maria
porta ce
li.

E Porta
fulgida

Porra
felix

B
Maria
portana
ria.

significat & gine maria: q̄ fuit candida p̄ mū
 diciā. Ipa em̄ aperit portas suas eo q̄ debili
 bus & infirmis apit portā diuine porticie. quia
 dat eis fructū & potētā tentatiōis resistēdi.
 Ignorantibz aut̄ apit portā diuine sapientie
 dās eis sapiētā p̄cā p̄cauēdi. Aliq̄nā
 bus aut̄ p̄ p̄eritis apit portas diuine dēmon
 stric: dās eis grām p̄cedēdi. De s̄cō d̄r. q̄ brā
 & go nos i celeste palacium introducit & quā
 nos excluderet legif. q̄. Re. iij. q̄ ostiaria pur
 gas criticā obdormiuit. & iō Niphobolus
 interfecit fuit. Ista ostiaria fuit eua: q̄ n̄ soli
 citē vigilauit. & iō diabol⁹ i troiuit & iō sp̄m
 interfecit. Sz Joh. v. iij. d̄r. q̄ analla ostia
 ria Petz i artū p̄ncipis introduxit. q̄z virgo
 maria q̄ noīat se ancillā i celi palacii nos in
 troducū i p̄pectu eterni regi. I. z̄. Terrio d̄r
 nēstra de i. z̄. am̄ ecclia. Inter v̄rastra fle
 biles celi fenestra facta est. Per illā em̄ fen
 stra d̄r. lūmē gr̄e sue nobis effudit. I. z̄. em̄
 tur in. l. si q̄ binas. ff. & v̄sfruct. & i. l. ff.
 si v̄sfruct. pe. & i. l. q̄ntes ff. de finit. & i. l. b̄
 nas edes ff. de serui. v̄ba. p. q̄ sufficit quon
 h̄e tantū lūmē i edibz suis v̄r videt. I. z̄. iō
 mode & cū aliq̄ lūmē iuritate: n̄i d̄r. nolēs nos
 esse cū puo lūmē redit nobis h̄ac fenestram
 amensimū p̄spectū cū magna claritas eo
 p̄ia p̄tēre. De qua Aug. in q̄dā ser. ait. fa
 cta ē maria fenestra celi: q̄z i p̄am d̄r. v̄r
 cultis lūmē redit. facta ē etiā scila celestis
 q̄z i p̄am d̄r. d̄scēdit ad terras. Per illā etiā
 nēstra d̄r. odo m̄lōdie ad nos respicit. De q̄
 d̄r. Eā. iij. En p̄stas post parietē n̄z respicit
 p̄ fenestraz p̄piciēs p̄ cellos. q̄z Ubi no
 ta q̄ n̄ia sunt q̄ xpm̄ inducūt v̄r nos odo m̄
 sericordie respicit. P̄mū ē q̄: habet nobis
 cū simile naturā. iō d̄r. q̄ star p̄ parietē n̄m
 P̄aries em̄ noster est n̄ra natura. Sz d̄r. ita
 re post parietē: q̄z h̄z habuerit veritatē natu
 re: n̄m nō habuit vicia sp̄i nature n̄re. Sz d̄r
 ē q̄z h̄z nobiscū eandē m̄rez. & iō sicut & idē
 tate nature est p̄picius n̄r: ita & eadē m̄re
 dicit frater n̄r: idē d̄r. respiciēs p̄ fenestraz
 & gine maria. Tertiu est: q̄z respicit in seipo
 vulnera p̄ nobis p̄fissa: q̄b̄ facit & redēptor
 n̄r: idē d̄r. p̄piciēs p̄ cellos. q̄z Quarto d̄r
 q̄z est fenestra padū. iō sibi sepe diceret
 b̄m̄ illd̄ Eā. v. Aperi m̄b i foro: mea am̄
 ca mea: colubia mea & imaculata mea: quia ca
 put meū plēnū ē roze: & cinctū m̄i gurt⁹ no
 etnū Ubi ponūt q̄nqz cāe q̄re ista fenestraria
 d̄z reuor⁹ suis fenestraz celi ap̄ire. Psā i. ma
 gna n̄ra p̄pinq̄tas: q̄z ē soror n̄ra. Scdā est
 ē v̄sferosa charitas: q̄z ē amica n̄ra. Tercia

sanctos altitudo trinitatis intelligitur. Ipa
em fuit fundata super altitudinē potētie pa
tris: qui eam in bono cōfirmavit. Super al
titudinē sapiētie filij: qui eam omni sapiētia
illuſtravit. Super altitudinem spūſſancti:
qui eā in gratia ſtabilivit. Homo em de fa
cili cadit: tūm qz habet corp⁹ luteū: tūm quia
habet fundamentū terrenū. De quib⁹ dicit
Job. iij. Qui habitant domos luteas ⁊ ter
renū habet fundamentū. Homo quidē ha
bet domū luteā. i. corp⁹ quod eſt domus ani
me: ⁊ luto eſt formatū. Habet etiā funda
mentū terrenū quādo ſpem ſuā ponit ſuper
mundiā. Talis em: ſicut dicit Matth. vj.
edificavit domū ſuam ſuper harenā. Cadit
etiā homo qā habet cor cinerū: de quo Sa
piētie. xv. dicit. Cinis eſt cor ei⁹: ⁊ luto vilioꝝ
vita illius. Nō ſic autē fuit beate virginis
edificatio: quia pmo habuit corp⁹ conſolida
tūm. Quāvis em corp⁹ eius fuerit luteū: ta
men fornace diuini amoris fuit ſic cōcrema
tūm ⁊ cōſolidatū q nūqz cadere potuit. qz
in eo nihil de carnalitate remāſit. iuxta illud
Eccl. xxxvij. Vapor illi⁹ exiit carnes eius
et Jſa. j. Excoquā ad purū ſcoriā tuā. vnde
Hieronymus in ſermone de aſſumptiōe ait
Puro q quicqd cordis eſt: quicquid mētis
humane: ſi totū adhibeas nō ſufficeret vt co
gitare valeas quanto virgo beata in deſinē
ter cremabat ardore pīj amoris. Scdō ha
buit animū celeſtē: qui tot⁹ erat in dei amo
re cōuerſus. vnde Hiero. vbi ſupra ait. To
tam eā repleuerat ſpirituſſancti gratia: ⁊ to
tam eā in cāduerat diuin⁹ amor: ita vt nihil
in ea eſſet quod mūdānus violaret affe
tus ſed ardor cōtinuus ⁊ ſobrietas ſup̄ſuſi amo
ris. ¶ Tertio p fundamētō habuit deū. vndē
dicit Lān. vij. Innixa ſuper dilectū ſuum.
Innixa ergo fuit ſuper montē de quo psal
mo. cxxij. dicit. Qui confidit in domo ſi
cut moſ ſyon ⁊c. Innixa fuit ſup fortiffimā
turrē. de qua Prover. xviij. dicit. Turris
fortiffima nōmē dñi. fuit igit illa domus q
cadere nō potuit. quia fundata erat ſup fir
mā petrā: vt dicit Matth. vj. ¶ Secundo
celeſtis artiſer poſtqz ſtabile fundamētū po
ſuit: edificū pulchrū erexit: iuxta illud. j. ad
Thoz. iij. Si quis autē ſupēdificat ſup fun
damētū hoc aurū: argentū ⁊ lapides precio
ſos. Per argentū intelligit eius corpus luci
dum atqz virginē. Per aurū eius animus
diuino amore auratus. Per lapides p̄o pre
cioſos intelligunt virtutes eius quib⁹ orna
ta fuit. ¶ Tertio poſtqz celeſtis artiſer tā ſta

bile fundamētū poſuit: tā pulchrū edificū
erexit: ipm edificū ornavit atqz depinxit tri
plice ſcilz colore imponēdo. ſciz album colore
puritatis: nigrū humilitatis: ⁊ rubēū chari
tatis. Ideo ipſa inquit Lān. j. Nigra ſum.
ecce color niger humilitatis. ſed formola: ec
ce color albus puritatis. ſicut pelles Salo
monis: ecce color rubē⁹ charitatis. Dicit em
ibi gloſa. q Salomon fecit ſibi tabernaculū
de pellibus rubricatis. Pulchra ergo eſt per
mixtio. i. color albus: niger ⁊ rubeus. qā pul
chra cōiunctio eſt puritas cū humilitate ⁊ cha
ritate. ¶ Nō ſolū autē beata virgo dicit atriū
⁊ habitatio ſue domus dei: ſed etiā appella
tur tabernaculū ſpūſſancti omī ſcītate repletū
De q ps. xlv. inqz David. Scītificavit tater
culū ſuū altiffim⁹. Tabernaculū em dicit
mus deo dedicata. c. j. ⁊ ibi Arch. de ſen. ⁊ re
ludi. Et ppter hē ecclia dicit tabernaculū xpī
ca. ne forſitā de pe. di. j. Et ideo multo mag⁹
ſic debet nominari beata virgo. que etiā deo
minat thalam⁹ xpī. Dicit aut thalam⁹ a tha
lamone duce romanorū. qui cū quādā ſpū
nem Sabinā nomine rapuiſſet: dictū fuit
ei p̄oraculū q illa virgo ipī cōiugio tradēda
eſſet. Et qm ille nuptie Thalamonis felici
ter ſucceſſerūt: ordiatū fuit vt cubiculū ſpon
ſi ⁊ ſponſe thalam⁹ diceret. Quia igit vtiſ
vtero ſpūſſis nuptias celebravit quādo ſciz
naturā humanā ſibi copulauit: ideo ipī vte
rus recte thalam⁹ dicit p̄t. De quo ps. xviij
dicit. In ſole poſuit tabernaculū ſuum: ⁊ ſpe
tanqz ſponſus pcedēs de thalamo ſuo. ¶ Qd
ſueuerūt aut thalami regis p̄cioſis pannis
adornari: ⁊ varijs colorib⁹ depingi: ⁊ diſſis
florib⁹ aſpergi. Thalam⁹ autē ſpūſſis adoz
natus fuit panis p̄cioſis: purpureis: aureis
⁊ gēmatīs. De quib⁹ dicit Lān. ij. Ferulū
fecit ſibi rex Salomon de lignis libani. Fer
culū em dicit vas eleatū: ⁊ ſignificat ſpūſſis
vrez: in quo fuit poſit⁹ ille q eſt eſca oīm an
geloz ⁊ ſcōz. Et fuit de lignis libani: qz ei⁹
vter⁹ fuit odorifer⁹ ⁊ incorruptibilis: ⁊ ſerpe
tū infernalū expulſū. Poſtea ſubdit. Re
clinatōriū fecit aureū: aſcenſū purpureū me
dia charitate cōſtravit. Eius em vter⁹ i quo
xps ſe reclinauit fuit adornat⁹ panno aureo
id eſt pudore ſpūſſis. Sicut em aux eſt cor
ruptū fulgidū ⁊ p̄cioſū: ſic ei⁹ ſpūſſitas red
didit ei⁹ vrez incorruptū q ad ſe: fulgidū per
exēplū q ad prīmū: ⁊ p̄cioſū q ad nos. aſcē
ſum qz ei⁹ purpureū. i. aſam inflāmatā di
uino amore: ⁊ aſcendentē in celū per p̄cepta
tionē: media charitate cōſtravit. Charitas

In
ria
color

S
Daria
tabernaculū

Tha
mionū

Bermo. VI. De nominatiōe Marie

in est gēma lucida q̄ oēs virtutes facit fulgi
das esse. De qua dicitur Eccl̄. ix. Gēmula carbū
culi in ornamento auri. Tūc em̄ charitas est
p̄fecta q̄ habet secū ānerā humilitatē et pu
ritatē. Ideo in beata gēmine fuit gēmula hūi
litatis et carbūculi feruētis charitatis et aurū
inextinguibilis gēnitatis. Ecce ergo p̄ iste
sp̄lam xpi pannis valde p̄ciosis fuit orna
tus. fuit quoq; varijs coloribz depictus. i. di
uersis p̄tribz. Sicut em̄ color niger iuxta
albū posuit ipm̄ album magis cōmedat: fm̄
finiam p̄b̄. q̄ de celo et mūdo et j. elenchoz.
sic humilitas beate gēminis simū cū gēnita
te et alijs virtutibz cōiuncta: ipam gēnitatē
et alias virtutes magis exornat. Si em̄ beata
maria fuisse virgo sed superba: nec deo pla
cisset: nec filius carnē de ea assumpisset. ¶ Di
uersis quoq; floribz fuit iste diuinus thala
mus ap̄lus. i. rosā cōallū. vñ Eccl̄. xxiij.
ipa inq̄. Quasi plātatio rose i hiericho. Jtē
viola humilitatis p̄fundē: et lilio puritatis
et mūdiciē. De quibus Ean̄. ij. ipa ait. Ego
flos campi et lilii cōallū. Est quoq; beata
virgo templū dei: iuxta illud ps̄. lviij. Su
scipim̄ deus misericordiā tuā in medio templi
tui. De quo templo figuratiue dicit. iij. Re
gū. vi. Nihil erat i templo qd̄ nō auro tegere
tur. i. charitate vestiret. Sicut ar̄ ad eccl̄az
p̄figūtes sunt securi: et non possunt de illa p̄
violentiā extrahi. l. p̄fenti. C. de his qui ad ec
clesiā cōfugiūt. et c. rerū. xvij. q̄. iij. et c. inter
alia. de iuu. et c. Sic ad beatā virginē confu
gientes sunt securi a demonibz: et nō p̄nt ad
eorū seruitiū violētē trahi: nec ab eis i p̄fun
dū inferni p̄pici. Ecce ergo quā p̄uilegiū est
hoc templū gēminale. forma aut̄ huius templi
valde est ampla. vñ dicit rēplū quasi rectū
amplū. Sic em̄ interpretat hoc nomē templū
fm̄ Arch̄. in. c. et hoc. xvij. q̄. vi. et sumptit ab
Jtē. in. v. li. et h̄m̄. c. iij. In ipa aut̄ gēmine
gl̄iosa fuit recta valde ampla. Primo qui
dehabet amplū v̄tē ad deū suscipiendū:
cui canit eccl̄ia. Tu quē celī capere non pote
rāt tuo gremio cōtulisti. Pet̄. q̄z rauen. in
quodā ser. ait. Qd̄ erat in p̄ncipio apud de
um intra se virgo peperit verbū. et itēz. Ipa
virgo fuit maior celo: fortior terrā: altior or
be. Nā deū quē mūdus nō capit sola cepit et
portauit eū q̄ portat orbē. et itēz. Quāt̄ sit de
us ignorat q̄ nō mirat huius gēminis v̄tē: ce
lū pauē: tremūt angeli: creatura nō sufficit:
natura nō sufficit q̄ vna puella sic deū in sui
pectore hospitio capite respicit et oblectat: ter
ris pacē: celis gl̄iam: salutē p̄dicit: vitā mor

tuis dederit. Sicut em̄ totū mānā in vīnā
et tota vīnā erat i archa: et tota claudēbat i rē
plo. sic et diuinitas rāq; mānā dulcissimā tota
erat i vīnā. i. in xpi aīa. totaq; erat i archa. i.
in xpi carne deificata. et hec oīa claudēbant i
rēplo. i. in gēminis v̄tero gl̄ioso. ¶ Secūdo ha
buit aplū intellectū ad diuinū lūmē suscipiē
dū. Intellectus em̄ gēminis nō indigebat radijs
q̄ habebat intra se p̄ntā solis: iuxta illd̄ Eccl̄
xxvj. Sicut sol orbes mūdo in altissimis dei
et. Nec indigebat lucerna. i. manu dūctōne
alicuius hoīs. q̄ in suo v̄tero habebat diuinā
lucernā fulgentē. Ideo ibidē subdit. Lucer
na splēdes sup̄ cadēlabz sc̄m̄. Nec indigebat
sic filij isrl̄ colūna ignis vel nubis. i. manu
ductōe alicuius angeli. q̄ habebat ignē diui
nitatis et nūbē hūanitatē xpi. ideo ibidē sub
dit. colūne auree sup̄ bales argēneas: et pedes
firmi sup̄ plātas stabit m̄l̄ieris. ¶ Tertio h̄z
amplū affectū ad cōpatiendū. nā intra symuz
sue m̄l̄ieris pietas oēs recipit. Recipit em̄
iustos quibz ipeccat dei grām. ideo dicit. Na
ria m̄l̄ier. Recipit p̄ctōres ipeccatōe eis mi
sericordiā diuinā. iō dicit. m̄l̄ier misericordiē. Rec
pit tētaros a diabolo. ideo subdit. tu nos ab
hoste p̄tege. Recipit aīas de h̄ mūdo exeu
tes. iō dicit. et hora mortis suscipe. Qd̄ et ania
bus facere dignet ipa gēgo p̄uissima p̄ infini
ta secula seculorū b̄ndicta. Amen.

¶ De eiusdē integerrime gēminis notatiōe
Sermo sextus.

Rietur stel

la et Jacob. Nume. xxiij.

In sacra scriptura oēs an
gelici sp̄s stelle nūcupan
tur. vñ Apo. xij. dicit. Et draco cauda sua tra
hebat magnā p̄rē stellaz. Jtē omēs sc̄i stelle
vocant. vñ Gen̄. xxiij. et Leo. xxiij. dicit. Mul
tiplicabo semen tuum sicut stellas celī. Et. j.
Lhoi. xv. ait apls. Stella a stella differt in
claritate. i. sanctitate. Jtē stella dicit eccl̄ia.
vñ Apo. ij. sc̄ptū est. Hec dicit q̄ tenet septē
stellas in dextera sua. i. sanctam eccl̄iam septē
formis dei radijs plūcentē. Illi etiā hoīes q̄
sunt in gratia dei dicuntur stelle. que tūc dicit
tur cadere quādo a dei gratia cadūt. iuxta il
lud Apo. viij. Cecidit de celo stella magna
ardens tanq; facula. et Matth̄. xxiij. ait sal
uator. Stelle cadēt de celo. Sed beata gēgo
maria singulari modo stella appellat. vt p̄z
in verbis p̄positis. Sup̄ quibz q̄nq; p̄side
ratiōes faciem.

In p̄ma videbimus quare virgo maria

but quoque spm purissimu. nā fuit semp euz
purissimo deo cōiūct? p amorē. qz sicut dicit
Paulus. i. ad Eborin. vj. Qui adheret deo
vn? spūs est cū eo. ¶ Septimo dicit stella ppe
velocitate. Licet em (vt s. dictū est) stella de
se sit imobilis: quia est i celo fixa: tñ motu fir
mamēti mouet citissime: quia qridie lustrat
omnia in circuitu. sicut etiā lapis pciolus fi
rus in anulo de se nō mouet: sed ad motū et
reolutionē anuli reuoluit. Sic quoqz bea
ta virgo. licet vera sit snia Pauli. i. Ebor.
ij. scz q nō sum? sufficiens cogitare aliqd a
nobis qsi ex nobis. vt etiā inqz impator in. l
j. in pn. C. de vete. in. enu. tamen spūsancto
ducta in obseruādis diuinis mādatis erat
velocissima. vñ ipa dicere potest illd Psal.
Uia mādatorū tuorū cūcurri cū dilatasti cor
meū. ¶ Octauo dicit stella ppter dignitatē
Stella em inter cetera corporalia habet ma
gnā dignitatē. qz vt ait Psa li. de celo t mū
do: in stellis nō ē corruptio neqz casus nec er
ror. q etiā nunqz fuerūt in gigne: que sp fuit
incorrupta: nec vnqz cecidit in aliq d pecca
tū v l' errorē. vñ dicere pōt cū Psa. suo celesti
sponso. Tenuisti manū dextera meā: t in vo
luntate tua deduxisti me: t in glia tua suscepi
sti me. Multas alias rōnes ppter qz beata
vgo maria stella dicitur hic p rāleo cā breuitatē.
de qbz tractat ingi Bartholome? pisan? i li.
de brā gigne: fructu. viij.

¶ Beata virgo maria dicitur stella poli:
Consideratio secūda.

D Roprer tria mī dei stella poli ap
pellat. Prio qz ipa stella polo si
ue cardini est vicinissima. Ad di
cedoz autē itelligētiā est additū
Duplex q duplex est pol? in h mdo. Un? ē inuisibil
polus scz meridionalis. t reliqu? pō est visibilis. s.
aqlonari. t vterqz imobilis est. Sup qz imo
bilitatē inuitit cor? mūd? i sua circulari moza
Merito igit p vtrūqz polū itelligit ipe fil?
dei t p bñ pīs: q est pncipiū oim q ad vnū: t
finis oim q ad reliquū. q i meridie. i. in sue
maiestatē deitate nob oīno inuisibilis est. s. i
aqlone nre hūanitatē visibilis facit est. vñ d
Apoc. j. ipe ait. Ego sum alphas o: pncipiū
t finis. De illo q ē i meridie dicit Lān. j. Indi
ca mihi vbi cubes i meridie. De aqlonari pō
Job. xviij. scriptū est. Ab aqlone aux venit
qz ex xpo incarnato splendor patrie pcessit.
Ipe quoqz imobilis est. Sup cuius imobi
litate innitunt omnia in suo motu. imobilisqz
manens dat cuncta moueri: vt ait Boetius

ij. de solatione. Huic siquidē polo fuit hec
stella. s. vgo maria vicinissima: maxime i qz
tuor. Prio in incarnatōe. s. p carnis idēitatē
quia eadē caro q fuit gigne pīs facta ē ca
ro filij dei pīs: iuxta illd ad Gal. iij. ¶ Di
cit deus filiu suū factū ex muliere tē. Partus
em est pars viscerū. i. in pn. ff. de ven. inspi.
Quā quidē carnē filij dei i vnitatē psonelū
scepit. Ex ppter hanc vicinitatē dicit angel?
ipi gigni Luc. j. Dns tecū. Scdo fuit ppo
vicinissima in cōuersatōe p admistratōz. vñ
hoc est Ruth. c. vi. figuratū. vbi mystice dici
tur de noemi: q natū puerū suscepit t posuit
in sinu suo: t nutritis ac gerule fungebat offi
cio. hinc est q absentia ei? s. xpi ferre nō po
tuit. nam dolēs eum in tēplo quesiuit: Luce
ij. c. Tercio fuit sibi vicinissima in passione:
quia simul cū eo doloris gladio confossa est:
sicut Lu. ij. p dicitū fuerat ei p Simeonē di
centē. Et tuā ipius animā pertrāsibit gladi?
Quarto fuit ei vicinissima in assumptōe per
glie susceptōz. Qz em sit ad dextera filij sub
limata p dicitū Bern. in quodā ser. nephas
est dubitare. Si em incorruptio deo p nū
facit: vt dicit Sap. vj. cū hec virgo fuerit in
corruptissima: qz mater incorruptiois. pfo
cto ipi polo. i. filio suo est vicinissima. Unde
Aug. rimone. iij. de nativitate virginis ait.
Tu pō glōsa vgo maria beata es inter omē
mulieres. Tu plata cunctis gignū cateruis.
Tu sequeris agnum quociqz prexerit. Tu
gigineos choros t incētie carnis illecebras
alienos p lilia rosasqz vernātes ad fontē per
hēnis vite potādos inuitas. Tu in illa bea
torū beatifica regiōe pmi ordinis dignitatē
tenes. Decille. Nec immerito brā vgo est filio
vicinissima. Qm em quoz eadē est natura
idē locus esse debet: iuxta illud Eccl. ij. t. vj
Dia pēgūt ad locū suū. Parētis autē t filij
eadē est natura: cū nō differāt nisi solo noie.
l. in suis. ff. de li. t posthu. ¶ Scdo dicit stel
la poli: qz ipa stella est poli descriptiua: cū sit
breuissimi circuli circa ipm. s. p sderem? hoc
qliter ē pōt. Totus siquidē mūdus descri
bit quādā intelligibile sperā: cui? centz ē ipe
fili? dei. qm ipe est sicut cētū in circulo: a quo
exerūt oēs linee. i. vniūse create. sicut dicit Dio
nysius. c. iij. de diuinis noibz. t Paulus tri
megist? quē refert Alexan. de ales in. iij. par
te sum. in tractatu de cōueniētia incarnatōis
xpi. q. ij. Sed hec spera multos circulos ha
bet intra se inuicē ordinatos. vñ tāto circū
est breuior qzto centro est vicinior. Maximi
pō circuli circa hoc centz itelligibile sūt ipa

Maria
vicin

Bermo. VI. De nominatiōe Marie

corpora celestia vel terrestria. et omnia circum
 complere finem maiorem vel minorem distantia et
 participatione primi. Loquenter alium circu
 lum dicitur vix vegetariū habetia. et alium
 habetia vix sensitiva. alium vero habetia vitam
 intellectuā. Et inter hec omnia brevissimū
 circuitū facit beata ego maria: que per mater
 nitatis propinquitatem artius cum cōstrinxit: et
 intra beata viscera clausit et portavit: ita ut
 ipsa fuit facta quasi orbis: prophetā attestante
 q̄ ait: Illuxerūt choruscationes tue orbi terre:
 id est ygini marie: que facta est orbis filij dei
 Unī ipa inq̄ Eccl̄. xxiij. Sic celi circuitū so
 la. circuitū emōtu amoris. Dicit em̄ Ber.
 q̄ qui amat vehementer currit velocius: et per
 uenit citius. Ipa autē pro oibz sanctis deū
 plenius et feruentius dilexit: vñ mater pulcre
 dilectiōis appellat Eccl̄. xxiij. Fuit autem
 amor ei⁹ p̄ modū cuiusdā circulariōis: quia
 mor⁹ circularis est ab eodem in idē. Ipsa ve
 ro sic deū filiū suū amabat q̄ oīa alia nō nisi
 p̄pter ipm diligebat. Et sic oīs amor eius ab
 ipō incipiebat et in ipm deū redibat. Tercio
 appellat stella polī: quia stella hec est stellaz
 oīm p̄maria: siue sint stelle eterne apparitio
 nis: vñ sunt que circuitū polū adionare: siue
 sint sempiternę occultatiōis: vñ sunt ille que
 sunt circuitū in iterioribz austeri. siue sint
 vicissē apparitiōis siue vicissē occultatiōis:
 vñ q̄ sunt in medio site. Sic beata virgo p̄
 maria est quo ad gl̄ie magnitudinē et digni
 tatis celsitudinē inter oīa corporalia que sunt
 visibilia: et omnia intellectuālia q̄ sūt invisibilia:
 et oīa celestia luminaria que sunt qdā media
 q̄ cū p̄mis participat corporalitate: et cū alijs
 p̄prietatē. Nō autē respectu priorū sit p̄miti
 ua: patet p̄ illud Sap. vij. vbi dicit. Nec cō
 paravi illi lapidē p̄ciosum. qm̄ omē aurū i cō
 paratiōe illi⁹ arena est erigua: et tanq̄ lutū
 estimabit argētū in cōparatiōe illi⁹. De auctē
 sunt p̄ciosiora inter visibilia. Est etiā p̄miti
 ua oīm intelligibiliū et visibiliū. q̄ oīm sp̄iri
 tū trāscendit excellētiā. vñ ipa inq̄ Eccl̄. xx/
 iij. Dm̄ excellentiū et sublimiū colla p̄pria
 p̄tente calcavi. Nō autē oīm celestīū luminiū
 sit p̄mitiua p̄p̄: q̄ luci cōparata inuenit p̄p̄: vñ
 dī Sap. vij. Posset etiā h̄ alit̄ distingui: vñ
 stelle sempiternę occultatiōis sint p̄p̄latiui
 q̄ ip̄ deo assistūt. Stelle sempiternę appariti
 ois sint actiui: q̄ sp̄ actiōibz intēdūt. Uti al
 sim h̄o appētēs et vicissim occultatēs sint me
 diū mētē: q̄ aliqui opant et aliqui p̄emplant.
 Respectu em̄ istoz oīm brā ego est p̄maria.
 vñ Eccl̄. xxiij. ipa inq̄. In oī p̄plo et i oīm

gēte p̄maria tenui. Admiranda ē igit̄ hec stel
 la. vñ merito Sap. vij. de illa inq̄ sp̄issan
 ctus. Est em̄ hec speciosior sole: et sup̄ oām dis
 positionē stellaz inuenit purior.

Nō beata virgo dicit stella maris.
 Consideratio tertia.

Tertio p̄ncipalit̄ cōparat̄ ego ma
 ria stelle maris. Scdm̄ em̄ Die
 ro maria interpretat̄ maris stella. qd
 etiā inq̄ venerabilis Beda super
 Luc. dices. Maria hebraice stella maris la
 tine. syriace h̄o dñā vocat: et merito. q̄ hec to
 tius mūdi dñm̄ lucē seculi meruit generare
 phēnē. iō canit eccl̄ia. Ave maris stella. Nec
 etenim stella q̄ vulgarit̄ appellat̄ la tramonea
 na siue vñ maior: multas habet p̄p̄tates q̄
 brē ygini puenire p̄bant. P̄ria dī illuīatiōis
 est em̄ nauigatiū in piculū directiua. p̄ ipam
 q̄ppe sciūt naute quo velificent: aut ad aq̄lo
 nē vel ad meridie aut ad orientē vel occidēte
 Ipa autē stella in aq̄lone situata est. Sic etiā
 p̄ maria oīa picula et discrimina hui⁹ mūdi
 euitant: tota itinera certificant. Tot autem
 sunt picula hui⁹ vite q̄ nec cor pōt illa cogi
 tare: nec lingua enarrare. Quia sicut dicit. j
 Joh. ij. Tot⁹ mundus posuit est in maligno
 q̄ si dicat. vbiq̄q̄ est homo semp̄ est in picu
 lo. Et ideo dicit ap̄ls. ij. ad Cor. xj. Peri
 culis fluminū: piculis latronū et. et ad idem
 est text⁹ in. l. senar. j. mortis causa. ff. de do
 na. cau. mor. vbi glo. allegat hoc dictū Pau
 li. Incipit autē a piculis fluminū: q̄ ipa sunt
 magis piculosa. Et p̄pter hoc dī Eccl̄. xxiij.
 Qui nauigat mare narrat picula eius. Et i
 vulgari puerbio dī. Qui nō va per mare sa
 dio pregare. Nō ergo nos sum⁹ in mari ma
 gno hui⁹ mūdi. ideo inq̄ Breg. i mora. Sē
 per timere debem⁹ q̄ ip̄ in piculo sum⁹. Debe
 mus q̄ ad istā stellā marīā respicere. vñ de
 Ber. sup̄ missus est: omel. iij. inq̄. Ista in
 quā est p̄clara et erimia stella sup̄ h̄ mare ma
 gnū et spaciōsum necario subleuata: micās
 meritis et illustras etēplis. Nō q̄s te itelligi
 in hui⁹ sc̄lī p̄luuio magis iter p̄cellas et tēp̄
 states fluctuare q̄ p̄ terrā ābulare: ne auer
 tas oculos tuos a fulgore hui⁹ syderis si n̄ vis
 obrui p̄cellis. Si iurgū v̄tēi tēp̄rationū: si
 iurras scopulos tribulationū: respice stellā
 voca marīā. si tactar̄ sup̄bie vñdis: si ambi
 tiōis: si detractōis: si emulatiōis: respice stellā
 voca marīā. si iracūdia si auaricia aut canis
 illecebra nauiculā p̄casserit mētē: respice ma
 riā. si criminū immitate turbat⁹: sc̄ie fedita
 te p̄hū: iudicij horrore p̄terit⁹: baratro ita

Maria
 stella ma
 ris

Benignus

*Loco ad
lois ma-
rie app-
prietur.*

*Pecca-
tor aqlo.*

*2 Maria
introdu-
cit.*

pias absorberi tristitie et despatiois abyssis co-
gita maria et illa inuoca. hec ille. ¶ Conuenit
ter aut sitis stelle maris cum sit in aqilone desi-
gnat proprietate marie. Per aquilonem enim tri-
bulatio seu persecutio significari solet propter ven-
torum et cellarum vehementiam. ideo locus marie
in aquilone esse dicitur. ut per eam austeritas tribu-
lationis et persecutionis inflicte humani tempore
retur et mitiget. maxime ex consideratione parti-
entis eius. qui valde in hoc mundo afflictis omnia
aduersa patientissime tolerauit. Quis enim si-
delis de paupere audeat coqueri. qui videat
marre dñi colo et aqua viciu querere? Quis de-
sturijs aut alijs aduersariis poterit despa-
re. si deuote consideret reginam celi multo peiora
atque aspiora tolerasse. Solec etiam per aquilonem
peccator significari. vñ dicitur. i. dicit. Ab aq-
lone pandet omne malum. Conuenienter ergo
locus aquilonaris ei appropriat eo quod ipsa in-
ter peccatores et filium suum constituat. ut ex vna
parte ira eius mitiget. et ex altera peccatorum exter-
minet. Quapropter sicut Alexander rex de ales super pal-
terium. beata virgo iuxta crucem pingi debet ad
sinistram christi. quia stans ad crucem faciem tenden-
bat ad orientem. et sic ad sinistram. id est ad aquilonem
stabat ut oraret pro peccatoribus qui sunt ex parte
sinistra christi. Un propheta in persona christi pendens
in cruce ait per spiritum sanctum. Consideraba ad dexteram
et videbam. et non erat qui cognosceret me.
quia non erat ibi beata regina. sed in sinistra pre-
fessissime cognosces christum. Proinde dicitur
peccatore Lan. iij. Surge aquilo et veni au-
ster. perfla hominum mentes et fluant aromata illi.
Cum enim surgit maria per piam intercessio-
nem tunc venit auster. id est spiritus sanctus per gra-
tie infusionem. et perflat hominum anime per dulce-
dinis spiritualis susceptionem. et fluunt aromata
per multiplicem fructum operationum. De hoc aquilone
et auctro dicitur Jsa. xliij. Dicit aquiloni da
et auctro noli phibere. et rogabo Mariam ut de
gratia sua tribuat. et auctro. id est spiritus sanctus suppli-
cet ut non phibeat. quoniam potius abundat per
ipam deluis charismatum imittat. Hec est
virga Moysi qua vnda maris rubri percuti-
tur et diuiditur. ut inter fluctus dei populus trans-
eat et ad terram promissionis valeat peruenire. Exo-
di. xliij. ¶ Secundo de stella maris roe introdu-
cit. Illa enim stella est in portu introductionis.
et sicut regina maria ad terram promissionis ducatur
pstat. Un Bern. super Missus est. ait. Ipse
sequens non reuias. ipam rogas non desperas.
ipam cogitas non erras. ipa ptegete non metu-
is. ipa duce non fatigat. ipa propiciat ad portum
peruenis. et sic in tempeste expiris et merito

dicti sit. Et nomen regina maria hec ille. Qui
etiam inquit ibidem. In piculis et angustijs. in ne-
cessitatibus et rebus dubijs maria semper cogita.
ipamque inuoca. non recedat ab ore. non discedat
a corde. et ut impetres eius orationis suffragium
ne deseras conuersationis exemplum. hec ille. Et ip-
sa stella singularissima te faciet cursum vite bene
dirigere. et non iactari vtero vane glorie. nec fra-
gi scopulis aduersari. nec absorberi saule vel
caribdis voragine. id est volupratu sensualitate
sed prope peruenire ad eterne felicitatis portum.
¶ Tertio de stella maris roe infamariis. quod
ipsa stella est marie frigoris reparatio. respectu
enim eius semper est super mare per radios directi-
onem. et per consequens per caloris infusionem. Sic
etiam respectu beate regine marie semper est super
mundum per eterni splendoris. id est filij sui illustra-
tionem. et per consequens per caloris spiritualis com-
municationem. Quippe ipsa est via per quam
spargitur lux. et diuiditur estus super terram. Job
xxvij. Lux enim eterna est super tenebras mundi
dum per ipsam sparsa et manifestata. Et ad hoc
plicari potest illud quod scriptum est. Hec est
Judeis noua lux orti vñ est. gaudium ho-
noris et tripudium. et ideo est diuinitus est super ter-
ram. id est caloris charitatis spiritualis pariter est. vñ
sic quod iam se abscondat a calore eius. imo non est
adeo durus vel lapideus cor quod istius stelle
calore non dissoluitur. Unde Job. xxvij. scru-
ptum est. Lapis solutus calore in es vertit.
id est quod durus et obdurus area fuit per marie dul-
cedinem emollit. Merito etiam marine stelle no-
mine nuncupat. ¶ Quarto dicitur stella maris
ratione immobilitatis et firmitatis. nam stella ma-
ris nauigantibus immobilis et firma semper est.
quoniam si mobilis esset. recte ad portum dirigere
non posset. vñ dicitur Francis. et de mayo in ser-
mone qui incipit. Dicitur stella. quod hec stella di-
citur cardo. quod stat immobilis rota celi reuoluta
sicut cardo in ostio. Et sicut motu beata regina tam-
hinc in via quam patria se fuit firma. In via quod
quia nunquam peccatum declinauit. nec ad occa-
sum recedit. Unde dicitur glo. in. c. ij. de ple. di.
iij. quod virgo maria non potuit peccare etiam ve-
nialiter. Et ro est quod semper fuit in charitate.
quod autem manet in charitate non potest peccare. cha-
ritas. de pe. di. ij. De alijs autem stellis. id est san-
ctis dicitur Jobel. ij. Stelle retrahunt splen-
dorem suum. Ipsa vero inquit Eccl. xliij. Ut ad
futurum seculum non desina. Quod non solum de
permanencia in bono intelligi potest. sed etiam
de permanencia ad benefaciendum nobis. quia
alijs sanctis subrahentibus lumen suorum be-
nefactorum ipsa nobis nunquam desistit. sed semper

Sermo. VI. De nominatiōe Marię

firma et p̄seneras nos expectat et sui auxilij nob̄ raduū p̄stat. Sicut igitur stella maria a suo loco magis discedit sic beata virgo a suo filio nec ad punctū. Vñq; discessit: et continue nos custodit. Sicut em̄ dicit de filio suo p̄ ps̄. Ecce nō dormitabit neq; dormiet qui custodit israel. ita de ip̄a dicere possum⁹ q̄ nō dormit sed semp p̄ nobis vigilat. vñ ip̄a p̄t dicere illud Jsa. xij. Sup̄ speculā dñi ego sum stās iugiter p̄ dñe et nocte. In patria quoq; dicit firma stare: q̄ lz aīne alioz sanctorū moueātur p̄ appetitiōe cōiūctiōis cū suis corpore. vñ inquit Magister Iniaz in. iij. dist. xij. cū ip̄a virgo glorioza tam mente q̄ cor p̄p̄e in celestī sede quiescēs veluti fulgētissimā sydē emicat. Quinto dicit stella maris ratione attractiōis. Sicut em̄ illa stellā habens virtutē attractiua ferrū ad se trahit: sic maria ferreas mentes sepe cōuertit. ferrum q̄p̄e est durū frigidū et p̄derosum. nā de terra collit. Job. xviij. et c. ferrū. l. dist. Terra autē est dura frigida et p̄derosa: et significat peccatores q̄ frigidī sunt ad amādū deū: durī ad cōuerteri dñi: et p̄derosi per amorē terrenoz: ideo nunq; ad celestia eleuātur. quos beata virgo inflamat: cōuertit et ad celestia subleuat. vñ etiā ista dicit. Unde quilibet attrahit ab ista stella diuina dicere potest illud ps̄. lxxvij. Lor meū et caro mea exultauerūt in deū vñq;. Sexto dicit stella maris ratione directiōis. Sicut em̄ stella maris ita dirigūt nāuē q̄ ip̄a nō dirigūt a nauis ita beata p̄go nauem ecclē ita dirigebat suis meritis et exēplis q̄ ip̄a nō idigebat dñi: nūq; aliquoz alioz meritis: q̄ in ip̄a erat plenitudo oīm meritorū. Aplī autē et alij sancti ita dirigebāt ecclīas suis doctrinis q̄ nihilo min⁹ ip̄i idigebāt dirigi ab ecclīa scōz meritis et intercessiōibz. Ut em̄ inq̄ rex in. l. in p̄ncipio. Cū iusti. codi. cōfir. alter alterius auxilio semp eguit. vñ et apls Paul⁹ rogabat orari p̄ se: vñ p̄ ad Ro. xv. et j. ad Thē sal. vñ. Septimo dicit stella maris rōne apparitiōis. Licet em̄ hec stella styalde magna: tñ in apparitiā habet magnā paruitatē: sic et brā p̄go lz esset maxima meritis et virtutibz: tñ de se sentiebat hūillima: marie autē in aio: in verbo: facto et signo. Humilia de se ostendit p̄mo in aio: quia nulli se p̄ponebat iuxta dictū Aplī ad Phil. ij. facies q̄ iquit. Sup̄iores iūicē arbitratēs. Ip̄a em̄ ioseph sibi p̄posuit Lu. ij. di. Pater tuus et ego zc. nūq; etiā se ingerebat lz oībus locū dabat q̄ ad illū suū ire volebāt. qd̄ notat Mar. xij

vbi dicit. Et q̄t quidā mater tua et fratres tui foris stant querētes te. Quod exponens Berni. in quodā sermone ait. Vbi maria alit̄ quādo p̄sumptuosa fuisse inuenit: foris stabat querēs loqui filio: nec auctoritate mater na aut sermone interruptit aut habitationē in qua fili⁹ loquebat intravit. Secūdo habuit hūilitatē in p̄bo qñ se ancillā vocauit Lu. j. Tertio habuit hūilitatē in signo. Magnū q̄p̄e signū hūilitatis sue fuit qñ filio suo iā celū ascendere et ip̄a i hoc mōdo loco filij remanere: in nouissimo tñ loco ponit voluit: volēs seruare illd̄ Lu. xij. f. Recūte in nouissimo loco. Dicit em̄ Act. ij. vbi enumeratis oīm bus apostolis subdit. Hi oēs erāt vnā mīter p̄senerātes in oratiōe cū mulieribz et maria matre iesu. Sicut em̄ absente sole in cetera sidera luna magis illuminat mundū: et in infimū tenet locū. sic sole iusticie absente et in celo regnāte: maria inter cetera mundi lūaria mundū magis illuabat. et in nouissimū locū tenebat. Quarto habuit hūilitatē i facto. q̄ postq; fuit mīr dei effecta: ancillā ely sabeth se fecit. vñ de Berni in quodā ser. ait. In mōrana cū festinatioe p̄go abiit et Ely sabeth salutauit. et in ei⁹ misterio quasi tribus mēibz hūilliter stetit. Multas alias causas p̄p̄e q̄s beata p̄go appellat stella maris causa breuitatis hic p̄raleo. q̄s ponit Alber. sup̄ Nissus c. c. lxxv. et mgr Bartholomeus p̄sa. in lib. de signis: fructu. viij. et mgr Frā cise. de may. vbi. s. qui inq̄t q̄ hec stella habz decem p̄claras p̄p̄ietates q̄gini matri decē tissime cōueniētes. et iter alia dicit q̄ ista stella habet sublimitatē in excessu. q̄ est supra omnes alias stellas. vñ et sol q̄to magis ad ip̄am appropinq̄t tāto magis dicit ascendere. Mater autē dñi fm̄ q̄ ait Hiero nō solū est sup̄ oēs scōs: sed etiā sup̄ oīs angelos in celo sanctorū. Item sicut septē stelle notabiles volūtur in circuitu hui⁹ stelle. et ideo eius regio dicit septentrionalis. ita mater dñi habet septē spūs notabiles q̄ assunt ei⁹ throno: iuxta illd̄ Apoc. j. Gra vobis zc. sequit̄ et a septē sp̄ritibz q̄ in aspectu throni ei⁹ sūt. et p̄sequēs in aspectu throni maris: q̄ se detrahetis ei⁹. Itē sicut fm̄ quodā astrologos stelle sustinēt terram in medio mūdū: vt adamātes ip̄am attrahentes ne cadat et submergat. ita mater dñi fm̄ Ber. sustinet suis precibz mūdū inclinātū multis sceleribz ad cadendū in abyssum. Itē ista stella sicut sup̄ oēs alias habet p̄p̄ietatē attrahēdi siue sustinēdi terrā: sic ferrū de sui natura inclinātū

Maria stella dñi.

Maria apparitiōis.

ad redēdū deorsū attrahit et pūit ad redēdū
sursū: sic calamita. et sūt mī dñi corda ferrea
duroz hoīz iēlata ad ifernū: pūit ad padē/
lū illūdo pūitōz. hec ille. Un de aiabo et cor
poribz deuorōz ipi? bñssime hōis finalr pūi
cabit illd. Ac. ij. Recepra sūt oia sursū i celū

Q. brā hō maria dicit stella matutina:
Consideratio quarta.

A
Maria
stella ma
tutina

P Orest brā hō dicere illud Apo/
cal. vi. Ego sum gen? et radix da/
nid stella spēdida et matutina et
ipa qz dicit pē illd. Eccl. i. c. Qua/
si stella matutina i medio nebule. In isto em
mūdo erat triplex nebula. i. supbie: auaricie
et carnalis imūdicie. hō aut maria fultit in
medio nebule supbie ppe hūilitatē: i medio
nebule auaricie ppe paup̄tatē: in medio ne/
bule carnal' imūdicie ppe hōitātē. **A**llat
autē virgo isti stelle ppe tria. Primo ppter
denotatiōz. hec em stella hz multa noia. Pri
mo em dicit ven? nō qz sit dea amoris sicut poe
taz fabule fingūt. sed qz illos in quibz dñat
disponit ad amādū. Beata aut hō pōt di
ci ven? inqstū hoies inflāmat ad dei amorē
Et ideo vocat mater pulchre dilectōis Eccl
xliij. Scdo hec stella dicit stella matutina et
eo qz manesquens denūciat et idē inchoat. et
ppe h' etiā appellat Diana. Beata autē hō
est pncipiū noue vite. i. legis xpi. sicut stella
matutina est pncipiū diei sequēis. et qntuz
ad hoc dicit Eccl. xliij. Mater timoris. Ti
mor em est pncipiū grē et noue vite: iuxta il
lud Eccl. i. ac. Proverb. ix. et Ps. cx. Initia
sapie timor dñi. Tercio hec stella dicit lucifer.
quia maiorē habet vim ad illuminādū qz
alie stelle. Beata aut hō habet maiorē vim
ad illustrādū mētes hoīm qz alij scī. et ideo
qstū ad hoc appellat mī agnitōis Eccl. vbi
s. Quarto ista stella appellat hēlper. qz no/
ctem seqntē respicit ad illustrādū. Brā autē
hō h' noie appellat: qz respicit et illuat pccō
res qz sunt i tenebrz culpe. et qstū ad h' dicit mī
scēlpei Eccl. xliij. **S**cdo brā hō appel
lat stella matutina ppe appropriatiōz. Hec
em stella mltas habet pperates. nā causat ca
lūditatē et refrenat marz maliciā: rēperat mo
tū appetitiōis iudicere: atqz hūilitatē cau
sat et iocūditatē. Eodē mō brā hō maria in
nob hz istos effect. Dat em calorē dilectōis
diuie: refrenat feruorē iracūdie: dat rēpera/
mētū discretiōis mature. dat etiā hūidū di
cibilitatē: obediēcie: qz ven? obediēs nō debet
duci sensu ppo s' alieno. dat qz iocūditatē
plēie. Et ista notat Jac. iij. vbi dicit. Sapia

B
Prope
tates hu
ius stelle

qz desursum ē pmiū qdē pudica est: et pmiū pacifi
ca: modesta: suadibilis: bonis cōsentēs: plena
mīscōia et fructibz bonis. Brā em hō pē la
pīes dicit pudica: qz facit anīmū pudicū: cum
dat calorē diuini amoris. Amos em dei oēm
amorē illicitū extinguit: rōem carnalitātē re
stringit. Inqstū hō ipa refrenat feruorē ira/
cūdie dicit pacifica: qz facit anīmū pacificū. et
iqstū dat tpmētū discretiōis mature dicit mo
desta: qz facit anīmū modestū et matuz. Inqstū
aut facit cor hūidū pverā obediētiā dicit suadi
bil' et bonis cōsentēs. qz obediētes sūt suadibi
les et bonis cōsentēs. c. scēdū. viij. q. i. Inqstū
hō dat iocūditatē cōscie dicit plena mīscōia et
fructibz bonis. qz pscia qz bonis opibz ē bona
mīlū ē iocūda: iuxta illd. ps. cxij. Jocund' hō qz
mīlēt et cōmodat. **T**ercio dicit stella manu
rina ppe ipi? stelle opatōz. hec em stella hz tre
re fures: fugare lupos: releuare infirmos: et
citare ad cārandū aues: et letificare viatores.
Sūt offm hōis et frē et emōes: iuxta illd. Job
xliij. si subito appuerit auroza arbitratū
brā morz. et ps. ait. Qr? ē sol. i. lux solar'.
hō maria: et congregat sūt. Scdo fugat be
reticos. vñ Aug. i. qdā ser. inq. Baudema
ria hō cūctas hereses sola infemisti i vñs
so mōdo. Tercio solat pusillanies. iō ait au
gu. vbi. s. Scā maria succurre miserū
pusillanies: refoneflebiles. vñ pē ē vos sua
illd. qd dicit baruch. iij. s. Aimeqores estore si
lū et clamare ad dē. qro excitat angelos et fa
ctos ad dē laudādū. qd significatū ē Ezo. rv.
vbi dicit qz maria supsit ripanū et. qnto leti
cat oēs viatores qz tendūt ad patriā. qd figu
ratū ē Mar. ij. vbi de mag' qz ibat ad ppz dē
Uiderēs at stellā gauisi sunt et. Et p dicitis
igit oibz ppz qz bñ denotata fuit brā hō ma
ria i hōis themat' nri. Quē stella et Jacob
et surget hō de israel. fuit em stella: qz p
erat in celo mēte. hō hō: qz in terra hītabat
corpe. stella: qz radios suos dirigit in mūdū
hōga: qz fructū pulit hōgeloz. stella: qz emittit
radiū i qz ē mēlitas diuinitat'. hōga: qz pulit
florē in qz ē caro hūanitat'. stella: qz nos stabili
les facit i dei grā. hōga: qz nos dirigit ad eter
na gaudia. Mar aut frā. de may. vbi. s. ap
probans dicta in supioribz ait. Marer dñi
stella matutina dicit ppe qnqz pperates istius
stelle qz ei pueniūt. Quaz pma ē qz sicut or
isti? stelle i auroza diei pcedit ortū solis: sicut
tus hōis pcessit ortū xpi in auroza noui testa
mēti: que dicit fuisse in natiuitate brē hōis.
et sic illa hora incipit timere bestie siluestre
et hoies esse securi: sicut a virgine cepit hō

Berino. VI. De nominatiōe Marie

Nos timere et sancti cōfiderē. Secūda: quia
 sicut stella ista dicit lucifer: eo q̄ excedit pul-
 chritudinē oīm alia: sicut excedebat ille de-
 corē oīm angelō: ita bea virgo est pulchrior
 oīm sanctorū. Tercia: q̄ sicut illa stella illu-
 minat terrā nocte: ita mater dñi in hui⁹ seculi
 innocepe ceteris sanctis illuat eccliam vir-
 tue sue sapientie. Quarta: q̄ sicut illa stella
 patet yrate et influentiā ad generandā benivo-
 lentiā et amicitias fm astronomos: sic beata
 virgo ad cōcordiā faciendā inter deū et hoīem
 et verā amicitia: que est gratia. Quinta: q̄
 sicut stella ista dicit regnare in die veneris:
 vñ dicit venus. ita mater dñi in illa die suū
 regnū accepit: quādo angelo nūciāte suū be-
 nedictū filiū cōcepit: et tunc facta fuit regina
 mūdi. Et ideo de ista regine gloriosa exponi
 possunt illa dñi p̄ba Apoc. ij. vbi ait. Qui
 viderit et custodierit opa mea vsq̄ in finē da-
 bo illi stellā maritinā. quia post tentationē
 victoriā et diuinorū mandatorū obseruantia
 in celo sublimabimur ad cōtemplandā hanc
 stellā fulgentissimā.

Pars q̄nta hui⁹ sermonis: q̄re beata rego
 stella regia nominat.
 Eandū magistru Franciscu de
 mayro. in sermone de natiuitate
 virginis gloriose: ipa bñ dicta dei
 mater dicitur stella regia quadry-
 plici ratiōe: sed nos addem⁹ quintā et sextā.
 Primo dicit stella regia: q̄ sicut stella illa de
 qua habetur Matthei. ij. direxit magos in
 sua itineratiōe ne erraret: et perduxit ipsos
 reges ad christū. sic mater domini diriget
 deos per peregrinatiōē hui⁹ mundi ne er-
 rent a tramite salutis. vnde ipsi virgini dicit
 potest illd ps. lviij. Bentes in terra dirigis
 Et ipa cūlibet deuoto suo inquit illud Pro-
 uerb. iij. Dūcā te p̄ semitas eq̄tatis. Sicut
 enā illa stella magos duxit et reduxit ad pa-
 triā suā incolumes: et ita beata virgo nos per
 viā huius seculi rectā dūcit et finaliter redy-
 cit ad patriā celestē ad deū q̄ creauit nos. vñ
 ipsa dicere potest de spiritu cuiuslibet deuoti
 sui illud Thobie. v. Ego eū dūcā sanū et re-
 ducam. ¶ Secūdo nominat stella regia. q̄
 sicut illa stella que apparuit magis et eos di-
 rexit erat multū vicina hoīb⁹: quia erat in
 aere: fm q̄ dicit glo. sup Matthei. ij. ita bea-
 ta virgo est nobis ppinquior et vicinior om-
 nib⁹ sanctis ad succurrendū in oīb⁹ necessi-
 tātib⁹ nostris: sicut inquit Bernard⁹. Un-
 ipsa dicere potest illud Diere. xxxij. A vici-

no ego sum. De illa q̄q̄ dicit p̄t illud quod
 de deo dicit p̄ ps. Prope est dñs oībus inno-
 cantib⁹ eū: oīb⁹ inuocantib⁹ eum in verita-
 te. Non ergo est de illis qui dicunt vicini eo
 q̄ sunt solū distātes p̄ centū miliaria. vt. ff.
 de dam. infec. l. quarta. §. si. et de serui. vrb. p̄.
 l. si edes. cū. l. sequenti. et ff. cōmunia predi-
 l. si quis duas. Nō etiā est de illis qui dicit
 tur vicini. quia nō distānt abinuicem vltra
 duas dietas legales. vt extra de p̄ben. c. ij. li-
 bro. vj. de quo per Johan. an. in. c. felicia. de
 penis. libro. vj. in verbo: vicinarū. sed est de
 illis qui dicunt vicini eo q̄ vocem clamantis
 audire possunt l. j. §. eo autem. et §. potuisse
 ff. ad sylleianū. et ibi Jacob⁹ de are. et Bart.
 in. l. si tertius. in p̄ncipio. ff. de aqua plu. ar.
 et in. l. si is qui vicinas. ff. de dam. infec. Ipa
 enim virgo benedicta ita est nobis vicina q̄
 quēcūq̄ clamorē nostrū audire et exaudire: sē
 ad eam cordis deuotiōe clamem⁹. Est etiā
 de illis qui dicunt vicini: quia sunt in eodē
 territorio: vt. C. de omni agro deserto. l. qui
 amg. libro. xj. Licet em̄ sit in celo corpore et
 anima: est tamē nobiscū semp per cōtinuam
 sui patrocinij p̄sentia. Ite est de illis qui di-
 cunt vicini: quia sunt cōsortes alicui⁹ rei. vt
 ff. cōmuni digni. l. si meo. et de aqua plu. arce.
 l. vicinus. Ipa em̄ est cōsortis nature nostre
 et faciet nos cōsortes sue felicitatis. Dicit
 vicina nostra charissimā cū vicin⁹ presumat
 scire facta vicini sui. l. j. vbi Bar. ff. si cer. pe-
 ta. et l. si ita. in fi. ff. de fun. instrum. l. filii. vbi
 Bar. ff. de his qui sunt sui vel alie. in. et nota-
 tur in. c. quorūdā. de p̄sump. et per Bar. in. l.
 de erate. ff. ad sylle. Profecto tu que es nobis
 intima et vicinissima scis optime facta nra.
 Un te te p̄t dicit illud Sap. ix. Sāt oīa et
 intelligit. et ideo o rego benigna qñ aliq̄s tu⁹
 deuotus ad te recurrit et tibi vult tribulatio-
 nes suas itimare. tu ei dicere potes illd Be-
 nef. xlvij. Scio fili mi scio: et statim saluta-
 re ei auxilij affers. ¶ Tercio appellat stella
 regia: q̄ sicut illa stella se occultauit: vt dicit
 Lxxij sup Mar. qñ fuit p̄pē ciuitatē hiri⁹
 qd iter alias cās egit q̄ Herodes crudelis
 et scite ac pharisei q̄retes occidere xpm non
 merebant illā videre. sic bea rego illis solis se
 occultat et auxilij sue misericordie denegat q̄ sunt
 crudes et ipij. q̄ vt scriptū est Jaco. ij. In-
 dictū sine misericordia fiet ei q̄ nō fecerit misicor-
 diā. Ecōtra q̄o p̄ijs et iustis atq̄ eam deuore
 querētib⁹: sicut faciebāt magi: libeter se ostē-
 dit. vñ de illa dicit Eccl. vi. Inuestiga illā et
 manifestabit tibi. ¶ Quarto dicit stella regia:

quia sicut illa stella orta ē in oriente: sicut dicit
 Ezechiel. ita beata virgo orta est in oriente iusticie
 originalis et innocencie: et non in occidente origi-
 nalis culpe. Et hoc spiritualiter significat ma-
 gi quando Herodi crudeli et impijs iudeis di-
 xerunt. Matth. 2. Vidimus stellam eius in oriente.
 Et nos igitur cum illis devotis magis dicamus
 plequentibus innocencie reginale: et hac regiam
 stellam obfiscare querentibus. Vidimus stellam
 eius in oriente gratie: et nunquam in occasu indigna-
 tidis diuine. Et ideo fratres de mayo. vbi. a.
 dicitur: beata virgo appellatur stella splendida
 Quia sicut corpus splendidum sicut aurum de se
 opacum est nisi illuminetur a corpore luminoso: sic
 mater domini de se quando fuit creata: eius anima
 obfcuritate peccati originalis contraxisset: nisi
 si lumine spūs sancti puentera fuisset. Itē quia
 sicut stelle quāto fuerunt creatę tam cito fuerunt
 a sole illuminate: sicut animę virginis in pmo
 instanti sue concepçionis fuit illuminata et illumi-
 ficata. Itē quia sicut splendor stelle in senibus
 variat aut obfcurat: sic virginis sanctificatio
 nunquam fuit obfcurata aliqua macula obfcuri-
 tatis. hec ille. ¶ Quinto dicit stella regia quia
 sicut illa stella licet aliquotulum se absconderit
 magis. quod inter alias causas egit: ut ipsi
 magi ardenti desiderio accenderent vident
 ei. et postea cito eis apparuit: et illos usque
 ad xpm videndum perduxit. vñ dicit. Matth. 2.
 Et ecce stella quā viderat magi in oriente an-
 tecedebat eos usque dum venissent stare super vbi
 puer erat. Sic beata virgo licet aliquando se
 absconderat ad modicum rebus devotis suis sub
 trabendo illis solitas consolaciones quas de illa
 habebat: ut magis eos inciteret ad querendam eam
 eam postea eis se demonstrat et consolatiōibus
 replet: ac finaliter ad videndum et ppetuo cōre-
 plandum filium suum in celesti palacio pducit. vñ
 ipa dicere potest suo devoto illud Iste. lxxij. In
 modico dereliqui te: et in magnis miserationibus
 congregabo te. Abscondi facie mea paulisper: et
 in misericordia sempiterna misere sum tui. Ido
 sancta mater ecclesia rogat hac stellā regiam di-
 co. Et iesum benedictum fructum ventris tui nobis
 post hoc exiliū ostende. ¶ Sexto dicit stella
 regia: quia sicut quando magi viderunt stellam
 leticia ineffabili repleti sunt. vñ dicit. Mat-
 thei. 2. Videntes stellam gaussunt gaudio
 magno valde. Ita quoniam in morte devotiorum suo-
 rum appetitis beata virgo quā tantis deside-
 rijs affectauerat iuxta videre: illos indicibili
 exultatione perfundens facit gaudere gaudio ma-
 gno valde. et tota anima toto corde tota mēte et
 totis viribus suis spiritualibus et corporalibus facit

igitur stella fulgentissima ut ea que nunc legimus
 et audimus de ma formositate et glorifica-
 te oculo ad oculum intueri valeamus saltem post
 hac vitam ut carere valeamus. cū propheta ps-
 lxxij. Sicut audimus sic vidimus in civitate
 domini fructum in civitate dei nostri: fundavit eam
 in eternum. Fac ut verificet de me illud Iste. lxx.
 Tunc videb. l. ista stella clarissima: et affluens
 scilicet consolatiōibus: et mirabitur et dilabitur cor tuum
 Quod tuis meritis mihi accedere dignetur possi-
 mus fili? nunc: quod est benedictus in secula. Amen.

¶ Incipit psalter huius sermonis quod Ma-
 triale appellatur: in qua tractatur de vita et consolar-
 ne beate virginis: et de fructibus ac gratiis eiusdem
 Decantatur pars propria ac particulari nomine virida-
 rum regine celi nuncupatur. Sermo primus

On habet

amaritudinem conuersationis
 eius: nec reditum penitus il-
 lius: sed leticia et gaudium
 Sap. viij. Quarta me-

cia dulcedine et quāta magna spūs solatorie
 quāta teneat iudic ac suauitate beata gna
 lacrauerit dilectissima filiā suā virginē benedi-
 ctam: quāta etiam diligētia et sollicitudine nō so-
 lū ipa mēte virginis: sed etiam pater eius Iohannem ipam
 studioso studuerit educare: hūanis nō possit
 eloquijs recitari. Lū em̄ quāciūq; filiorum pater
 tes habeat pietatis affectum erga illos. l. cū sunt
 oso. i. pñ. C. de cura. furi. et l. cū filiū. vbi glo-
 ff. de here. isti adeo quod dicunt magis diligere est
 lios quod seipos. l. isti qdē. i. ff. qd me. c. i. i. i. i.
 cta. l. videam. ff. de in lre iura. et naturalium
 stinctu moueant ad educandū illos. l. ius na-
 turale. ff. de iusticia et iure. l. vnica. §. v. C. de
 rei vro. acci. l. si qd. §. pñ. ff. de lib. agn. pñ.
 eto credendū ē pñtes huius pñelle oīz pulcritudine
 scilicet sapientissime hūanissime benignissime
 me elegatissime et gloriosissime eā idicabili pie-
 tatis affectu dilexisset enutrisse atq; cū illa co-
 nersatos fuisse. De em̄ agēs fortis opas in pa-
 tiere nobiliori sine subiecto pñuofiore. c. ino-
 tuit. de elec. c. de mltis. de pñ. et l. si et repa-
 ri. §. si. vbi Bal. ff. de excu. tu. marie autē cū
 illa dulcis pñerabant. quia ut dicitur pñba pñpo-
 sita. Nō habet amaritudinem consolarionis et
 Sup qdō pñbis tres consideratiōes faciam.
 Prima dicit pñtatiōis.
 Secunda graduatiōis.
 Tertia pñ appellabit pñtatiōis.
 ¶ Pars prima de virginis pñtatiōe in pñlo